

**Prispevki k
didaktiki zgodovine**

Letnik XX

2 / 2022

Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

*Letnik 20, številka 2
2022*

*Prispevki
k didaktiki zgodovine*

Vsi prispevki so avtorska dela in niso lektorirani.

ISSN: 1581-8721 (elek. verzija)

*Oddelek za zgodovino
Filozofske fakultete*

Kazalo

<i>Predgovor</i>	4
LUCIJA BEC IN ANJA RAVNIKAR: FAŠIZEM V ITALIJI	6
JASNA PINTER: POTEK PRVE SVETOVNE VOJNE	31
LUCIJA LEBAR IN SARA MAROLT: KONEC DRUGE SVETOVNE VOJNE	50
KLAVDIJA KELHER IN LARA HANA MAČEK: NOVA KRIZNA ŽARIŠČA	86
NIK KRYŽANOWSKI: POLITIČNI ZAHOD IN VZHOD V DRUGI POLOVICI 20. STOLETJA	120
URŠA DEŽMAN: RAZMERE V EVROPI MED DRUGO SVETOVNO VOJNO	173
<i>Avtorji prispevkov</i>	212

Predgovor

V študijskem letu 2021/22 so študentje 1. letnika magistrskega pedagoškega (eno in dvopredmetnega) študijskega programa zgodovine pripravili učne priprave za osnovne šole.

Tako so v pričujoči reviji objavljene učne priprave z vsemi prilogami, ki se lahko uporabljajo v osnovnih šolah pri zgodovini.

Vse učne priprave se nanašajo na učbenik: Krumpak, A. (2018). Naš vek: zgodovina za 9. razred osnovne šole. 1. izdaja. Ljubljana: Modrijan.

Učne priprave niso lektorirane.

Urednica: Danijela Trškan

UČNE PRIPRAVE

Univerza v Ljubljani

**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine I

SEMINARSKA NALOGA

UČNA PRIPRAVA:

FAŠIZEM V ITALIJI IN ŠPANJI

IME IN PRIIMEK: Lucija Bec, Anja Ravnikar

DATUM: 12. 5. 2022

I. OSNOVNI PODATKI:

Šola:	Osnovna šola	
Razred:	9. razred	
Datum:	12. 5. 2022	
Predmet:	Zgodovina	
Učna tema	Širša tema iz učnega načrta:	Obvezna tema: POLITIČNE ZNAČILNOSTI 20. STOLETJA
	Poglavje iz učbenika:	Politične značilnosti 20. in 21. stoletja
Učna enota – naslov učne ure:	Fašizem v Italiji in Španiji	
Učne oblike:	Frontalna učna oblika, parna učna oblika, individualna učna oblika.	
Učne metode:	Metoda razlage, metoda razgovora, metoda dela s pisnimi viri, metoda dela z zvočnimi posnetki, metoda dela z gibljivimi slikami, metoda slikovne demonstracije, metoda demonstracije gibljivih slik.	
Učne tehnike:	Izdelovanje miselnega vzorca.	
Cilji iz učnega načrta:	Učenci: - »Pojasnijo, zakaj se je v nekaterih državah uveljavila demokratična, diktatorska ali totalitarna oblika vladavine« (Učni načrt, 2011, str. 22).	
Cilji učne ure oz. pričakovani učni dosežki	Izobraževalni učni cilji	<i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i> - naštetih vzroke za vzpon fašizma v Italiji, - opisati značilnosti fašizma v Italiji, - pojasniti, zakaj je prišlo do španske državljanske vojne, - kronološko razvrstiti dogodke v Španiji od vzpostavitve republike do Francove smrti.
	Funkcionalni učni cilji	<i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i> - upoštevati navodila, - izdelovati različne grafične vzorce (miselne vzorce), - sodelovati v paru.
	Vzgojni učni cilji	<i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i> - spoštovati človekove pravice, - obsoditi zločine proti človeštvu in kršenje človekovih pravic.
Učne etape:	Uvajanje Obravnavanje nove učne snovi Preverjanje	
Vsebinski poudarki:	1. Vzpon fašizma v Italiji 2. Značilnosti fašizma v Italiji 3. Španska državljanska vojna	
Učna sredstva:	Učila:	Učbenik (Krumpak, 2018, str. 35-37), preverjalni list, PowerPoint predstavitev z zapisom učne snovi,

		zgodovinski pisni viri (odlomki oz. pisni viri iz učbenika, Krumpak, 2018, str. 35, 36-37), spletni videoposnetek
	Učni pripomočki:	Tabla, kreda, računalnik, LCD projektor, projekcijsko platno
Medpredmetne povezave z vsebinami:	Geografija (uporaba zemljevida za prikaz ozemeljskih priključitev Italije v 30. letih 20. stoletja) Likovna umetnost (Picasso in njegova slika Guernica)	
Novi pojmi s pojasnilom:	Fašizem (politična ureditev, ki temelji na diktaturi; vladal je v Italiji med 1922 in 1943) Koalicija (zveza strank ali držav za doseg skupnega cilja)	
Viri in literatura za učno pripravo:	Učni načrt	<i>Učni načrt. Program osnovna šola. Zgodovina.</i> Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo, 2011. http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/page/uploads/podrocje/os/prenovljeni_UN/UN_zgodovina.pdf (21. 4. 2022).
	Učna priprava	Dobnik, J. idr. (2006). Raziskujem preteklost 9. Priročnik za učitelje za zgodovino za 9. razred osnovne šole. Ljubljana: Rokus. Krumpak, A. (2018). Naš vek: zgodovina za 9. razred osnovne šole. 1. izdaja. Ljubljana: Modrijan <i>Slovar slovenskega knjižnega jezika</i> Fran, 2014: http://www.fran.si .
	PowerPoint	<i>Drsnica 2 in 4:</i> <i>Fascist symbol:</i> https://en.wikipedia.org/wiki/Fascist_symbolism#/media/File:Fascist_symbol.svg (datum dostopa: 5. 5. 2022) <i>Drsnica 4 in 8:</i> <i>Fascist eagle:</i> https://en.wikipedia.org/wiki/Fascist_symbolism#/media/File:Fascist_Eagle.svg (datum dostopa: 5. 5. 2022) <i>Drsnica 7:</i> <i>Benito Mussolini.</i> Krumpak, A. (2018). Naš vek: zgodovina za 9. razred osnovne šole. 1. izdaja. Ljubljana: Modrijan, str. 35. <i>Drsnica 10:</i> <i>Zemljevid italijanskih kolonij</i> https://www.timetoast.com/timelines/fascism-01ae67ac-be31-4281-90ad-d444f13983b2 (datum dostopa: 6.5. 2022)

	<p><i>Drsnica 11:</i> <i>Spanish civil war:</i> https://www.britannica.com/event/Spanish-Civil-War (datum dostopa: 5. 5. 2022)</p> <p><i>Drsnica 13:</i> <i>Guernica:</i> https://ars.rtvsllo.si/2022/03/glasbena-skrinjica-37/ (datum dostopa: 6.5. 2022)</p>
Preverjalni list	Benito Mussolini: Krumpak, A. (2018). Naš vek: zgodovina za 9. razred osnovne šole. 1. izdaja. Ljubljana: Modrijan, str. 35.
Spletni posnetki	<p><i>Drsnica 1:</i> Ay Carmela - Viva la Quinta Brigada - Rolando Alarcon: https://www.youtube.com/watch?v=Fko5fYIBJFU (dostop: 1.5.2022)</p> <p>Era fascista - Faccetta nera (Album Version): https://www.youtube.com/watch?v=tw2wNctdhcY (dostop: 1.5.2022)</p> <p><i>Drsnica 7:</i> History Brief: Benito Mussolini Gains Power in Italy: https://www.youtube.com/watch?v=LpAVqiDVIw4 (dostop: 27. 4. 2022)</p>

II. POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
	<p><i>Za začetek bomo poslušali dve pesmi, ki se navezujeta na današnjo temo.</i></p> <p>Predvajam posnetka.</p> <p><i>Sedaj, ko smo slišali dela obeh pesmi me zanima, če je kdo prepoznal v katerem jeziku sta pesmi?</i></p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Odgovorijo: - španščini in italjanščini</p>	<p>Frontaln a učna oblika. Metoda dela z zvočnimi posnetki.</p>	<p>Spletni videopos netek (Ay Carmela - Viva la Quinta Brigada - Rolando Alarcon (0:00 – 0:52 min); Era</p>

5 minut	Vam je bila katera od dveh pesmi vseč in zakaj?	- (po želji).		fascista - Faccetta nera (0:00 – 0:52 min)
	Kot ste mogoče ugotovili, bomo danes govorili o Italiji in Španiji, natančneje o fašizmu v teh dveh državah, pogledali si bomo vzpon fašizma v Italiji, njegove značilnosti in kako so fašistične težnje vodile v državljansko vojno v Španiji. Naslov učne ure je Fašizem v Italiji in Španiji. Napišite naslov v zvezek. (PPT, drsnica 2)	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 2.
		Odprejo zvezke. Prepišejo naslov učne ure.	Individualna učna oblika.	Drsnica 2. Zvezek.
	V tej učni uri se boste naučili naštetih vzroke za vzpon fašizma v Italiji, opisati značilnosti fašizma v Italiji, pojasniti, zakaj je prišlo do španske državljanske vojne in kronološko razvrstiti dogodke v Španiji od vzpostavitve republike do Francove smrti.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 3.

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / URJENJE IN SPROTNO PONAVLJANJE ALI SPROTNO PREVERJANJE

1. VSEBINSKI POUDAREK: VZPON FAŠIZMA V ITALIJI (13 minut)	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
	Začeli bomo z dogajanjem v Italiji. V učbeniku na strani 35 bomo skupaj prebral prvi odstavek besedila in našli vzroke za vzpon fašizma.	Poslušajo in odprejo učbenik.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Učbenik, str. 35.
	Preden pa začnemo brati, me zanima, če mi zna kdo pojasniti, kaj	Odgovarjajo po želji. Možni	Frontalna učna	Drsnica 5.

<p><i>je fašizem?</i></p> <p><i>(Če nihče ne odgovori): Fašizem je neke vrste politična diktatura, to pomeni vlada ene osebe oziroma stranke. Zaznamuje ga kult osebnosti, nestrpnost do drugih in drugačnih, rasizem, šovinizem (dodatno pojasnilo: mišljenje, da je ena rasa večvredna od druge) in agresivna zunanja politika.</i></p> <p><i>Prepišite si definicijo v zvezek, potem pa jo bomo pojasnili in razdelali.</i></p>	<p>odgovori npr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>oblika vladanja v Italiji</i> - <i>diktatura</i> <p>(Poslušajo.)</p> <p>Učenci prepisujejo v zvezek.</p>	<p>oblika. Metoda razgovora.</p> <p>(Frontalna učna oblika. Metoda razlage.)</p> <p>Individualna učna oblika.</p>	<p>Zvezek.</p>
<p><i>Sedaj se bomo pogovorili o besedah, ki so lahko malo nerazumljive. Svetujem vam, da si pri vsaki besedi v zvezku dopišete nekaj ključnih besed, da jih boste razumeli.</i></p> <p><i>Ima kdo kakšno idejo, kaj pomeni kult osebnosti?</i></p> <p><i>Kult osebnosti pomeni, da narod oziroma skupnost poveljuje eno osebo, voditelja, ga ime za popolnega, najboljšega, ne vidi njegovih napak, ampak ga v vsem podpira.</i></p> <p><i>Za nestrpnost in rasizem ste verjetno že slišali, saj imate v šoli večkrat delavnice, kjer se govori o tem, kajne? Kdo ve, kaj pomeni, da je nekdo nestrpen?</i></p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Učenci odgovarjajo, če vedo odgovor, sicer poslušajo.</p> <p>Učenci odgovarjajo: <i>Da je nekdo nespoštljiv do drugih, jih odklanja, ne mara</i></p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.</p>	<p>Drsnica 5.</p>

<p>Za šovinizem vam kar jaz pojasnim, da gre tu za mišljenje, da je ena rasa večvredna od drugih. Agresivna zunanja politika pa pomeni, da si neka država na nasilen, agresiven način želi pridobiti določeno ozemlje, ki sicer ni pod njeno oblastjo, kar se lahko izrazi v obliki vojne.</p> <p>Ima morda kdo še kakšno vprašanje glede besed/besednih zvez, ki smo jih pravkar razložili?</p>	<p><i>ipd. Rasizem pa pomeni, da je nekdo nespoštljiv do drugega na podlagi njegove rase oz. od kod prihaja.</i></p> <p>Poslušajo.</p> <p>Učenci sprašujejo.</p>	<p>Metoda razlage</p> <p>Metoda razgovora</p>	
<p>Sedaj pa bomo prebrali odlomek. Vprašam, če se kdo javi, da bi prebral odlomek, če se ne, določim.</p>	<p>Učenec prebere odlomek. Ostali poslušajo in spremljajo tekst.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda besedne demonstracije.</p>	<p>Učbenik, str. 35.</p>
<p>Učenec/ka je prebrala odlomek, mi pa ga bomo sedaj razdelali in našli vzroke za vzpon fašizma. V zvezek jih bomo zapisali v obliki ribje kosti.</p>	<p>Poslušajo in odpirajo zvezke.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>Zvezek.</p>
<p>Na tablo narišem ribjo kost.</p> <p>Pokličem par učencev, da iz besedila razberejo pravilne vzroke za vzpon fašizma.</p> <p>Podatke zapisujem na tablo v ribjo kost.</p>	<p>Učenci ribjo kost narišejo v zvezek.</p> <p>Odgovarjajo po smislu, npr: <i>Visoka brezposelnost, močna zadolženost države, nemiri, delavske stavke, neenotnost tradicionalnih</i></p>	<p>Frontalna, Metoda dela s pisnimi viri in metoda grafičnih izdelkov.</p>	<p>Učbenik, str. 35, tabelski zapis (glej drsnico 6).</p> <p>Zvezek.</p>

<i>Poglejmo na drsnici, ali smo povedali vse vzroke, če vam kaj manjka, si dopolnite.</i>	<i>italijanskih strank</i> Poslušajo, gledajo drsnico, dopolnijo ribjo kost v zvezku.		Drsnica 6.
<i>Kot vidimo, je bila situacija res zelo slaba. In v takšnih primerih množice hitro lahko verjamejo nekemu, ki obljublja hitre rešitve in boljše življenje.</i>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 6.
<i>Ali slučajno kdo ve, kako je bilo ime voditelju, ki je Italiji obljubljal hitro rešitev iz krize? Prej smo omenili, da imamo v fašizmu kult osebnosti, kar pomeni, da se povečuje ena oseba, voditelj, ki je predstavljen kot popoln posameznik, ljubljenec ljudstva.</i>	Odgovorijo: <i>Benito Mussolini.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.	Drsnica 7.
<i>V Italiji je bil to Benito Mussolini, ki ga vidite tudi na fotografiji na prosojnici. On je bil nekdanji socialist in ustanovil je posebno Zvezo bojevnikov oziroma fašistov. Poudarjal je večvrednost italijanske rase. Da bi dosegel svoje cilje, je bil oster in manipulativen. Na oblast je prišel tako, da je izvedel pohod na Rim in tako vlado prisilil k odstopu.</i>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage in metoda slikovne demonstracije.	Drsnica 7.
<i>Sedaj pa prepisite besedilo s prosojnice v zvezek. Če ima do tu kdo kakšno vprašanje, me lahko pokliče in pridem do vas.</i>	Učenci prepisujejo besedilo s prosojnice, lahko postavljajo vprašanja po smislu.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Individualna učna oblika.	Drsnica 7. Zvezek.
<i>Sedaj pa bomo na hitro ponovili, kaj smo se naučili o vzrokih za vzpon fašizma in o Mussoliniju prek</i>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika.	Spletni videoposnetek

	<p><i>kratkega videoposnetka.</i></p> <p>Predvjam videoposnetek.</p> <p>Na kratko obnovimo, kaj se je dogajalo v posnetku.</p> <p><i>V posnetku smo še enkrat ponovili, da je bil Mussolini prepričljiva in karizmatična osebnost. Kaj je povedano v posnetku, da je Mussolini obljubljal množicam? Za odgovor si lahko pomagata tudi z zapisom v zvezku.</i></p>	<p>Gledajo posnetek.</p> <p>Učenci odgovarjajo: <i>Obljubljal je hitre rešitve brezposelnosti, konec inflacije, izboljšanje ekonomskega položaja, zatreti grožnje, ki jih povzročata komunizem.</i></p>	<p>Metoda dela z gibljivimi slikami.</p>	<p>(History Brief: Benito Mussolini i Gains Power in Italy)</p> <p>od 00.00 do 2.10 min</p> <p>Drsnica 8.</p>
--	---	---	--	---

2. VSEBINSKI POUDAREK: ZNAČILNOSTI FAŠIZMA V ITALIJI (7 minut)	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
	<p><i>Sedaj pa bomo do konca pogledali videoposnetek. Dobro spremljajte, saj mi boste po ogledu morali odgovoriti na vprašanje, kako so fašisti vodili državo.</i></p> <p>Predvjam videoposnetek.</p> <p><i>Si je kdo zapomnil, kako spletni video predstavi, kako so fašisti vodili državo?</i></p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Gledajo posnetek.</p> <p>Odgovarjajo npr.: <i>poveličevali so italijanski narod,</i></p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda dela z gibljivimi slikami.</p>	<p>Spletni videoposnetek (History Brief: Benito Mussolini i Gains Power in Italy)</p> <p>od 2. 10 do 4.16 min</p>

(Če ni odgovorov, pomagam z namigi – ali so se finance uredile, so se razmere izboljšale? Ali so bili prijazni do vseh ljudi ali so katere še posebej povelečevali, druge pa zatirali? Ipd.)	<i>želeli so doseči moč rimskega imperija, nadzor nad proračunom, padec inflacije, nadzor nad mediji, šolo, propaganda, nasilje, zasedba Etiopije in Albanije ...</i>		Drsnica 8.
<i>Sedaj pa bomo to še zapisali v zvezek. Prepišite besedilo s prosojnice. Če ima kdo kakšno vprašanje, naj me pokliče. Ko boste končali dvignite roko, da prestavim na naslednjo prosojnico.</i>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 9. Drsnica 10.
Hodim po razredu.	Zapisujejo v zvezke. (Sprašujejo.)	Individualna učna oblika.	Zvezek.

3. VSEBINSKI POUDAREK: ŠPANSKA DRŽAVLJANSKA VOJNA (9 minut)	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
	<i>Sedaj pa se bomo preselili v Španijo. V učbeniku na straneh 36 in 37 imate poglavje z naslovom Španska državljanska vojna. V paru preberite besedilo in poskušajte izpolniti preglednico z značilnostmi posamične strani, udeležene v vojni. Če ima kdo kakšno vprašanje, naj me pokliče.</i>	Poslušajo, vzamejo učbenik in zvezek.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Učbenik, str. 36-37. Zvezek. Drsnica 11.
	Opazujem delo učencev.	Berejo besedilo in izpolnjujejo tabelo.	Parna učna oblika. (Metoda dela s pisnimi viri.)	Učbenik, str. 36-37. Zvezek.
	<i>No, sedaj pa bomo pogledali, katere značilnosti strank ste našli. Kličem učence, da povejo svoje ugotovitve. Na koncu pogledamo</i>	Odgovarjajo npr.: <i>Ljudska fronta – koalicija socialistov,</i>	Frontalna učna oblika. Metoda	Učbenik, str. 36-37. Zvezek.

tabelo na drsnici, iz katere lahko dopolnijo, če jim kaj manjka.	<i>komunistov in republikancev, socialne reforme Frankisti (fašisti) – veleposestniki, industrialci, duhovščina, del vojske, vodi jih Francisco Franco...</i>	dela s pisnimi viri.	Drsnica 12.
<i>Na prosojnici vidimo sliko znanega španskega slikarja Pabla Picassa z imenom Guernica. Picasso je sliko naslikal v spomin na bombardiranje mesta Guernica tekom državljanske vojne.</i>	Poslušajo in gledajo sliko.	Frontalna učna oblika. Metoda slikovne demonstracije in metoda razlage.	Drsnica 13.
<i>V učbeniku ste prebrali, da so se v španski državljanski vojni borili prostovoljci iz drugih držav, tudi iz Slovenije. Prosim, če lahko eden izmed vas prebere vir na strani 37, kjer Dušan Rovtar opisuje, kako so ravnali z ujetniki tujci.</i>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Učbenik, str. 36-37. Drsnica 14.
Pokličem učenca, da prebere vir. <i>Kakšen je bil postopek z ujetniki, kot ga opisuje Dušan Rovtar?</i>	En bere, ostali poslušajo in spremljajo besedilo v učbeniku. Odgovarjajo: <i>morali so dati svoje osebne podatke, bili so zaslišani, spraševali so jih, kje so se bojevali, vzeli so prstne odtise.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda dela s pisnimi viri.	Učbenik, str. 36-37.
<i>Sedaj pa si v zvezek prepisite še tole, kar je na prosojnici.</i>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 15. Zvezek.

	Čakam, da prepišejo.	Prepisujejo.	Individualna učna oblika.	
--	----------------------	--------------	---------------------------	--

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE ALI PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
(11 minut)	<p><i>S tem smo prišli do konca današnje teme, sledi še preverjanje, ki ga bomo izvedli s pomočjo preverjalnega lista. Lahko delate individualno ali v paru. Pomagate si z učbenikom na straneh 35-37 ter zapisom v zvezku. Časa imate 6 minut, liste bomo skupaj pregledali.</i></p> <p>Razdelim delovne liste.</p>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Preverjalni list (Priloga 2).
	Hodim po razredu in spremljam, kako učenci rešujejo list. Po potrebi jim pomagam pri kakšni nalogi.	Rešujejo preverjalni list.	Individualna učna oblika ali parna učna oblika.	Preverjalni list (Priloga 2).
	<p><i>Tako, čas se je iztekel, sedaj bomo skupaj pregledali liste. Vzemite rdečo barvico/kuli in pregledujte svoj list. Vsak, ki ga pokličem prebere vprašanje in odgovor na vprašanje.</i></p>	Poslušajo in vzamejo rdečo barvico/kuli.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Preverjalni list (Priloga 2).
	<p><i>Vsak, ki ga pokličem prebere vprašanje in odgovor na vprašanje.</i></p> <p>Poslušam odgovore, jih po potrebi dopolnujem ali popravljam.</p>	Poklicani prebere vprašanje in odgovor, ostali poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.	Preverjalni list (Priloga 3).
	<p><i>Na koncu današnje učne ure ugotavljam, da znate (ocnim na tristopenjski lestvici) naštetih vzroke za vzpon fašizma v Italiji, opisati značilnosti fašizma v Italiji, zakaj je prišlo do španske državljanske vojne, in kronološko razvrstiti dogodke v</i></p>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	

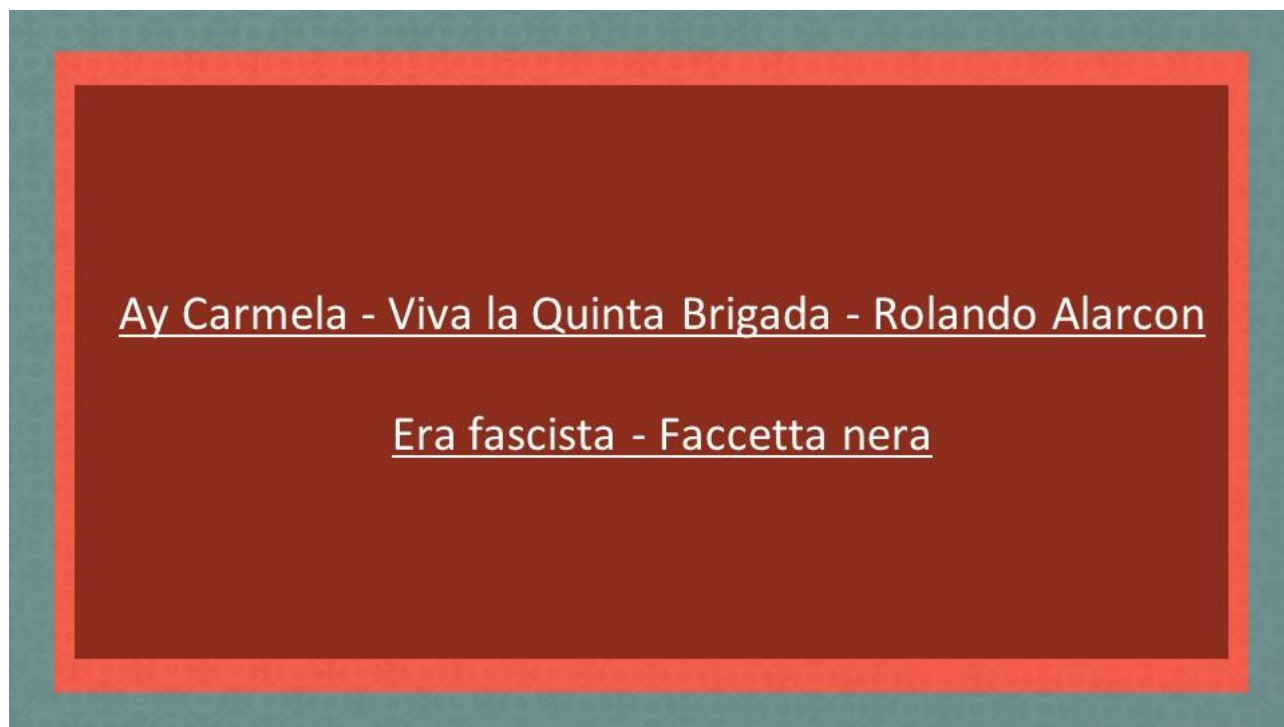
	Španiji od vzpostavitve republike do Francove smrti.			
--	--	--	--	--

III. SEZNAM PRILOG

PRILOGA 1 :	Fašizem v Italiji in Španiji – PowerPoint predstavitev z zapisom učne snovi
PRILOGA 2 :	Preverjalni list
PRILOGA 3 :	Izpolnjen preverjalni list

PRILOGA 1: Fašizem v Italiji in Španiji – PowerPoint predstavitev z zapisom učne snovi

Drsnica 1

Drsnica 2

Drsnica 3

Drsnica 4

Fašizem

- Fašizem je politična diktatura, to pomeni vlada ene osebe oziroma stranke. Zaznamuje ga kult osebnosti, nestrpnost do drugih in drugačnih, rasizem, šovinizem in agresivna zunanja politika .

Vzroki za vzpon fašizma v Italiji

Benito Mussolini je prevzel oblast

- Obljubljal je hitre rešitve.
- Ustanovil je oboroženo skupino (Zvezo bojevnikov – fašistov).
- Poudarjal je večvrednost italijanske rase.
- Bil je oster in manipulativen.
- Leta 1922 je izvedel pohod na Rim. Vlado je prisilil k odstopu in stopil na oblast.

Vir: Krumpak, A. (2018), Naš vek: zgodovina za 9. razred osnovne šole, 1. izdaja. Ljubljana: Modrijan, str. 35.

82

ZNAČILNOSTI FAŠIZMA V ITALIJI

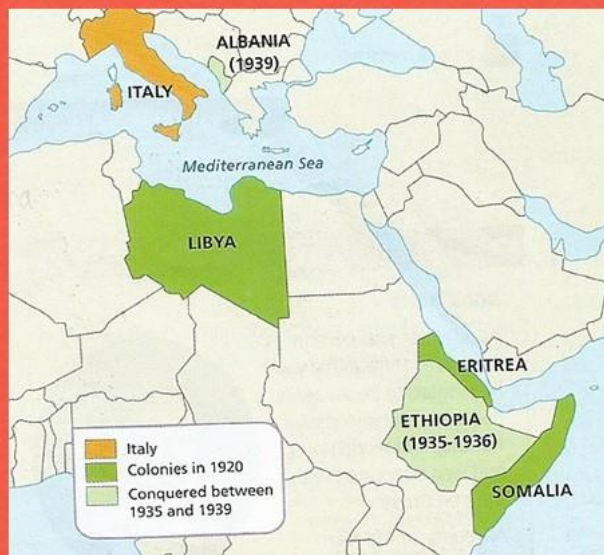

Benito Mussolini si pridobi
moč in vpliv v Italiji:
<https://www.youtube.com/watch?v=LpAVqiDVIw4>

Kako so fašisti vodili državo?

- Obljubljali so rešitve socialnih in nacionalnih problemov.
- Obljubljali so red in mir.
- Državo so imeli pod popolnim nadzorom, cenzurirali so medije.
- Izvajali so nasilje nad svojimi nasprotniki (delavci, intelektualci).

- Hoteli so obnoviti nekdanji rimski imperij: leta 1935 so priključili Etiopijo, leta 1939 še Albanijo.

Vir: <https://www.timetoast.com/timelines/fascism-01ae67ac-be31-4281-90ad-d444f13983b2>

83

**ŠPANSKA
DRŽAVLJANSKA
VOJNA**

Vir: <https://www.britannica.com/event/Spanish-Civil-War>

Španska državljanska vojna	
Republikanci (Ljudska fronta)	Nacionalisti
Socialne reforme, ki so prizadele veleposestnike, industrialce in duhovščino.	Povezujejo se s fašisti. Vodi jih general Francisco Franco.
Pomoč SZ in mednarodne prostovoljske brigade, tudi iz Jugoslavije.	Pomoč Nemčije in Italije (preizkušajo novo orožje)
3 leta vojne, zmaga nacionalistov in Francova diktatura do 1975.	

Drsnica 13

Vir: <https://ars.rtvsl.si/2022/03/glasbena-skrinjica-37/>

Drsnica 14

»Pravo zasliševanje se je začelo šele v Talaveri, kamor so nas pripeljali z avtomobilom. Bili smo samo trije pripadniki internacionalnih brigad ...«

Učbenik, stran 37.

V španski državljanski vojni so se borili tudi prostovoljci iz Slovenije.

Če so bili ujeti, so bili zaslišani, povedati so morali svoje osebne podatke in oddati prstne odtise.

PRILOGA 2: Preverjalni list

FAŠIZEM V ITALIJI IN ŠPANIJU

1. VZPON FAŠIZMA V ITALIJI

- Naštej vsaj 3 vzroke za vzpon fašizma v Italiji. ___/1,5t

- Koga prikazuje spodnja fotografija? Opiši njegov vzpon na oblast. ___/3t

Vir: Krumpak, A. (2018). Naš vek: zgodovina za 9. razred osnovne šole. 1. izdaja. Ljubljana:

2. ZNAČILNOSTI FAŠIZMA V ITALIJI

- Opiši vsaj dve značilnosti fašizma v Italiji. ___/2t

3. ŠPANSKA DRŽAVLJANSKA VOJNA

- Kronološko razvrsti naslednje dogodke (številka 1 označuje dogodek, ki se je zgodil najprej; številka 5 pa najpoznejši dogodek): ___/2.5t

___ začetek vojne

___ Španija postane republika

___ socialne reforme

___ Francova smrt

___ konec vojne in začetek diktature

- Pojasni, zakaj je prišlo do španske državljanske vojne.

___/3t

PRILOGA 3: Izpolnjen preverjalni list

FAŠIZEM V ITALIJI IN ŠPANJI

1. VZPON FAŠIZMA V ITALIJI

- Naštej vsaj 3 vzroke za vzpon fašizma v Italiji. ___/1,5t

Visoka brezposelnost, močna zadolženost države, nemiri, delavske stavke, neenotnost tradicionalnih italijanskih strank

- Koga prikazuje spodnja fotografija? Opiši njegov vzpon na oblast. ___/3t

Vir: Krumpak, A. (2018). Naš vek: zgodovina za 9. razred osnovne šole. 1. izdaja. Ljubljana:

1 TOČKA = Fotografija prikazuje Benita Mussolinija. Bil je ustanovitelj oborožene skupine imenovane Zveza bojevnikov oz. fašistov. Leta 1922 so izvedli pohod na Rim in vlado prisilili k odstopu.

2 TOČKI = Fotografija prikazuje Benita Mussolinija. Bil je ustanovitelj oborožene skupine imenovane Zveza bojevnikov oz. fašistov. Začeli so poudarjati večvrednost italijanske rase v odnosu do drugih, ostro so nastopili proti nasprotnikom in se povzpeli na oblast. Leta 1922 so izvedli pohod na Rim in vlado prisilili k odstopu.

3 TOČKE = Fotografija prikazuje Benita Mussolinija. Bil je ustanovitelj oborožene skupine imenovane Zveza bojevnikov oz. fašistov. Začeli so poudarjati večvrednost italijanske rase v odnosu do drugih, ostro so nastopili proti nasprotnikom in se povzpeli na oblast. Manipulirali so z množicami, zato se je krog njihovih soimenjakov hitro širil. Leta 1922 so izvedli pohod na Rim in vlado prisilili k odstopu. Kralj Viktor Emanuel III. je izročil vlado Mussoliniju in tako se je v Italiji začelo fašistično obdobje.

2. ZNAČILNOSTI FAŠIZMA V ITALIJI

- Opiši vsaj dve značilnosti fašizma v Italiji. ___/2t

1 TOČKA = opiše eno značilnost, 2 TOČKI = opiše dve ali več značilnosti

Red in mir so dosegali z nasiljem. Fašisti so imeli državo pod popolnim nadzorom. Organizirali so javna zborovanja, kjer so poveličevali stranko in ideale fašizma. Nasilno so se znašali nad nasprotniki, cenzurirali so medije, bdeli so nad gospodarstvom. Fašistično ideologijo so vpeljali tudi v izobraževalni sistem. Prepovedali so delavske stranke. Italijo so videli kot dedinjo rimskega imperija, ki bi se ozemeljsko širila in prevladala nad Sredozemljem. Zaradi tega so kazali težnje po ozemeljski širitvi. Zasedli so Etiopijo in Albanijo.

3. ŠPANSKA DRŽAVLJANSKA VOJNA

- Kronološko razvrsti naslednje dogodke (številka 1 označuje dogodek, ki se je zgodil najprej; številka 5 pa najpoznejši dogodek): ___/2.5t

3 začetek vojne

1 Španija postane republika

2 socialne reforme

5 Francova smrt

4 konec vojne in začetek diktature

- Pojasni, zakaj je prišlo do španske državljanske vojne. ___/3t

1 TOČKA = *Španija je leta 1931 postala republika, po volitvah leta 1936 pa je zmagala koalicija Ljudska fronta. To ni bilo vseč delu vojske pod vodstvom generala Francisca Franca in prišlo je do vojne.*

2 TOČKI = *Španija je leta 1931 postala republika, po volitvah leta 1936 pa je zmagala koalicija socialistov, komunistov in republikancev združenih v Ljudsko fronto. Izvedli so socialne reforme, ki so prizadele višje sloje. Ti so se zato združili z delom vojske in fašisti pod vodstvom generala Francisca Franca in prišlo je do oboroženega spopada med Ljudsko fronto in fašisti.*

3 TOČKE = *Španija je leta 1931 postala republika, po volitvah leta 1936 pa je zmagala koalicija socialistov, komunistov in republikancev združenih v Ljudsko fronto. Izvedli so socialne reforme, ki so močno prizadele veleposestnike, industrialce in duhovščino. Ti so se zato združili z delom vojske, ki je bil nezadovoljen z reformami, nato pa so se povezali še s fašisti, ki jih je vodil general Francisco Franco. Tako je prišlo do oboroženega spopada med republikanci (Ljudsko fronto) in fašisti (frankisti).*

Univerza v Ljubljani

**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine I

SEMINARSKA NALOGA

UČNA PRIPRAVA:
Potek prve svetovne vojne

IME IN PRIIMEK: Jasna Pinter

DATUM: 15. maj 2022

I. OSNOVNI PODATKI:

Šola:	Osnovna šola	
Razred:	9. razred	
Datum:	5. maj 2022	
Predmet:	Zgodovina	
Učna tema	Širša tema iz učnega načrta:	Politične značilnosti 20. stoletja
	Poglavje iz učbenika:	Politične značilnosti 20. in 21. stoletja
Učna enota – naslov učne ure:	Potek prve svetovne vojne	
Učne oblike:	<ul style="list-style-type: none"> - Frontalna učna oblika - Skupinska učna oblika - Parna učna - Individualna učna oblika 	
Učne metode:	<ul style="list-style-type: none"> - Metoda razlage - Metoda razgovora - Metoda slikovne demonstracije - Metoda demonstracije gibljivih slik - Metoda dela s slikovnimi viri - Metoda dela s pisnimi viri 	
Učne tehnike:	Kviz	
Cilji iz učnega načrta:	»Učenci opišejo glavne značilnosti prve svetovne vojne.« (Učni načrt, str. 22)	
Cilji učne ure oz. pričakovani učni dosežki	Izobraževalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - naštetih glavne fronte prve svetovne vojne, - pojasniti pojma pozicijska vojna in totalna vojna, - opisati življenje v zaledju, - pojasniti razlog vstopa ZDA v vojno.
	Funkcionalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pokazati spretnost dela z besednimi in slikovnimi zgodovinskimi viri, - preprosto analizirati in interpretirati iz zgodovinskih virov, za raziskovanje in poznavanje življenja ljudi v preteklosti.
	Vzgojni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - obsoditi vojno, - se vživeti v ljudi v zgodovinskih dogodkih.

Učne etape:	<ul style="list-style-type: none"> - Uvajanje - Obravnavanje nove učne snovi - Urjenje - Ponavljanje in preverjanje 	
Vsebinski poudarki:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prevladala je pozicijska vojna 2. Kopenska bojišča - fronte 3. Jugozahodna fronta (Soška fronta) 4. Pomorska vojna 5. Življenje v zaledju 	
Učna sredstva:	Učila:	<ul style="list-style-type: none"> - Učbenik (Krumpak, 2018, str. 15–18). - Spletni videoposnetek (Lusitania tribute 1906–2020) - PowerPoint predstavitev (z zapisom učne snovi) - Vprašanja za kviz
	Učni pripomočki:	<ul style="list-style-type: none"> - LCD projektor - Računalnik - Listi za kviz
Medpredmetne povezave z vsebinami:	<ul style="list-style-type: none"> - Geografija (uporaba zemljevida za določitev front) - Domovinska in državljanska kultura in etika (spoznavanje življenja na slovenskem med prvo svetovno vojno, razmišljanje o (ne)smiselnosti vojne) - Slovenščina (delo s pisnimi viri) - Tehnika in tehnologija (uporaba IKT, video posnetka) - Angleščina (angleške besede na videoposnetku, slikah) 	
Novi pojmi s pojasnilom:	<ul style="list-style-type: none"> - Pozicijska vojna (način bojevanja, pri katerem se vojaki obeh strani vkopljejo v jarke, frontna linija se premika počasi) - Fronta (območje, kjer se spopadata sovražni vojski) - Torpedo (z razstrelivom napolnjen izstrelak z lastnim pogonom, ki se premika do cilja navadno pod vodno gladino) - Zaledje (območje za frontno črto) - Cenzura (državni uradniki pregledujejo vsa javnosti namenjena besedila) - Racionalizacija živil (omejevanje količine hrane ljudem) 	
Viri in literatura za učno pripravo:	Učni načrt	<p><i>Učni načrt. Program osnovna šola. Zgodovina. (2011). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo:</i></p> <p>http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/page/uploads/podrocje/os/prenovljeni_UN/UN_zgodovina.pdf (7. 2. 2017).</p>
	Učna priprava	<p>Dobnik, Jerica, Anita Mirjanič, Helena Pačnik, Jelka Razpotnik, Damjan Snoj, Helena Verdev in Anka Zuljan. <i>Raziskujem preteklost 9. Priročnik za učitelje za zgodovino za 9. razred osnovne šole.</i> Ljubljana: Rokus, 2006.</p>

		<p>Gabrič, Aleš, Mrajn Rode, Tadeja Galonja in Ervin Dolenc. <i>Koraki v času 9. Učbenik za zgodovino v 9. razredu osnovne šole</i>. Ljubljana: DZS, 2013.</p> <p>Razpotnik, Jelka in Damjan Snoj. <i>Raziskujem preteklost 9. Učbenik za zgodovino za 9. razred osnovne šole</i>. Ljubljana: Rokus, 2005.</p> <p>Čebokli, Andrej. <i>Andrej Čebokli: pesnik in pisatelj iz Kreda</i>. Gorica: Goriška Mohorjeva družba, 1999.</p> <p>Krumpak, A. <i>Naš vek: zgodovina za 9. razred osnovne šole</i>. 1. izdaja. Ljubljana: Modrijan, 2018.</p>
	Viri za PowerPoint	<p>Drsnica 1: Britannica. »World War I.« Dostop 20. aprila 2022. www.britannica.com/event/World-War-I National Geographic. »Was There a Cover-Up After the Sinking of the 'Lusitania'?" Dostop 20. aprila 2022. https://www.nationalgeographic.com/history/article/150315-lusitania-titanic-world-war-churchill-history-ngbooktalk BBC News. »World War One: How tanks helped win final victory.« Dostop 20. aprila 2022. www.bbc.com/news/av/uk-wales-27917943</p> <p>Drsnica 4: History Extra. The First World War: »Was it worth it?« Dostop 20. aprila 2022. https://www.historyextra.com/period/first-world-war/was-first-world-war-worth-it-debate/</p> <p>Drsnica 5: Krumpak, A. <i>Naš vek: zgodovina za 9. razred osnovne šole</i>. 1. izdaja. Ljubljana: Modrijan, 2018, str. 16.</p> <p>Drsnica 7: Čebokli, Andrej. <i>Andrej Čebokli: pesnik in pisatelj iz Kreda</i>. Gorica: Goriška Mohorjeva družba, 1999, str. 53.</p> <p>Drsnica 8: Lusitaniagotsank. »LUSITANIA TRIBUTE 1906 – 2020.« YouTube video 4.34. 25. maj 2020. Dostop 20. aprila 2022. https://www.youtube.com/watch?v=30cX1WYxg1s History on the Net. »Effects of the Sinking of the Lusitania.« Dostop 18. maja 2022. https://www.historyonthenet.com/effects-of-the-sinking-of-the-lusitania</p>

		<p>Drsnica 9: Military.com. »From Waterloo to the Marne: The Road to World War 1.« Dostop 20. aprila 2022. https://www.military.com/history/world-war-i-waterloo-to-marne.html</p> <p>Drsnica 10: The first world war east sussex. »First World War Posters.« Dostop 20. aprila 2022. http://www.eastsussexww1.org.uk/first-world-war-posters/index.html</p>
--	--	---

II. POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
10 minut	»Poglejte slike na PPT. Kaj prikazujejo?« Na PPT slike: 1. Potop Lusitanie, 2. Vojaki v jarkih, 3. Tank »Kakšne občutke te slike prebujajo v vas?«	Gleda slike, razmišlja o vprašanih, odgovarja.	Frontalna učna oblika Metoda dela s slikovnimi viri	PPT 1
	»Kaj vi menite v vojni? Je po vašem mnenju vojna kdaj smiselna?«	Različni odgovori.	Frontalna učna oblika Metoda razgovora	
	»Danes bomo govorili o poteku prve svetovne vojne. Učna ura bo imela pet vsebinskih poudarkov. Ključne besede bodo zapisane na PPT-ju in si jih boste prepisali v zvezek na koncu vsakega vsebinskega poudarka. Če boste imeli kakšno vprašanje, dvignite roko. V tej učni uri se boste naučili: - <i>našteti glavne fronte prve svetovne vojne.</i> - <i>pojasniti pojma pozicijska vojna in totalna vojna.</i> - <i>opisati življenje v zaledju.</i> - <i>pojasniti razlog vstopa ZDA v vojno.</i> Urili se boste tudi v delu s slikovnimi in besednimi viri.«	Poslušča razlago.	Frontalna učna oblika Metoda razlage	PPT 2, 3

**GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / URJENJE IN SPROTNO PONAVLJANJE
ALI SPROTNO PREVERJANJE**

1. VSEBINSKI POUDAREK: Prevladala je pozicijska vojna	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
3 minute	»Ali kdo ve, kaj pomeni izraz pozicijska vojna?«	»Vojaki se vkopljejo v jarke, napredujejo počasi ...«	Frontalna učna oblika Metoda razgovora	PPT 4
	»Gre za način bojevanja, pri katerem se vojaki obeh strani vkopljejo v jarke, da se zaščitijo pred nasprotnikom. Med linijami je nikogaršnja zemlja, na kateri se vojaki borijo. Obe strani napredujeta zelo počasi in ozemeljske pridobitve so majhne. Tako bojevanje je v prvi svetovni vojni prineslo veliko žrtev in tudi napredovanje vojaške tehnologije.«	Poslušā.	Frontalna učna oblika Metoda razlage	
	»Katero orožje in vojaška tehnologija je bila značilna za prvo svetovno vojno?« »Katero je bilo uničevalno sredstvo, ki so se ga vojaki še posebej bali, ker je naenkrat pomorilo ogromno ljudi?«	»Pojavili so se prvi tanki, izpopolnili topovi, mitraljezi, pomembno vlogo so imela letala, na morju podmornice.« »Bojni plini.«	Frontalna učna oblika Metoda razgovora	
	»Sedaj si prepisite učno snov iz PPT.«	Prepiše učno snov.	Individualna učna oblika	

2. VSEBINSKI POUDAREK: Kopenska bojišča – fronte	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
8 minut	»V prvi svetovni vojni je bilo pet najpomembnejših kopenskih front. To so bile zahodna, vzhodna, balkanska, solunska in jugozahodna.«	Posluša razlago in gleda zemljevid.	Frontalna učna oblika Metoda razlage, metoda slikovne demon – stracije	PPT 5
	»Sedaj vas bom razdelila v pet skupin, vsaka bo v učbeniku prebrala o eni fronti in izpisala glavne značilnosti te fronte. Nato boste to predstavili sošolcem. Gradivo najdete v učbeniku na str. 16 in 17.«	Posluša navodilo.	Frontalna učna oblika Metoda razlage	Učbenik str. 16, 17
	Med delom nadziram skupine.	V skupini prebere besedilo v učbeniku, dela izpiske.	Skupinska učna oblika	
	»Zdaj bo vsaka skupina predstavila fronto, o kateri je brala.« Poslušam učence, po potrebi dopolnim ali postavim vprašanje.	Posluša navodila. Predstavi delo skupine.	Frontalna učna oblika Metoda razgovora	
	»Sedaj prepisite učno snov.«	Prepiše učno snov.	Individualna učna oblika	PPT 6

3. VSEBINSKI POUDAREK: Jugozahodna fronta (Soška fronta)	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
4 minute	<p>»Sedaj preberimo še tale zgodovinski vir.« (Izsek iz dnevnika Andreja Čeboklija) Določim učenca, da ga prebere.</p> <p>Vprašanja: »Za kakšen vir gre?« »O čem govori vir?« »Kako se počutite ob branju odlomka?« »Kako so se počutili vojaki na fronti?«</p>	<p>Bere vir, nato odgovarja na vprašanja.</p> <p>»Gre za dnevniški zapis vojaka.« »Govori o vojni, bojevanju v strelskih jarkih, kako je on doživljal vse to ...«</p>	<p>Frontalna učna oblika</p> <p>Metoda dela s pisnimi viri</p>	Odlomek na PPT 7

4. VSEBINSKI POUDAREK: Pomorska vojna	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
8 minut	<p>»Ali veste, kateri pomemben dogodek v vojni se je na morju zgodil 7. maja 1915?«</p> <p>»Veste, zakaj je potonila Lusitania?«</p> <p>»Kako dolgo pa se je potapljala?«</p> <p>»Koliko pa je imela potnikov?«</p>	<p>Odgovori: »Nemci so potopili britansko potniško ladjo Lusitania, na kateri so bili tudi ameriški potniki.«</p> <p>»Zaradi torpeda iz nemške podmornice.«</p> <p>»Okoli 18 minut.«</p> <p>»Skoraj 2000.«</p>	<p>Frontalna učna oblika</p> <p>Metoda razgovora</p>	PPT 8
	<p>»Zdaj bomo pogledali video, ki na kratko prikaže potop Lusitanie. V njem so nekateri pristni posnetki in slike, nekaj pa je igranih prizorov.«</p>	<p>Gleda video.</p>	<p>Frontalna učna oblika</p> <p>Metoda razlage in demonstracije gibljivih slik</p>	Video posnetek na PPT 8

	<p>»Podmornice in torpeda so bila pomemben del bojevanja v prvi svetovni vojni. Najmočnejša pomorska sila v tem času pa je bila Velika Britanija, ki je z ladjami blokirala nemška pristanišča, da niso mogla pluti v njih in to je povzročilo pomanjkanje v nemških mestih. Nemci so leta 1917 vse bolj napadali tudi druge nevtralne ladje, kar je vzpodbudilo ZDA, da so stopile v vojno.»</p>	Poslušaj razlago.	<p>Frontalna učna oblika</p> <p>Metoda razlage</p>	PPT 9
	»Sedaj prepisite učno snov.«	Prepiše učno snov.	Individualna učna oblika	

5. VSEBINSKI POUDAREK: Življenje v zaledju	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
6 minut	»Na PPT so zapisani nekateri pojmi, ki se tičejo življenja v zaledju. Najprej si prepisite pojme.«	Poslušaj. Prebere in prepisuje pojme.	Frontalna učna oblika Metoda razlage Individu-alna učna oblika	PPT 10
	<p>»Sedaj preberite še razlage pojmov, ki so zapisane na PPT in poskušajte ugotoviti, o katerem pojmu govori katera razlaga. Rešitve zapišite v zvezek s svinčnikom.«</p> <p>Zaledje – območje za frontno črto</p> <p>Totalna vojna – države so se svoje vire namenile vojni</p> <p>Cenzura – državni uradniki so pregledovali vsa javnosti namenjena besedila (časopise, radio, televizijo, tudi razglednice s fronte ...) in odločali, kaj sme biti objavljeno in kaj ne</p> <p>Nadzor nad gospodarstvom – vlada je tovarnam naročala, kaj in koliko naj proizvedejo. Mnoge tovarne so bile spremenjene v tovarne orožja.</p> <p>Racionalizacija živil – ljudje so lahko dobili le omejene količine hrane</p>	Bere, razmisli, katera razlaga gre h kateremu pojmu, jo pripisuje.	Frontalna učna oblika Metoda razlage Individu-alna učna oblika	PPT 11

	Pregledamo rešitve, jih še komentiram.	En učenec prebere.	Frontalna učna oblika Metoda razgovora	
--	--	--------------------	---	--

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE ALI PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
6 minut	<p>»Da ponovimo učno snov, bomo imeli kratek kviz. Tekmovali boste v parih. Ko postavim vprašanje, na list napišeta odgovor. Ko rečem STOP, list zamenjate z najbližjim parom. Nato jaz povem odgovore, vi pa sproti berete odgovore sosednjega para in točkujete pravilne odgovore. Vsak pravilni odgovor prinese eno točko.«</p>	Posluša.	<p>Frontalna učna oblika</p> <p>Metoda razlage</p>	<p>Vprašanja za kviz</p> <p>Listi za odgovore</p>
	<p>»Kako se imenuje izstrelek, ki ga izstrelji podmornica, da potopi drugo ladjo?«</p> <p>»Naštejta 5 glavnih front prve svetovne vojne.«</p> <p>»Kako se imenuje fronta, ki je potekala tudi čez slovensko ozemlje?«</p> <p>»Zakaj se prva svetovna vojna imenuje totalna vojna?«</p> <p>»Kaj pomeni izraz pozicijska vojna?«</p> <p>»Kako se je imenovala britanska ladja, ki so jo Nemci potopili maja 1915?«</p> <p>»Zakaj so ZDA leta 1917 vstopile v vojno?«</p> <p>»Zapišita čim več značilnosti življenja v zaledju.«</p>	<p>Odgovarja na vprašanja.</p> <p>»Torpedo«</p> <p>»Vzhodna, zahodna, balkanska, solunska, jugozahodna.«</p> <p>»Soška fronta.«</p> <p>»Države so vse svoje vire namenile vojni.«</p> <p>»Vojaki so se vkopali v jarke, frontna linija se je premikala zelo počasi.«</p> <p>»Lusitania.«</p> <p>»Nemci so ogrožali njihove ladje na morju.«</p> <p>»Racionalizacija živil, cenzura, lakota, nadzor nad gospodarstvom.«</p>	<p>Frontalna učna oblika</p> <p>Metoda razgovora</p> <p>Učna tehnika kviz</p>	

III. SEZNAM PRILOG

PRILOGA 1 :	PPT (vključuje tudi zapis učne snovi)
-------------	---------------------------------------

1.

Vir: <https://www.britannica.com/event/World-War-I>

Vir: <https://www.bbc.com/news/av/uk-wales-27917943>

Vir: <https://www.nationalgeographic.com/history/article/150315-lusitania-titanic-world-war-churchill-history-ngbooktalk>

2.

Potek prve svetovne vojne

1. Prevladala je pozicijska vojna
2. Kopenska bojišča - fronte
3. Jugozahodna fronta (Soška fronta)
4. Pomorska vojna
5. Življenje v zaledju

3.

Danes se boš naučil/a:

- naštetiti glavne fronte prve svetovne vojne,
- pojasniti pojma pozicijska vojna in totalna vojna,
- opisati življenje v zaledju,
- pojasniti razlog vstopa ZDA v vojno.

Uril/a se boš v:

- delu s slikovnimi in besednimi pisnimi viri.

4.

1. Prevladala je pozicijska vojna

- Vojniki obeh strani so se vkopali v **jarke**
- Nikogaršnja zemlja: ozemlje med jarki, kjer so potekali boji
- Veliko žrtev
- Vojaške tehnologije: **tanki**, letala, podmornice, topovi, mitraljezi
- Bojni plini

Vir: <https://www.historyextra.com/period/first-world-war/was-first-world-war-worth-it-debate/>

5.

2. Kopenska bojišča - fronte

Vir: učbenik,
str. 16

6.

2. Kopenska bojišča - fronte

- Vzhodna
- Zahodna
- Balkanska
- Solunska
- Jugoahodna (del nje je bila Soška fronta)

7.

3. Jugozahodna (Soška) fronta

„Boj se je prelival v jutro in dan. Sabotin smo zopet vzeli in ga zopet izgubili. /.../ Tam je bil sam pekel: ni bilka ni več poganjala, ni kamen ni več stal na kamnu. /.../ Za Št. Maver smo se bili, za Solkanski most. /.../ Gore so se tresle - Nebo se je temnilo - Soča je krvavela. /.../ Brez jesti - brez piti. Vodnjaki razbiti - Soča krvava: po njej so plavala človeška trupla. Na desni težko ranjeni - njihovi umirajoči vzdih; na levi lahko ranjeni - njihovi smehljajoči vzdih. /.../ Ali naj bi hotel videti še več? Ali naj bi hotel slišati še več? Človek, ki vse poneseš in preneseš; četudi ti obesijo kos sveta, za srce in za dušo vse njegovo gorje.“

(Dnevniški zapis iz knjige: Andrej Čebokli: pesnik in pisatelj iz Kreda, str. 53)

8.

4. Pomorska vojna

- Potop Lusitanie 1915

Vir:
<https://www.historyonthenet.com/effects-of-the-sinking-of-the-lusitania>

<https://www.youtube.com/watch?v=10cX1WY8s>

9.

4. Pomorska vojna

- Potop Lusitanie 1915
- Velika Britanija je imela najmočnejšo mornarico
- Podmornice in torpeda
- Nemci so ogrožali ameriške ladje
→ vstop ZDA v vojno 1917

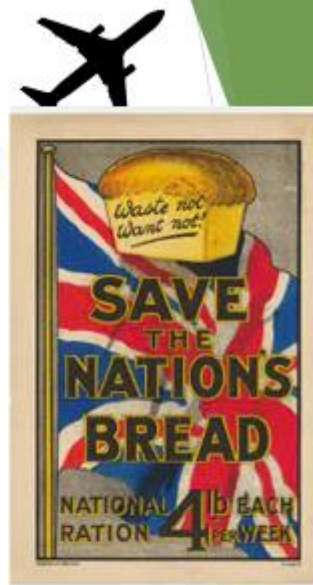
Vir: <https://www.military.com/history/world-war-i-waterloo-to-marne.html>

10.

5. Življenje v zaledju

- Zaledje
- Totalna vojna
- Cenzura
- Nadzor nad gospodarstvom
- Racionalizacija živil

Vir: <http://www.eastsussexww1.org.uk/first-world-war-posters/index.html>

11.

Območje za frontno črto

Državni uradniki so pregledovali vsa javnosti namenjena besedila in odločali, kaj sme biti objavljeno in kaj ne.

Vlada je tovarnam naročala, kaj in koliko naj proizvedejo. Mnoge tovarne so bile spremenjene v tovarne orožja.

Države so vse svoje vire namenile vojni.

Ljudje so lahko dobili le omejene količine hrane, saj je bila večina živil namenjena za prehrano vojakov.

Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine I

SEMINARSKA NALOGA

UČNA PRIPRAVA:

KONEC DRUGE SVETOVNE VOJNE

IME IN PRIIMEK: LUCIJA LEBAR IN SARA MAROLT

DATUM: 19. 5. 2022

I. OSNOVNI PODATKI:

Šola:	Osnovna šola	
Razred:	9. razred	
Datum:	19. 5. 2022	
Predmet:	Zgodovina	
Učna tema	Širša tema iz učnega načrta:	Obvezna tema: Politične značilnosti 20. stoletja
	Poglavje iz učbenika:	Politične značilnosti 20. in 21. stoletja
Učna enota – naslov učne ure:	Konec druge svetovne vojne	
Učne oblike:	<ul style="list-style-type: none"> - frontalna učna oblika - individualna učna oblika - parna učna oblika 	
Učne metode:	<ul style="list-style-type: none"> - metoda razlage - metoda slikovne demonstracije - metoda demonstracije gibljivih slik - metoda dela s slikovnimi viri - metoda dela z gibljivimi slikami 	
Učne tehnike:	- besedna mreža	
Cilji iz učnega načrta:	Učenci: »opišejo glavne značilnosti druge svetovne vojne ter pojasnijo njene posledice« (Učni načrt, 2011, str. 22).	
Cilji učne ure oz. pričakovani učni dosežki	Izobraževalni učni cilji	<i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i> <ul style="list-style-type: none"> - navesti kdaj, kje in kdo je sprejel sklep o odprtju druge fronte v Franciji - opisati potek izkrcanja v Normandiji in razložiti napredovanje zaveznikov - naštetati sklepe jaltske konference - pojasniti in kronološko razvrstiti kapitulacije držav trojnega pakta
	Funkcionalni učni cilji	<i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i> <ul style="list-style-type: none"> - aktivno poslušati - upoštevati navodila - sodelovati v paru
	Vzgojni učni cilji	<i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i> <ul style="list-style-type: none"> - kazati spoštljivost do preteklosti - kazati vrednote kot je kritičnost
Učne etape:	<ul style="list-style-type: none"> - Uvajanje - Obravnavanje nove učne snovi - Ponavljanje - Preverjanje 	
Vsebinski poudarki:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Teheranska konferenca 2. Dan D 3. Jaltska konferenca 4. Kapitulacija držav trojnega pakta 	
Učna sredstva:	Učila:	- učbenik (Krumpak, A., 2018, str. 54–57)

		<ul style="list-style-type: none"> - PPT predstavitev - delovni list za parno delo - učno-delovni list - ponovitveni list
	Učni pripomočki:	<ul style="list-style-type: none"> - računalnik - LCD projektor - projekcijsko platno
Medpredmetne povezave z vsebinami:	Geografija (zemljevid izkrcaja v Normandiji), slovenščina (reševanje pisnih nalog ipd.), fizika/kemija (atomska bomba).	
Novi pojmi s pojasnilom:	<p>Kamikaze: japonski letalci, ki so se zaleteli v nasprotnikov cilj in pri tem tudi sami umrli.</p> <p>Atomska bomba: uničujoče orožje, ki je bilo prvič uporabljeno avgusta 1945 v Hirošimi.</p>	
Viri in literatura za učno pripravo:	Učni načrt	<p><i>Učni načrt. Program osnovna šola. Zgodovina.</i> Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo, 2011.</p> <p>http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/page/uploads/podrocje/os/prenovljeni_UN/UN_zgodovina.pdf (8. 5. 2022).</p>
	Učna priprava	<p>Krumpak, A. <i>Naš vek: zgodovina za 9. razred osnovne šole</i>. 1. izdaja. Ljubljana: Modrijan, 2018, str. 54–57.</p> <p>Dobnik, J. idr. <i>Raziskujem preteklost 9. Priročnik za učitelje za zgodovino za 9. razred osnovne šole</i>. Ljubljana: Rokus, 2006.</p>
	PowerPoint	<p>Drsnica 4 in 5: <u>Veliki trije na konferenci v Teheranu:</u> Krumpak, A. <i>Naš vek: zgodovina za 9. razred osnovne šole</i>. 1. izdaja. Ljubljana: Modrijan, 2018, str. 54.</p> <p>Drsnica 6: <u>Karikatura o napredovanju zaveznikov:</u> https://de.nuremberg.media/istoriya/20201118/14199/Hitler-kaputt.html (datum dostopa: 10. 5. 2022).</p> <p>Drsnica 8: <u>Izkrcaje v Normandiji:</u> https://en.wikipedia.org/wiki/Normandy_landings#/media/File:Allied_Invasion_Force.jpg (datum dostopa: 10. 5. 2022).</p> <p>Drsnica 9: <u>Zemljevida o izkrcaju v Normandiji:</u> https://en.wikipedia.org/wiki/Normandy_landings#/media/File:Allied_Invasion_Force.jpg (datum dostopa: 10. 5. 2022) in</p>

	<p>https://en.wikipedia.org/wiki/Normandy_landings#/media/File:Allied_Invasion_Force.jpg (datum dostopa 10. 5. 2022).</p> <p>Drsnica 11 in 12: Zastava Organizacije združenih narodov: https://en.wikipedia.org/wiki/United_Nations#/media/File:Flag_of_the_United_Nations.svg (datum dostopa: 10. 5. 2022).</p> <p>Drsnica 13: Karikatura o povojni razdelitvi Nemčije: https://pixels.com/featured/world-war-ii-cartoon-granger.html (datum dostopa: 10. 5. 2022).</p> <p>Drsnica 15: Oblak po detonaciji bombe nad Nagasakijem: https://sl.wikipedia.org/wiki/Jedrsko_bombardiranje_Hirošime_in_Nagasakija#/media/Slika:Nagasakibomb.jpg (datum dostopa: 10. 5. 2022).</p>
Spletni posnetki	<p>Drsnica 7: Prvi dnevnik: https://365.rtv slo.si/arhiv/prvi-dnevnik/174781208 (datum dostopa 10. 5. 2022).</p> <p>Drsnica 14: »Deček« pred 70 leti uničil Hirošimo: https://365.rtv slo.si/arhiv/dnevnik/174354296 (datum dostopa 10. 5. 2022).</p>
Učno-delovni list	<p>Slika (str. 1): <u>Veliki trije na konferenci v Teheranu:</u> Krumpak, A. <i>Naš vek: zgodovina za 9. razred osnovne šole</i>. 1. izdaja. Ljubljana: Modrijan, 2018, str. 54.</p> <p>Slika (str. 3): <u>Oblak po detonaciji bombe nad Hirošimo in Nagasakijem:</u> https://en.wikipedia.org/wiki/Atomic_bombings_of_Hiroshima_and_Nagasaki (datum dostopa: 9. 5. 2022)</p>
Ponovitveni list	<p><u>Zemljevid</u> (str. 2): Krumpak, A. <i>Naš vek: zgodovina za 9. razred osnovne šole</i>. 1. izdaja. Ljubljana: Modrijan, 2018, str. 55.</p>

II. POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
5 minut	<p><i>Danes boste naslov učne ure poskušali ugotoviti sami. Za vas sem pripravila delovni list z besedno mrežo, v kateri se skriva 7 besed, ki odkrivajo vsebino današnje učne ure. V paru poskušajte najti teh 7 besed. Besede se skrivajo navpično in vodoravno. Na podlagi besed poskušajte ugotoviti naslov današnje učne ure. Tist pari, ki bo prvi našel vseh 7 besed, naj dvigne roko.</i></p> <p>Vsakemu učencu dam svoj delovni list z besedno mrežo.</p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Prejmejo delovni list z besedno mrežo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Besedna mreža.</p>	<p>Delovni list za parno delo (priloga 1).</p>
	<p>Hodim po razredu in učencem pomagam s kakšnim namigom, če je potrebno.</p>	<p>Rešujejo delovni list z besedno mrežo.</p>	<p>Parna učna oblika. Besedna mreža.</p>	<p>Delovni list za parno delo (priloga 1).</p>
	<p>Učence vprašam:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Ste našli vseh 7 besed?</i> - <i>Na podlagi besed, o čem mislite, da se bomo danes pogovarjali?</i> - <i>Ali veste, kaj je naslov današnje učne ure?</i> 	<p>Odgovarjajo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Da: Normandija, Teheran, Jalta, Hirošima, bomba, Dan D, konferenca.</i> - <i>Druga svetovna vojna.</i> - <i>Poraz Nemčije in Japonske. Konec druge svetovne vojne.</i> 	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razgovora. Besedna mreža.</p>	<p>Delovni list za parno delo (priloga 1).</p>
	<p><i>Kot ste pravilno ugotovili, je naslov današnje učne ure Konec druge svetovne vojne.</i></p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika.</p>	<p>Drsnica 1.</p>

	<p><i>Danes se bomo pogovarjali o teheranski konferenci in o dogovoru o odprtju druge fronte v Franciji. Nato bomo povedali nekaj o jaltski konferenci. Za konec pa si bomo pogledali še kapitulacijo držav trojnega pakta.</i></p> <p><i>Po vsakem vsebinskem poudarku boste rešili naloge na učno-delovnem listu, ki bo služil kot zapis učne snovi.</i></p> <p>Razdelim učno-delovne liste.</p> <p><i>Na koncu ure boste znali:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - navesti kdaj, kje in kdo je sprejel sklep o odprtju druge fronte v Franciji - opisati potek izkrcanja v Normandiji in razložiti napredovanje zaveznikov - naštetih sklepe jaltske konference - pojasniti in kronološko razvrstiti kapitulacije držav trojnega pakta 	Prejmejo učno-delovni list.	Metoda razlage.	<p>Drsnica 2.</p> <p>Učno-delovni list (priloga 3).</p> <p>Drsnica 3.</p>
--	---	-----------------------------	-----------------	---

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / URJENJE IN SPROTNO PONAVLJANJE ALI SPROTNO PREVERJANJE

1. VSEBINSKI POUKAREK:	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
5 minut	<p>Začnemo s 1. vsebinskim poudarkom.</p> <p>Na PPT pokažem sliko velikih treh na teheranski konferenci in vprašam:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ali kdo ve, kdo so ti trije možje na sliki? - Kdo je kdo? 	<p>Gledajo sliko.</p> <p>Odgovarjajo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Roosevelt, Stalin, Churchill. - Na levi je 	Frontalna učna oblika. Metoda dela s slikovnimi viri.	Drsnica 4.

	<i>Stalin, na sredi je Roosevelt in na desni je Churchill.</i>		
<p><i>Slika velikih treh je iz konference v Teheranu, ki je potekala novembra 1943. Na konferenci so sklenili, da je treba najprej premagati Nemčijo, nato pa še Japonsko. Zavezniki so se na konferenci dogovorili o odprtju druge fronte v Franciji – zavezniška invazija čez Rokavski preliv bi se začela junija 1944 in bi bila podprta z izkrcanjem v južni Franciji ter s sovjetsko ofenzivo na vzhodnem bojišču. Stalin se je obvezal, da bo Sovjetska zveza po padcu Nemčije Japonski napovedala vojno. Čeprav so veliki trije z dogovori okrepili protifašistično koalicijo, so imeli različne interese. To je po vojni povzročilo hladno vojno.</i></p> <p><i>Vse zavezniške sile so bile po konferenci usmerjene proti Nemčiji. Ta jih ni mogla več zaustaviti in je razglasila totalno vojno. Preskrbo prebivalstva z osnovnimi potrebščinami so omejili, saj so morali oskrbovati vojake na fronti. Nemške sile so bile razporejene po vsej Evropi od Francije, kjer so pričakovali izkrcanje zaveznikov, pa do Vzhodne Evrope, kamor je vse močnejše pritiskala sovjetska Rdeča armada.</i></p> <p><i>Zdaj pa prosim individualno rešite nalogo A. na učno-delovnem listu. Imate 1 minuto časa.</i></p>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 5.
			Drsnica 6.
	Vzamejo učno-delovni list v roke.		Učno-delovni list (priloga 3).
Hodim po razredu in pomagam, če učenci potrebujejo pomoč.	Rešujejo nalogo.	Individualna učna oblika.	Učno-delovni list.
Učence vprašam: - Ste rešili?	Odgovarjajo: - Da.	Frontalna učna oblika.	Učno-delovni list

	- Prosim, naj nekdo prebere rešitve.	- novembra, 1943, Roosevelt, Churchill, Stalin, odprtju druge fronte v Franciji, Nemčijo, Japonsko, napovedala Japonski vojno, hladno vojno, totalno vojno.	Metoda razgovora.	(priloga 4).
--	--------------------------------------	---	-------------------	--------------

2. VSEBINSKI POUDAREK:	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
15 minut	<i>Zdaj pa si bomo ogledali prispevek o naslednjem pomembnem dogodku. Pozorno glejte.</i>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	
	Predvjam posnetek.	Gledajo.	Frontalna učna oblika, metoda demonstracije gibljivih slik.	Drsnica 7, videoposnetek https://365.rtvsl.si/arhiv/prvi-dnevnik/174781208
	<i>Sedaj imate minuto časa, da s svojim sosedom zapišete stvari iz posnetka, ki ste si jih zapomnili.</i>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda dela z gibljivimi slikami.	
	Opazujem delo učencev.	Delajo v paru.	Parna učna oblika.	
	<i>Čas je potekel in bomo začeli tako, da vsak par pove eno stvar.</i>	Odgovarjajo. - Izkranje, vojni veterani, realni posnetki, dan	Frontalna učna oblika, metoda razgovor	

	<i>D, 6. junij ...</i>	a.	
<i>Kot smo že slišali, je bilo izkrcaje v Normandiji najpomembnejša vojaška operacija zaveznikov. Ali še vemo katere so bile države zaveznice?</i>	Poslušajo. Odgovorijo. - ZDA, VB, FR	Frontalna učna oblika, metoda razgovora.	Drsnica 8.
<i>Ta dogodek pa poznamo še pod dvema drugima imenoma in sicer dan D ter operacija Overlord. Priprave so potekale več mesecev, v Veliki Britaniji so zbrali več tisoč letal, ladij in tankov ter 3,5 milijona vojakov. Seveda pa to niso bili le britanski vojaki, ampak tudi vojaki iz drugih držav, na primer Američani ter vojaki drugih okupiranih držav. Napad se je zgodil 6. junija 1944 – Nemci so to pričakovali, a niso vedeli kdaj. Si pa ta datum zapomnite, saj je res pomemben. Zavezniški vojaki so si pri izkrcaju pomagali s posebnimi mostišči, ki so jih postavili ob obalo mesta Caen. Nemška vojska se je takrat začela umikati, zavezniki so se odpravili proti Parizu, ki so ga konec avgusta tudi osvobodili. Ko so zavezniki prišli do mesta, je tam francosko odporiško gibanje Resistance že bilo v boju z okupatorjem. Francoze je vodil Charles de Gaulle, Nemce pa Dietrich von Choltz. Ko je zavezniška vojska do jeseni osvobodila Francijo, so se odpravili preko Luksemburga, Belgije in Nizozemske, tako da so do oktobra prišli do nemške meje in zavzeli Aachen. To je prvo nemško mesto, ki so ga zavezniki zavzeli.</i>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	Drsnica 9.
Pokažem na zemljevida, ki sta na drsnici 9: <i>Na zemljevidu desno lepo vidimo kje so se izkrcali kateri vojaki – torej kje angleški, kje ameriški ...</i>	Poslušajo, gledajo zemljevid.	Frontalna učna oblika, metoda razlage in slikovne demonstracije	Drsnica 9.
<i>Do konca leta 1944 so zavezniki</i>	Poslušajo.	Frontalna	Drsnica

	<i>postopoma osvobodili osrednjo in južno Italijo. Po kapitulaciji Italije se je na Balkanu močno okrepilo odporniško gibanje. Junija 1944 je rdeča armada začela z novimi ofenzivami na vzhodu. Napadi so bili usmerjeni v tri smeri: na severu proti Leningradu in Finski, v osrednjem delu proti Belorusiji in Poljski, na jugu pa proti Ukrajini. Rdeči armadi so se konec leta 1944 pridružili še romunski in bolgarski vojaki. S pomočjo jugoslovanskih partizanov so osvobodili del Srbije. To je Nemčiji otežilo umik iz Grčije. V tem trenutku je bila Nemčija že tik pred zlomom.</i>		a učna oblika, metoda razlage.	10.
	<i>Tako, sedaj pa ponovno vzemite učno-delovni list in rešite drugo nalogo. Imate 5 minut, nato pa bomo skupaj preverili rešitve.</i>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage	Učno-delovni list (priloga 3).
	Hodim po razredu in gledam, če kdo od učencev potrebuje pomoč.	Rešujejo nalogo na listu.	Individualna učna oblika.	Učno-delovni list (priloga 3).
	<i>Bomo preverili rešitve.</i> Kličem učence po imenih, da povejo svoje odgovore.	Odgovarjajo.	Frontalna učna oblika, metoda razgovora	Učno-delovni list (priloga 4).

3. VSEBINSKI POUDAREK:	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
5 minut	<i>Zdaj si bomo pogledali še jaltško konferenco.</i>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	
	Na PPT pokažem sliko zastave Organizacije združenih narodov in vprašam: - Kaj vidite na sliki?	Gledajo sliko in odgovarjajo: - Zemljo, kontinente, oljčni venec.	Frontalna učna oblika. Metoda dela s slikovnimi viri.	Drsnica 11.

- Ali kdo ve, komu pripada ta zastava?	- Organizaciji združenih narodov.		
Zastava pripada Organizaciji združenih narodov. O oblikovanju Organizacije združenih narodov, ki naj bi ohranjala mir, so se februarja 1945 pogovarjali veliki trije na konferenci v črnomorskem letovišču Jalta. V tistem času je bila Nemčija stisnjena v zavezniški obroč, njena kapitulacija je bila le še vprašanje časa. Roosevelt je želel na Jalti predvsem Stalinovo zagotovilo, da bo napovedal vojno Japonski, kot je bilo dogovorjeno v Teheranu. To se je pozneje tudi zgodilo. Osrednje vprašanje na konferenci je bilo, kako dokončno pokoriti Nemčijo. Uskladili so vojaške akcije in se dogovorili o začasni poveljni razdelitvi Nemčije na štiri okupacijske cone.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 12.
Na PPT pokažem karikaturu dogovarjanja na konferenci. Ta karikatura zanimivo predstavi, kako so se veliki trije na konferenci dogovarjali o poveljni ureditvi Evrope.	Gledajo sliko.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage in slikovne demonstracije.	Drsnica 13.
Zdaj pa prosim individualno rešite nalogo C. na učno-delovnem listu. Imate 1 minuto časa.	Vzamejo učno-delovni list v roke in poslušajo navodila.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	Učno-delovni list (priloga 3).
Hodim po razredu in pomagam, če učenci potrebujejo pomoč.	Rešujejo nalogo.	Individualna učna oblika.	Učno-delovni list (priloga 3).
Učence vprašam: - Ste rešili? Prosim, naj nekdo prebere rešitve.	Odgovarjajo: - Da. Ne drži (1945), ne drži (Roosevelt), drži, ne drži (štiri okupacijske	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.	Učno-delovni list (priloga 4).

		cone).		
--	--	--------	--	--

4. VSEBINSKI POUDAREK:	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
10 minut	<i>Kot zadnje pa se bomo danes posvetili koncu vojne, ki se je končala z nemško kapitulacijo.</i>	Poslušajo.	Frontaln a učna oblika, metoda razlage.	
	<i>Preden se posvetimo Nemčiji, se še spomnite kakšna je bila situacija z Italijo in kdaj so kapitulirali?</i>	Odgovarjajo: <i>Italija je zamenjala strani, kapitulirala je septembra 1943</i> ...	Frontaln a učna oblika, metoda razgovor a.	Drsnica 14.
	<i>Že konec leta 1944 je bilo jasno, da bo Nemčija kapitulirala, saj so zavezniki iz vseh smeri pritiskali na njihova ozemlja. Nato pa so aprila 1945 kot prvi v Berlin vkorakali vojaki Rdeče armade, nato se je začel boj, ki je trajal do 2. maja. Kapitulacija Nemčije se je zgodila 9. maja tega leta in s tem se je vojna v Evropi tudi uradno končala.</i>	Poslušajo.	Frontaln a učna oblika, metoda razlage.	Drsnica 14.
	<i>Sedaj pa si pogledajmo, kaj se je dogajalo zadnje dni vojne v Aziji.</i>	Poslušajo.	Frontaln a učna oblika, metoda razlage.	Drsnica 14.
	Predvjam videoposnetek.	Gledajo posnetek.	Frontaln a učna oblika, metoda demonst racije gibljevih slik.	Videopos netek https://365.rtvsl.si/arhiv/dnevnik/174354296
	<i>Kot ste videli, je bilo dogajanje na Japonskem še vedno zelo pestro. V tem času so bili znani njihovi borci t. i. kamikaze, ki so se z letali zaletavali v nasprotnikov cilj in pri tem tudi sami umrli. Američani so se zavedali,</i>	Poslušajo.	Frontaln a učna oblika, metoda razlage.	Drsnica 15.

	<p><i>da bi izkrcaje povzročilo veliko žrtev, zato so se odločili za novo strategijo. Prvič so uporabili atomsko bombo. Prvo so odvrgli na Hirošimo 6. avgusta 1945, drugo pa na Nagasaki tri dni kasneje. Za Japonsko pa to ni bil edini udarec, saj jim je vojno napovedala tudi Sovjetska zveza. Zato so v vladi sprejeli sklep o kapitulaciji, ki je začel veljati 2. septembra 1945. In tako je bila druga svetovna vojna uradno končana.</i></p>			
	<p><i>Sedaj pa vsak zase rešite na učno-delovnem listu še nalogi D. in E.</i></p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage.</p>	<p>Učno-delovni list (priloga 3).</p>
	<p>Hodim po razredu in opazujem, če potrebujejo pomoč.</p>	<p>Rešujejo nalogo na listu.</p>	<p>Individualna učna oblika</p>	<p>Učno-delovni list (priloga 3).</p>
	<p><i>In bomo šli kar po vrsti, bo vsak povedal eno rešitev.</i></p>	<p>Odgovarjajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razgovora.</p>	<p>Učno-delovni list (priloga 4).</p>

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE ALI PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
<p>5 minut</p>	<p><i>Bomo za konec samo še ponovili to, kar smo se danes naučili. Dobili boste ponavljalne liste in rešite naloge. Če bomo uspeli, jih bomo pregledali danes, drugače pa bomo to naredili na začetku prihodnje ure.</i></p> <p>Razdelim ponavljalne liste.</p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Prejmejo ponovitvene liste.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>Ponovitveni list (priloga 5).</p>
	<p>Hodim po razredu in gledam, če potrebujejo pomoč.</p>	<p>Rešujejo ponovitvene liste.</p>	<p>Individualna učna</p>	<p>Ponovitveni list</p>

		oblika.	(priloga 5).
<i>Bomo preverili še rešitve. Če lahko začnemo tokrat v zadnji klopi in vsak prebere en odgovor.</i>	Odgovarjajo.	Frontalna učna oblika, metoda razgovora.	Ponovitveni list (priloga 6).
<i>Zdaj lahko na listu ocenite, koliko znate naslednje cilje:</i> <ul style="list-style-type: none"> - navesti kdaj, kje in kdo je sprejel sklep o odprtju druge fronte v Franciji - opisati potek izkrcanja v Normandiji in razložiti napredovanje zaveznikov - naštetih sklepe jaltške konference pojasniti in kronološko razvrstiti kapitulacije držav trojnega pakta. <i>Pri vsakemu cilju narišite smeškota, ki velja za vas.</i>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Ponovitveni list (priloga 6).
Počakam, da učenci izpolnijo tabelo o svojem znanju.	Ocenjujejo svoje znanje.	Individualna učna oblika.	Ponovitveni list (priloga 6).

III. SEZNAM PRILOG

PRILOGA 1 :	Delovni list za parno delo
PRILOGA 2 :	Delovni list za parno delo rešitve
PRILOGA 3 :	Učno-delovni list
PRILOGA 4:	Učno-delovni list rešitve
PRILOGA 5:	Ponovitveni list
PRILOGA 6:	Ponovitveni list rešitve
PRILOGA 7:	Diferenciran ponovitveni list
PRILOGA 8:	Diferenciran ponovitveni list rešitve
PRILOGA 9:	PPT: Konec druge svetovne vojne

PRILOGA 1: Delovni list za parno delo

BESEDNA MREŽA

NASLOV UČNE URE:

N	O	R	M	A	N	D	I	J	A
O	T	A	R	D	J	K	D	H	M
H	E	H	I	R	O	Š	I	M	A
C	H	T	B	O	M	B	A	D	P
D	E	C	K	J	E	D	D	J	R
T	R	R	D	J	E	N	A	E	D
J	A	L	T	A	O	E	N	J	A
J	N	M	I	Š	F	F	D	J	N
N	H	T	H	D	H	F	K	B	H
K	O	N	F	E	R	E	N	C	E

PRILOGA 2: Delovni list za parno delo z rešitvami

BESEDNA MREŽA

NASLOV UČNE URE: KONEC DRUGE SVETOVNE VOJNE

N	O	R	M	A	N	D	I	J	A
O	T	A	R	D	J	K	D	H	M
H	E	H	I	R	O	Š	I	M	A
C	H	T	B	O	M	B	A	D	P
D	E	C	K	J	E	D	D	J	R
T	R	R	D	J	E	N	A	E	D
J	A	L	T	A	O	E	N	J	A
J	N	M	I	Š	F	F	D	J	N
N	H	T	H	D	H	F	K	B	H
K	O	N	F	E	R	E	N	C	E

PRILOGA 3: Učno-delovni list

KONEC DRUGE SVETOVNE VOJNE

1. TEHERANSKA KONFERENCA

A. Dopolni:

Teheranska konferenca je potekala meseca _____ leta _____. Na konferenci so voditelj ZDA – _____, Velike Britanije – _____ in Sovjetske zveze – _____ sprejeli sklep o _____. Voditelji zaveznikov so se dogovorili, da bodo najprej porazili _____ in šele nato _____. Stalin se je tudi obvezal, da bo Sovjetska zveza po porazu Nemčije _____. Čeprav so veliki trije okrepili protifašistično koalicijo, so imeli različne interese, kar je po koncu druge svetovne vojne povzročilo _____.

Po konferenci v Teheranu so bile vse zavezniške sile usmerjene proti Nemčiji, ki je razglasila _____.

Krumpak, A. *Naš vek: zgodovina za 9. razred osnovne šole*. 1. izdaja. Ljubljana: Modrijan, 2018, str. 54.

Veliki trije na konferenci v Teheranu

2. DAN D

B. Odgovori na vprašanja.

I. Kdaj je potekalo izkrcanje v Normandiji?

II. Pod katerimi imeni še poznamo izkrcanje v Normandiji?

- III. Opiši izkrcaње v Normandiji.

- IV. Oцени pomen izkrcaња v Normandiji za nadaljni potek vojne.

- V. Kdo je bil vodja Francozov v bitki za Pariz?

- VI. Katero je bilo prvo nemško mesto, ki so ga zavzeli zavezniki?

- VII. Pojasni napredovanje zaveznikov proti Nemčiji.

- VIII. V katere smeri so bili usmerjeni napadi Rdeče armade na vzhodu junija 1944?

3. JALTSKA KONFERENCA

- C. Obkroži, ali je trditev o jaltski konferenci pravilna ali napačna. Napačne trditve popravi.

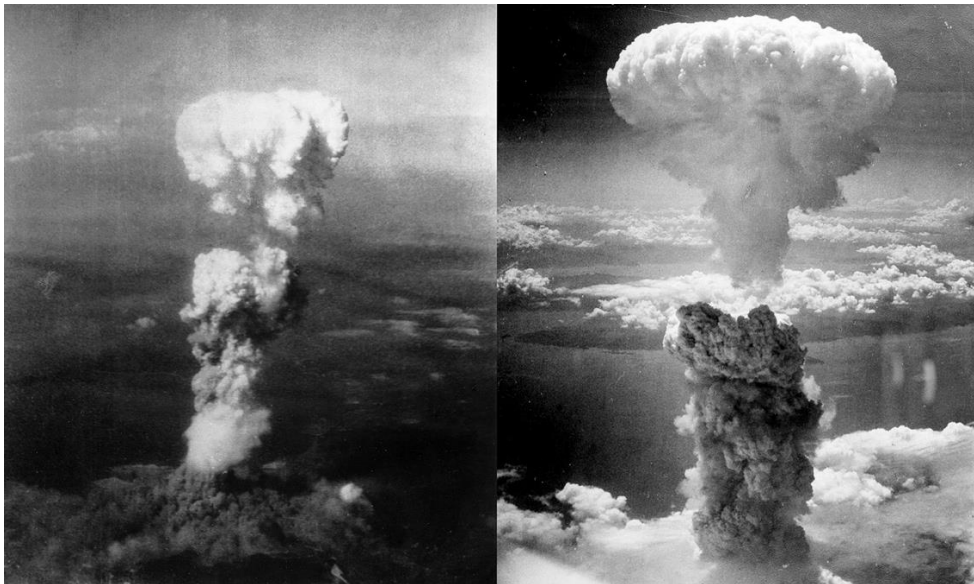
I. Jaltska konferenca je potekala februarja 1944.	Drži	Ne drži
II. Churchill je želel na Jalti predvsem Stalinovo zagotovilo, da bo napovedal vojno Japonski.	Drži	Ne drži
III. Voditelji so se dogovarjali o povojni ureditvi Evrope ter oblikovanju Organizacije združenih narodov, ki naj bi ohranjala mir.	Drži	Ne drži
IV. Zavezniki so uskladili vojaške akcije in se dogovorili o začasni povojni razdelitvi Nemčije na tri okupacijske cone.	Drži	Ne drži

4. KAPITULACIJA DRŽAV TROJNEGA PAKTA

D. Razloži, kaj so kamikaze.

E. Poveži datume iz levega stolpca z ustreznimi dogodki iz desnega stolpca.

2. september 1945	Kapitulacija Nemčije in konec vojne v Evropi.
6. avgust 1945	Atomska bomba odvržena na Nagasaki.
9. avgust 1945	Kapitulacija Japonske in konec druge svetovne vojne.
9. maj 1945	Rdeča armada vkoraka v Berlin.
8. september 1943	Atomska bomba odvržena na Hirošimo.
april 1945	Kapitulacija Italije.

Oblak po detonaciji bombe nad Hirošimo (levo) in Nagasakijem (desno).

Vir:
https://en.wikipedia.org/wiki/Atomic_bombings_of_Hiroshima_and_Nagasaki

KONEC DRUGE SVETOVNE VOJNE

1. TEHERANSKA KONFERENCA

A. Dopolni:

Teheranska konferenca je potekala meseca novembra leta 1943. Na konferenci so voditelj ZDA – Roosevelt, Velike Britanije – Churchill in Sovjetske zveze – Stalin sprejeli sklep o odprtju druge fronte v Franciji. Voditelji zaveznikov so se dogovorili, da bodo najprej porazili Nemčijo in šele nato Japonsko. Stalin se je tudi obvezal, da bo Sovjetska zveza po porazu Nemčije napovedala vojno Japonski. Čeprav so veliki trije okrepili protifašistično koalicijo, so imeli različne interese, kar je po koncu druge svetovne vojne povzročilo hladno vojno.

Po konferenci v Teheranu so bile vse zavezniške sile usmerjene proti Nemčiji, ki je razglasila totalno vojno.

Krumpak, A. *Naš vek: zgodovina za 9. razred osnovne šole*. 1. izdaja. Ljubljana: Modrijan, 2018, str. 54.

Veliki trije na konferenci v Teheranu

2. DAN D

B. Odgovori na vprašanja.

- I. Kdaj je potekalo izkrcanje v Normandiji?
6. junij 1944.
- II. Pod katerimi imeni še poznamo izkrcanje v Normandiji?
Operacija Overlord, dan D.
- III. Opiši izkrcanje v Normandiji.

Izkrvalo se je več tisoč ladij, tankov in letal ter več kot 3 milijone vojakov zavezniških vojsk. Izkrkali so se na obali mesta Caen, pri tem pa so si pomagali z mostički. Nemci so vedeli, da bo do tega prišlo, niso pa vedeli točno kdaj in kje.

- IV. Oцени pomen izkrcanja v Normandiji za nadaljnji potek vojne.

Izkrcanje je imelo za nadaljevanje vojne velik pomen, saj so se z uspešnim izkrcanjem zavezniki lahko uspešno prebili v ostale okupirane evropske države in jih tako začeli osvobajati.

- V. Kdo je bil vodja Francozov v bitki za Pariz?

Charles de Gaulle.

- VI. Katero je bilo prvo nemško mesto, ki so ga zavzeli zavezniki?

Aachen.

- VII. Pojasni napredovanje zaveznikov proti Nemčiji.

Zavezniki so najprej osvobodili Pariz in Francijo, nato pa so se prek držav Beneluksa (Belgija, Nizozemska, Luksemburg) odpravili proti Nemčiji, kjer je bilo prvo osvobojeno mesto Aachen.

- VIII. V katere smeri so bili usmerjeni napadi Rdeče armade na vzhodu junija 1944?

Na severu proti Finski in Leningradu, v osrednjem delu proti Belorusiji in Poljski ter na jugu proti Ukrajini.

3. JALTSKA KONFERENCA

- C. Obkroži, ali je trditev o jaltski konferenci pravilna ali napačna. Napačne trditve popravi.

- I. Jaltska konferenca je potekala februarja 1944.

Potekala je februarja 1945.

Drži Ne drži

- II. Churchill je želel na Jalti predvsem Stalinovo zagotovilo, da bo napovedal vojno Japonski.

Zagotovilo je zahteval Roosevelt.

Drži Ne drži

- III. Voditelji so se dogovarjali o povojni ureditvi Evrope ter oblikovanju Organizacije združenih narodov, ki naj bi ohranjala mir.

Drži Ne drži

- IV. Zavezniki so uskladili vojaške akcije in se dogovorili o začasni povojni razdelitvi Nemčije na tri okupacijske cone.

Drži Ne drži

Nemčijo so po vojni razdelili na štiri cone.

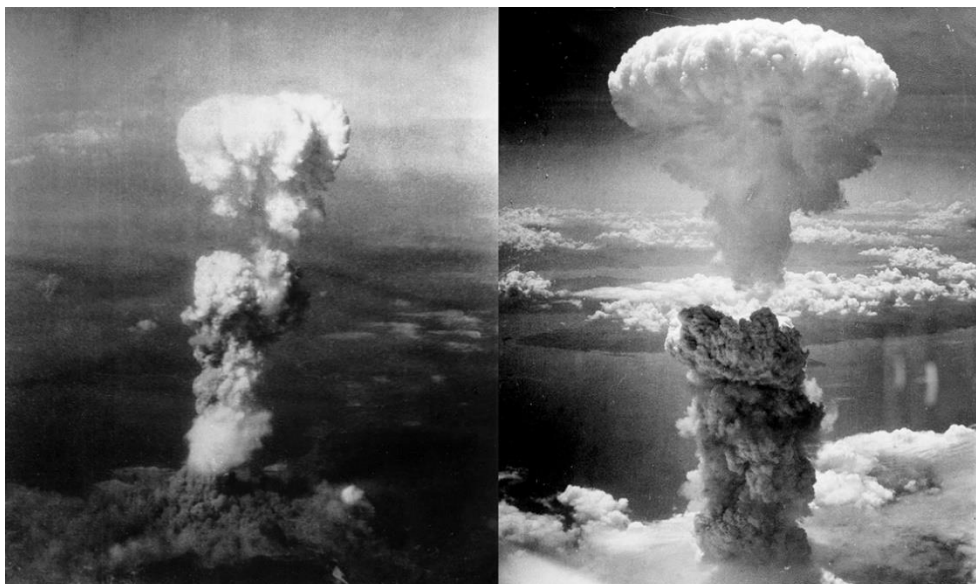
4. KAPITULACIJA DRŽAV TROJNEGA PAKTA

D. Razloži, kaj so kamikaze.

Kamikaze so bili japonski letalci, ki so se zaletavali v nasprotnikove cilje in pri tem sami izgubili življenje.

E. Poveži datume iz levega stolpca z ustreznimi dogodki iz desnega stolpca.

2. september 1945	Kapitulacija Nemčije in konec vojne v Evropi.
6. avgust 1945	Atomska bomba odvržena na Nagasaki.
9. avgust 1945	Kapitulacija Japonske in konec druge svetovne vojne.
9. maj 1945	Rdeča armada vkoraka v Berlin.
8. september 1943	Atomska bomba odvržena na Hirošimo.
april 1945	Kapitulacija Italije.

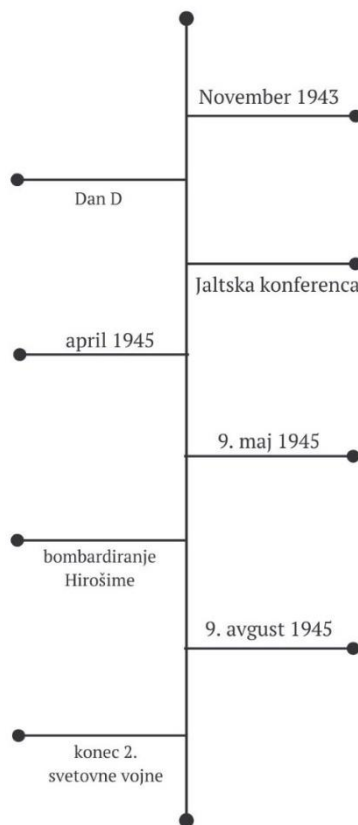
Oblak po detonaciji bombe nad Hirošimo (levo) in Nagasakijem (desno).

Vir:
https://en.wikipedia.org/wiki/Atomic_bombings_of_Hiroshima_and_Nagasaki

PONOVITVENI LIST

1.) Na črte oz. pod črte dopiši manjkajoče letnice oz. dogodke.

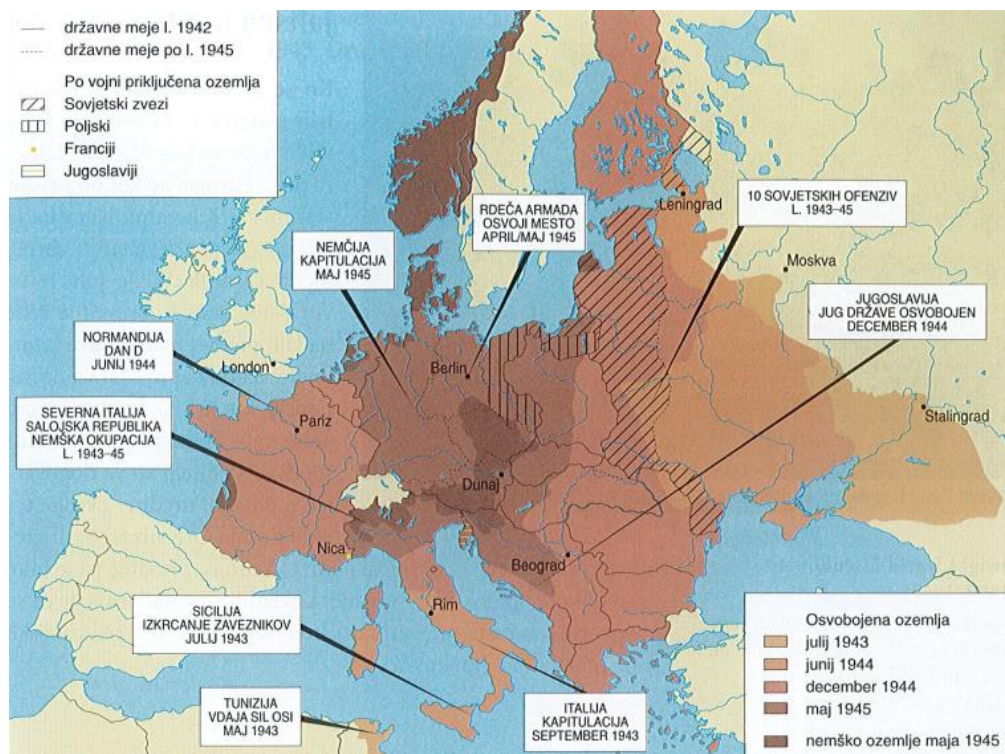
ČASOVNI TRAK 1943-1945

2.) Primerjaj, kaj so se dogovorili na konferenci v Teheranu in kaj na konferenci v Jalti.

3.) Na kratko pojasni, zakaj je bil dan D bistvenega pomena za nadaljevanje vojne.

4.) S pomočjo zemljevida opiši, kako so zavezniki napredovali v Evropi po izkrcanju v Normandiji.

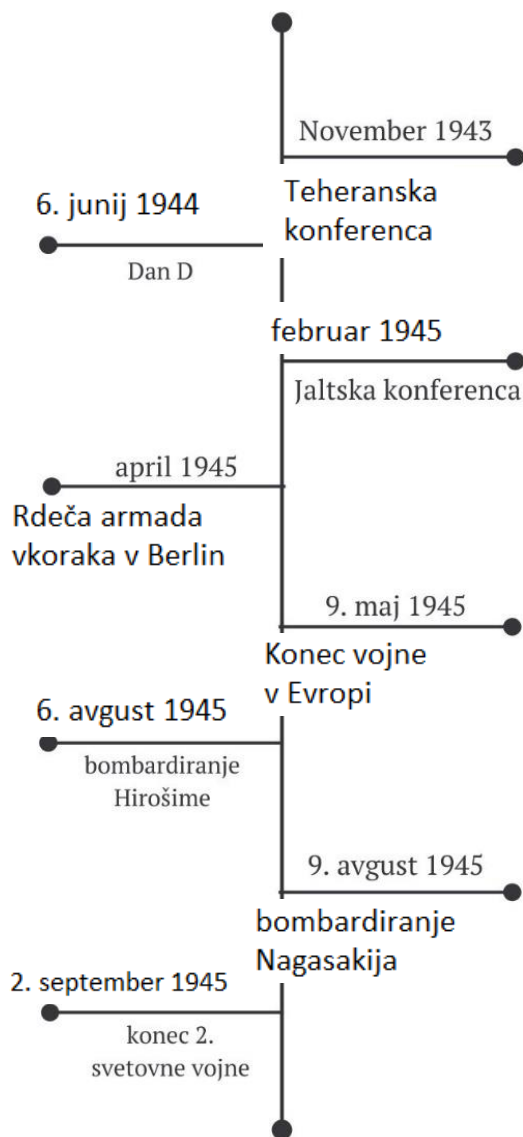
Vir: Krumpak, A. Naš vek: zgodovina za 9. razred osnovne šole. 1. izdaja. Ljubljana: Modrijan, 2018, str. 55.

Znam:			
Navesti kdaj, kje in kdo je sprejel sklep o odprtju druge fronte v Franciji.			
Opisati potek izkrcanja v Normandiji in razložiti napredovanje zaveznikov.			
Našteti sklepe jaltske konference.			
Pojasniti in kronološko razvrstiti kapitulacije držav trojnega pakta.			

PONOVITVENI LIST

1.) Na črte oz. pod črte dopiši manjkajoče letnice oz. dogodke.

ČASOVNI TRAK 1943–1945

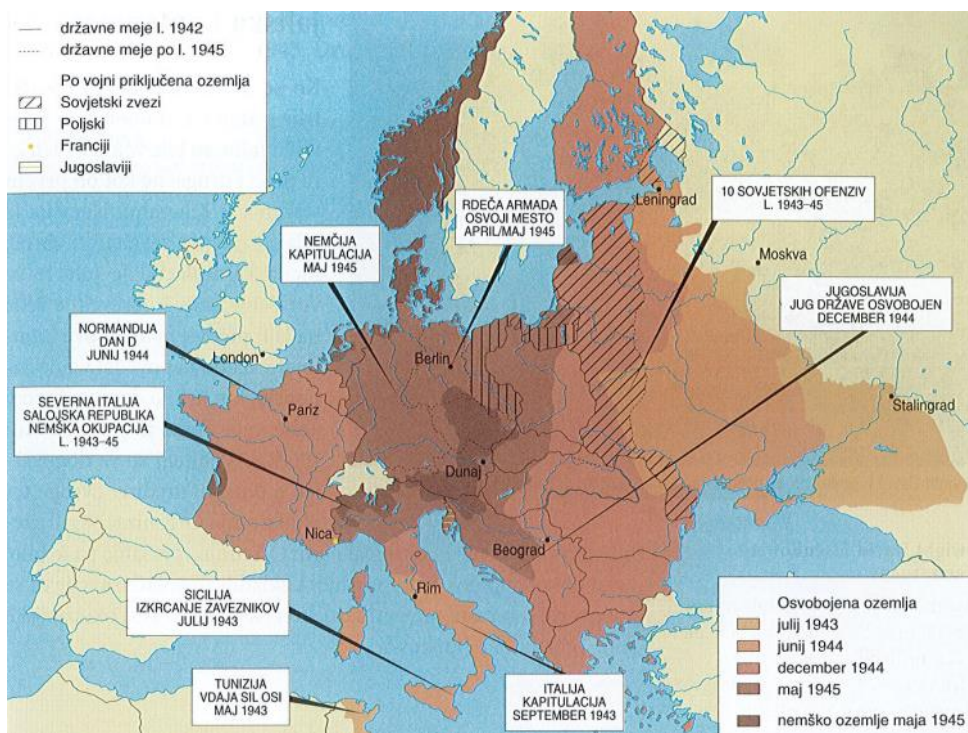
2.) Primerjaj, kaj so se dogovorili na konferenci v Teheranu in kaj na konferenci v Jalti.

Na konferenci v Teheranu so se dogovorili, da bodo zavezniki najprej premagali Nemčijo in nato še Japonsko, dogovorili so se o odprtju druge fronte v Franciji. Stalin se je zavezal k napadu na Japonsko. V času jaltske konference je bila Nemčija že stisnjena v kot. Roosevelt je še vedno želel Stalinovo zagotovilo, da bo napadel Japonsko, kot so se dogovorili prej. Na tej konferenci so tudi uskladili vojaške akcije in se dogovorili o povojni razdelitvi Nemčije.

3.) Na kratko pojasni zakaj je bil dan D bistvenega pomena za nadaljevanje vojne.

Izkrcaje v Normandiji je bilo bistveno, saj se je s to operacijo začelo zavezniško osvobajanje okupiranih držav. Ko so se izkrcali, so se Nemci začeli umikati, zavezniška vojska je nato lahko zavzela Aachen in postopoma začeli z novimi ofenzivami.

4.) S pomočjo zemljevida opiši kako so zavezniki napredovali v Evropi po izkrcaju v Normandiji.

Vir:
Krumpak, A.
Naš vek:
zgodovina za
9. razred
osnovne šole.
1. izdaja.
Ljubljana:
Modrijan,

V času, ko se je zgodil dan D, je bila Italija že kapitulirana. Zavezniki so zato najprej osvobodili Pariz, nato pa celo Franciji, nato so se odpravili preko držav Beneluksa (Luksemburg, Belgija, Nizozemska), da so oktobra 1944 zavzeli Aachen. Vmes so se dogajali napadi na vzhodu in Nemčija je bila tik pred kapitulacijo. Ta se je zgodila maja 1945.

PRILOGA 7: Diferencirani ponovitveni list

PONOVITVENI LIST (minimalno znanje)

1. TEHERANSKA KONFERENCA

- A) Kdo se je sestal na konferenci v Teheranu?
- B) Kaj je bil najpomembnejši sklep, ki so ga sprejeli na konferenci v Teheranu?

2. DAN D

- A) Kaj označujemo s pojmom Dan D?
- B) Obkroži, kdaj se je zgodilo izkrcaje v Normandiji:
 - a. 6. julij 1944
 - b. 12. november 1943
 - c. 6. junij 1945
 - d. 6. junij 1944
- C) Vojaške sile katerih držav so se takrat izkrcale?

3. JALTSKA KONFERENCA

- A) Ali drži, da so se na jaltski konferenci srečali predstavniki sil osi?
- B) Ali drži, da so se na jaltski konferenci pogovarjali o oblikovanju Organizacije združenih narodov?

4. KAPITULACIJA DRŽAV TROJNEGA PAKTA

- A) Obkroži, kdaj je bilo konec druge svetovne vojne v Evropi:
 - a. 15. maj 1945
 - b. 9. maj 1945
 - c. 5. december 1944
 - d. 2. september 1945
- B) S katerim dogodkom se je končala druga svetovna vojna v Evropi?
- C) Kaj je prisililo Japonsko k kapitulaciji?

PRILOGA 8: Diferencirani ponovitveni list z rešitvami

PONOVITVENI LIST (minimalno znanje)

5. TEHERANSKA KONFERENCA

- C) Kdo se je sestal na konferenci v Teheranu? *Zavezniki (Stalin, Roosevelt, Churchill).*
- D) Kaj je bil najpomembnejši sklep, ki so ga sprejeli na konferenci v Teheranu? *Odprtje druge fronte v Franciji.*

6. DAN D

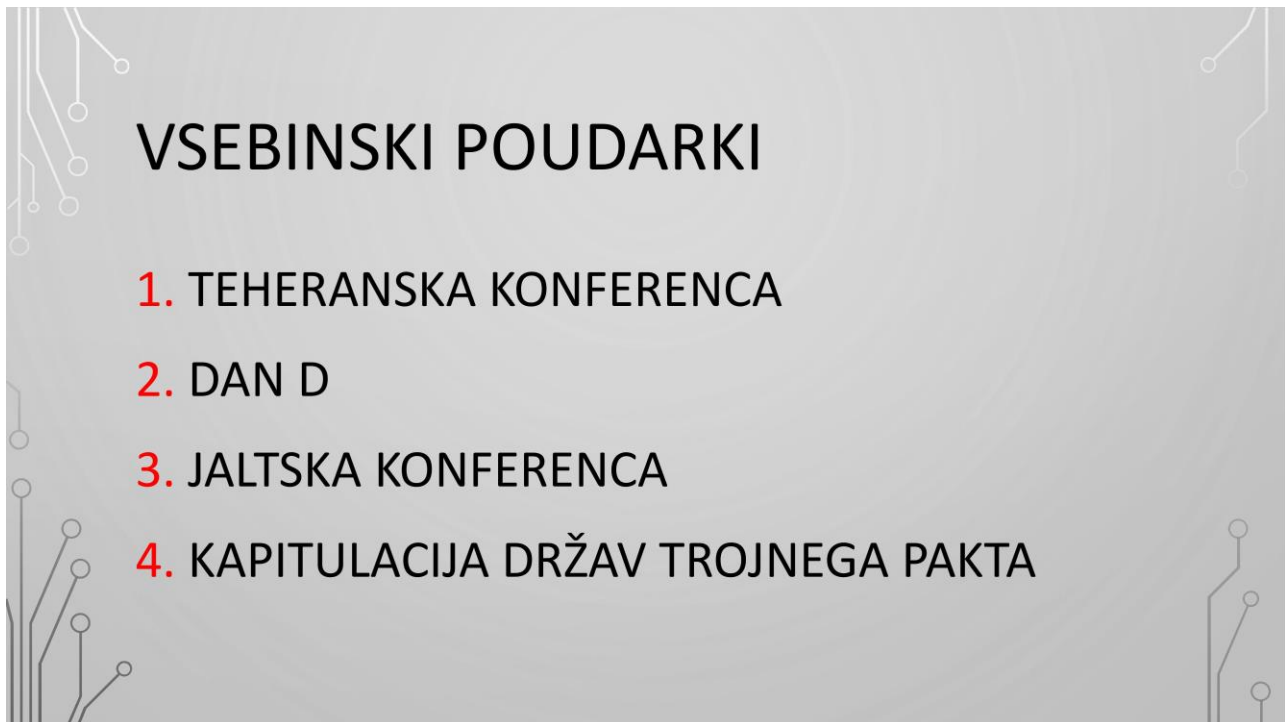
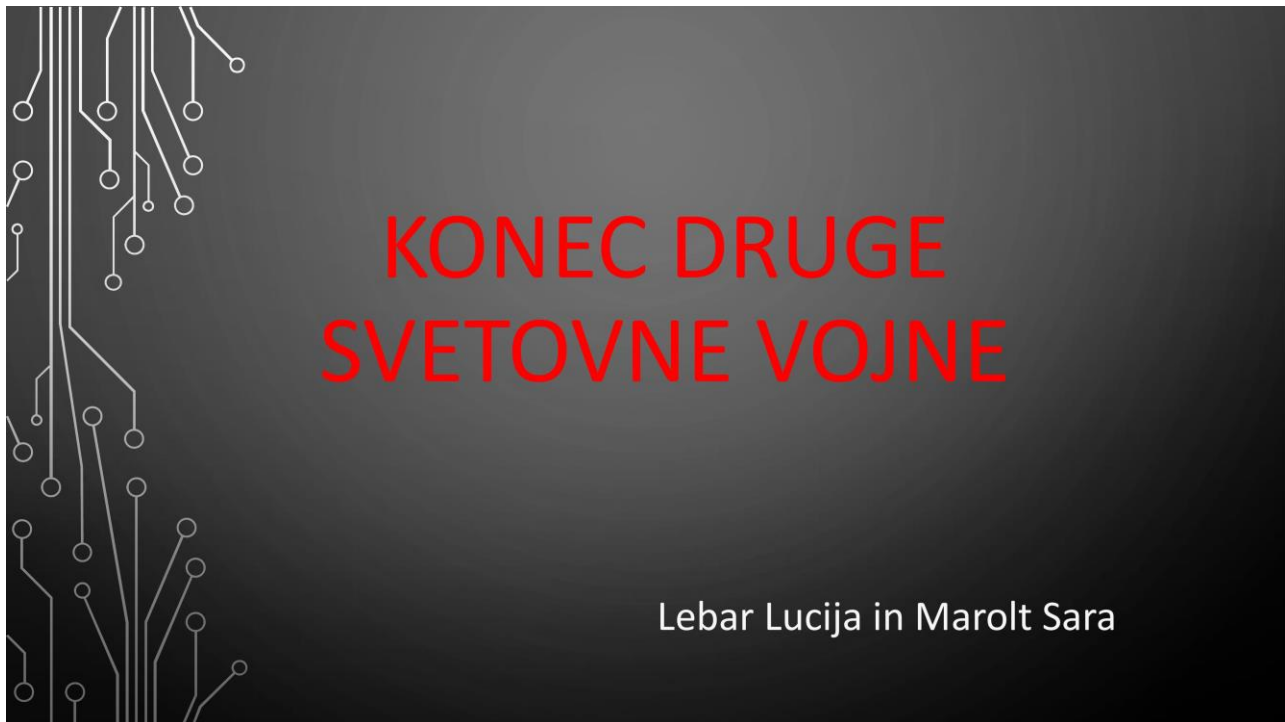
- D) Kaj označujemo s pojmom Dan D? *Izkrcanje v Normandiji.*
- E) Obkroži, kdaj se je zgodilo izkrcanje v Normandiji:
- a. 6. julij 1944
 - b. 12. november 1943
 - c. 6. junij 1945
 - d. 6. junij 1944
- F) Vojaške sile katerih držav so se takrat izkrcale? *ZDA, VB, FR.*

7. JALTSKA KONFERENCA

- C) Ali drži, da so se na jaltski konferenci srečali predstavniki sil osi? *NE (srečali so se zavezniki).*
- D) Ali drži, da so se na jaltski konferenci pogovarjali o oblikovanju Organizacije združenih narodov? *DA.*

8. KAPITULACIJA DRŽAV TROJNEGA PAKTA

- D) Obkroži, kdaj je bilo konec druge svetovne vojne v Evropi:
- a. 15. maj 1945
 - b. 9. maj 1945
 - c. 5. december 1944
 - d. 2. september 1945
- E) S katerim dogodkom se je končala druga svetovna vojna v Evropi? *S kapitulacijo Nemčije.*
- F) Kaj je prisililo Japonsko h kapitulaciji? *Bombardiranje Hirošime in Nagasakija ter napoved vojne s strani SZ.*

NA KONCU URE BOSTE ZNALI:

- navesti kdaj, kje in kdo je sprejel sklep o odprtju druge fronte v Franciji,
- opisati potek izkrcanja v Normandiji in razložiti napredovanje zaveznikov,
- naštetih sklepe jaltske konference,
- pojasniti in kronološko razvrstiti kapitulacije držav trojnega pakta.

1. TEHERANSKA KONFERENCA

Vir: Krumpak, A.
Naš vek: zgodovina
za 9. razred
osnovne šole. 1.
izdaja. Ljubljana:
Modrijan, 2018, str.
54.

1. TEHERANSKA KONFERENCA

- november 1943
- najprej premagati Nemčijo, nato Japonsko
- dogovor o odprtju druge fronte v Franciji
- napoved vojne Japonski s strani Sovjetske zveze
- okrepitev protifašistične koalicije, ampak različni interesi → hladna vojna

1. TEHERANSKA KONFERENCA

Po konferenci v Teheranu so bile vse zavezniške sile usmerjene proti Nemčiji, ki je razglasila totalno vojno.

Vir:
<https://de.nuremberg.media/istoriya/20201118/14199/Hitler-kaputt.html>

2. DAN D

Izkrcanje v Normandiji

Drsnica 8

2. DAN D

6. JUNIJ
1944

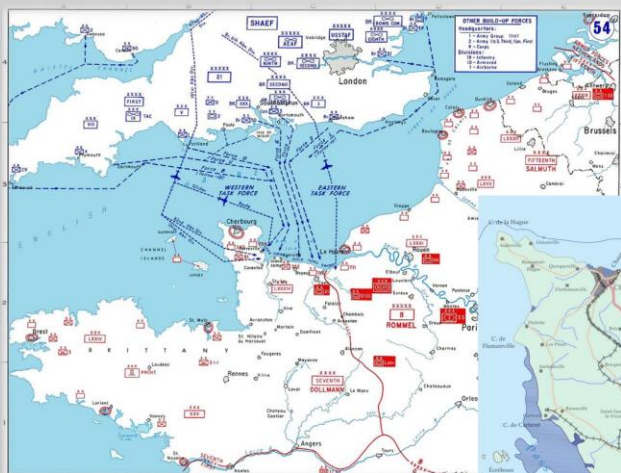
Vir:
https://en.wikipedia.org/wiki/Normandy_landings#/media/File:Allied_Invasion_Force.jpg

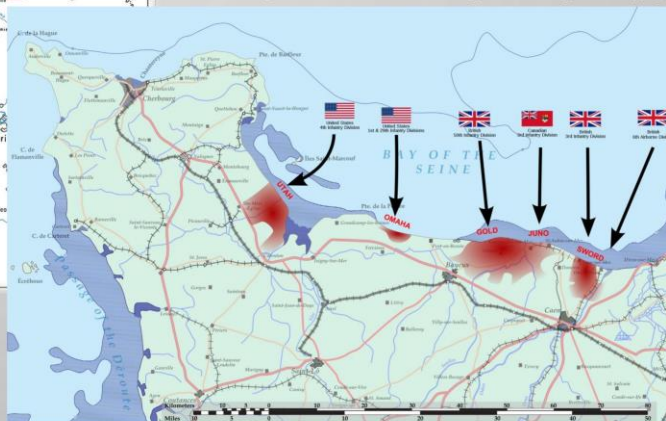
izkrcanje v
Normandiji

operacija
Overlord

2. DAN D

Vir:
https://en.wikipedia.org/wiki/Normandy_landings#/media/File:Allied_Invasion_Force.jpg

Vir:
https://en.wikipedia.org/wiki/Normandy_landings#/media/File:Allied_Invasion_Force.jpg

NAPREDOVANJE ZAVEZNIKOV

- *jeseni 1944 osvobojena Francija*
- *preko držav Beneluksa do Nemčije*
- *nove ofenzive na vzhodu*
- *Rdeča armada s pomočjo jugoslovanskih partizanov osvobodi del Srbije*

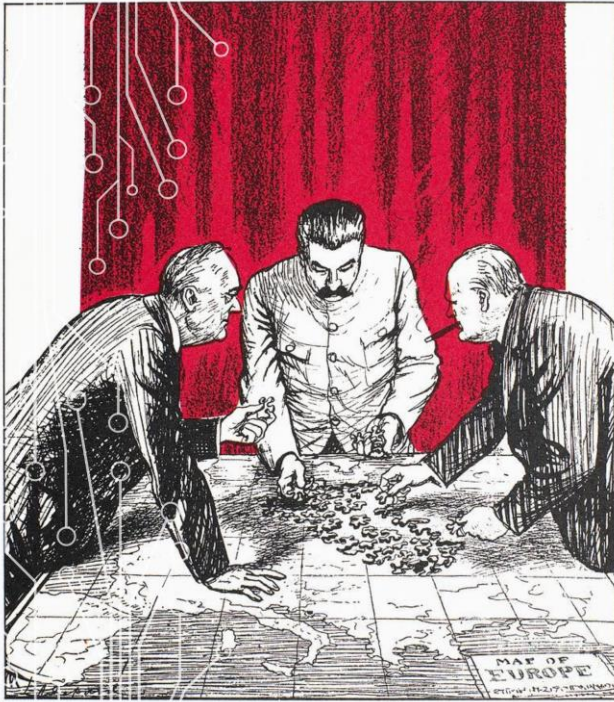
3. JALTSKA KONFERENCA

Vir:
https://en.wikipedia.org/wiki/United_Nations#/media/File:Flag_of_the_United_Nations.svg

3. JALTSKA KONFERENCA

- *februar 1945*
- *oblikovanje Organizacije združenih narodov*
- *Roosevelt je želel predvsem Stalinovo zagotovilo, da bo napovedal vojno Japonski*
- *usklajevanje vojaških operacij*
- *dogovor o začasni povojni razdelitvi Nemčije na štiri okupacijske cone*

3. JALTSKA KONFERENCA

Vir:
<https://pixels.com/featured/world-war-ii-cartoon-granger.html>

4. KAPITULACIJA DRŽAV TROJNEGA PAKTA

ITALIJA: 8. september 1943

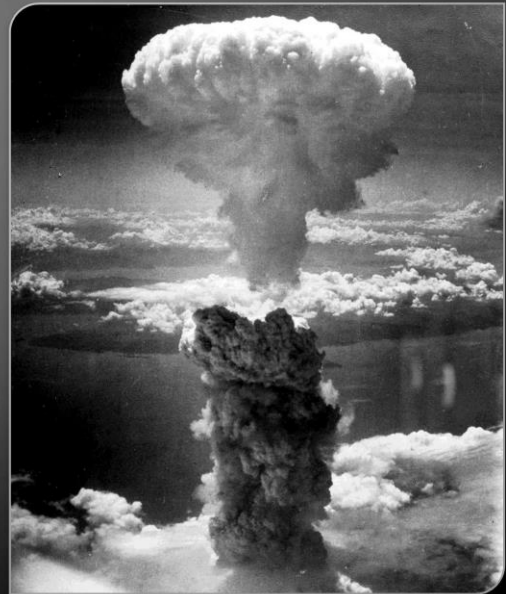
NEMČIJA: 9. maj 1945 → konec vojne v Evropi

JAPONSKA

4. KAPITULACIJA DRŽAV TROJNEGA PAKTA

- Japonsko so zavezniki prisilili h kapitulaciji šele z atomskima bombama, ki so ju vrgli na Hirošimo in Nagasaki 6. in 9. avgusta 1945.
- Japonska je brezpogojno kapitulirala 2. septembra 1945 in druga svetovna vojna se je končala.

Vir:
https://sl.wikipedia.org/wiki/Jedrsko_bombardiranje_Hirošime_in_Nagasaki#/media/Slika:Nagasakibomb.jpg

Univerza v Ljubljani

**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine I

SEMINARSKA NALOGA

UČNA PRIPRAVA:

NOVA KRIZNA ŽARIŠČA

IME IN PRIIMEK: Lara Hana Maček in Klavdija Kelher

DATUM: 19. 5. 2022

I. OSNOVNI PODATKI:

Šola:	Osnovna šola	
Razred:	9. razred	
Datum:	26. 5. 2022	
Predmet:	Zgodovina	
Učna tema	Širša tema iz učnega načrta:	Vojne v 20. in 21. stoletju
	Poglavje iz učbenika:	Politične značilnosti 20. in 21. stoletja
Učna enota – naslov učne ure:	Nova krizna žarišča	
Učne oblike:	Frontalna, individualna, parna.	
Učne metode:	Metoda razlage, razgovora, slikovne demonstracije in demonstracije gibljivih slik, metoda dela s slikovnimi viri, metoda dela s pisnimi viri.	
Učne tehnike:	Besedna mreža.	
Cilji iz učnega načrta:	Učenci: »pojasnijo vzroke sodobnih spopadov in posledice; /.../razvijejo zmožnost kritične presoje zgodovinskih dogodkov, pojavov in procesov na podlagi večperspektivnih zgodovinskih virov in literature, /.../ razvijejo sposobnost za razumevanje in spoštovanje različnosti in drugačnosti, ver, kultur in skupnosti.« (Učni načrt, str. 26–27)	
Cilji učne ure oz. pričakovani učni dosežki	Izobraževalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> našteti krizna žarišča hladne vojne pojasniti vzroke in posledice sodobnih spopadov opisati dogajanje na vsakem posameznem kriznem žarišču in naštetih vzroke za spopade pojasniti podobnosti in razlike med posameznimi kriznimi žarišči
	Funkcionalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> pokazati krizna žarišča na zemljevidu. kritično presoditi zgodovinske dogodke, pojave in procese na podlagi literature.
	Vzgojni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> pokazati sposobnost za razumevanje in spoštovanje različnosti in drugačnosti, ver, kultur in skupnosti. obsoditi zločine proti človeštvu, genocide, holokavst in druge oblike množičnega kršenja človekovih pravic. obsoditi politične sisteme, ki kršijo človekove pravice.
Učne etape:	<ul style="list-style-type: none"> Uvajanje Obravnavanje nove učne snovi in utrjevanje ponavljanje 	

Vsebinski poudarki:	1. Korejska vojna. 2. Vietnamska vojna. 3. Kubanska kriza. 4. Razmere na Bližnjem in Srednjem vzhodu.	
Učna sredstva:	Učila:	<ul style="list-style-type: none"> - Power Point (z zapisom učne snovi in slikovnim gradivom); - Učno-delovni list; - Ponovitveni delovni list; - Videoposnetek.
	Učni pripomočki:	<ul style="list-style-type: none"> - Računalnik; - LCD projektor.
Medpredmetne povezave z vsebinami:	Državljska vzgoja in etika (odnosi med verstvi in narodi na Bližnjem vzhodu), geografija (lociranje kriznih žarišč na zemljevidu) in slovenščina (reševanje različnih nalog).	
Novi pojmi s pojasnilom:	Avtonomija – samostojno upravljanje določenih pravic na ozemlju v okviru države. Krizno žarišče – območje hujših konfliktov, kjer prihaja do spopadov. Napalm – lahko vnetljiva zmes iz bencina in aluminijevih snovi, ki gori z močnim plamenom.	
Viri in literatura za učno pripravo:	Učni načrt	Učni načrt. Program osnovna šola. Zgodovina. (2011). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo: http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/page/uploads/podrocje/os/prenovljeni_UN/UN_zgodovina.pdf (7. 2. 2017).
	Učna priprava	Krumpak, A. (2018). <i>Naš vek: zgodovina za 9. razred osnovne šole. 1. izdaja</i> . Ljubljana: Modrijan. Režek M, Antoličič G, Frantar Š, Popovič Lozar G. (2021). <i>Zgodovina 4: sodobnost: učbenik za zgodovino v 4. letniku gimnazij. 1. izdaja</i> . Ljubljana: Mladinska knjiga. Gabrič A, Režek M. (2011). <i>Zgodovina 4: učbenik za 4. letnik gimnazije. 1. izdaja</i> . Ljubljana: DZS. Nečak D, Repe B. (2003). <i>Oris sodobne obče in slovenske zgodovine: učbenik za študente 4. letnika</i> . Ljubljana: Oddelek za zgodovino Filozofske fakultete.
	Power Point	Slika 1: https://www.nationalgeographic.org/photo/vietnam-war/ (Dostop: 20. 5. 2022). Slika 2: https://www.nationalgeographic.org/photo/vietnam-war/ (Dostop: 20. 5. 2022). Slika 3: https://www.nationalgeographic.org/photo/vietnam-war/

	<p>(Dostop: 20. 5. 2022). Slika 4: https://www.nationalgeographic.org/photo/vietnam-war/ (Dostop: 20. 5. 2022). Slika 5: https://www.nationalgeographic.org/photo/vietnam-war/ (Dostop: 20. 5. 2022). Slika 6: https://e.vnexpress.net/news/life/culture/vietnam-war-photo-of-napalm-struck-girl-most-powerful-image-in-50-years-3999163.html (Dostop: 20. 5. 2022). Slika 7: https://siol.net/novice/svet/umrl-je-fidel-castro-430524 (Dostop: 20. 5. 2022). Slika 8: https://live.staticflickr.com/172/463620600_e509adfc8e_z.jpg (Dostop: 20. 5. 2022). Slika 9: https://old.delo.si/svet/globalno/priznanje-palistine-slovenski-korak-v-nekaj-tednih.html (Dostop: 20. 5. 2022). Slika 10: https://moulahazat.com/waving-flag-20/ (Dostop: 20. 5. 2022). Slika 11: https://en.wikipedia.org/wiki/State_of_Palestine (Dostop: 20. 5. 2022).</p>
Video posnetki	<p>Drsnica 10: (Vietnamska vojna) https://www.youtube.com/watch?v=7tNTh6KIXXU (Dostop: 19. 5. 2022) Drsnica 14: (Invazija na Prašičji zaliv) https://www.youtube.com/watch?v=n2X36tiDAuU (Dostop: 18. 5. 2022). Drsnica 16: (Zgodovina Izraelsko-Palestinskega konflikta) https://www.youtube.com/watch?v=m19F4IHTVGc&ab_channel=PastToFuture (Dostop: 18. 5. 2022).</p>
Učno-delovni list:	<p>Slika: https://e.vnexpress.net/news/life/culture/vietnam-war-photo-of-napalm-struck-girl-most-powerful-image-in-50-years-3999163.html (Dostop: 20. 5. 2022)</p>
Ponovitveni list:	<p>Slika: Krumpak, A. (2018). Naš vek: zgodovina za 9. razred osnovne šole. 1. izdaja. Ljubljana: Modrijan, str. 71.</p>

II. POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
5 minut	Danes boste najprej poiskali besede v besedni mreži, ki opisujejo vsebino današnje učne ure. S pomočjo teh besed boste poskušali ugotoviti o čem se bomo danes pogovarjali. V besedni mreži se nahaja šest besed, ki so skrite navpično in vodoravno. V paru poskušajte najti čim več besed. Na voljo imate 2min.	Posluša učiteljeva navodila in čaka.	Frontalna učna oblika; metoda razlage.	Power Point (str. 2)
		Prične z reševanjem besedne mreže.	Parna učna oblika; besedna mreža.	Power Point (str. 2)
	Katere besede ste našli? Prikaže rešitve na prosojnici. Ali morda kdo ve kakšen je naslov današnje ure?	Pove katere besede je našel (Koreja, Kuba, Vietnam, vzhod, interesi, spopadi) in odgovori na vprašanje (nove vojne, krizna območja, kakšen naj bi bil naslov.	Frontalna učna oblika; metoda razgovora.	Power Point (str. 3)
	Naslov današnje ure je: Nova krizna žarišča. Prosim odprite svoje zvezke in napišite naslov. Po razlagi si boste snov zapisali v zvezek. Sproti pa boste reševali učno-delovni list.	Posluša. Zapiše naslov.	Frontalna učna oblika; metoda razlage.	Power Point (str. 4)
	Danes si bomo pogledali štiri vsebinske poudarke. 1. Korejska vojna; 2. Vietnamska vojna; 3. Kubanska kriza in 4. Razmere na Bližnjem in Srednjem vzhodu. Na koncu ure pričakujem, da boste znali naštetih kriznih žarišč hladne vojne in jih pokazati na zemljevidu, pojasniti vzroke in posledice	Posluša.	Frontalna učna oblika; metoda razlage.	Power Point (str. 5, 6)

	<p>sodobnih spopadov, opisati dogajanje na vsakem posameznem kriznem žarišču ter in naštetih vzroke za spopade ter pojasniti podobnosti in razlike med posameznimi kriznimi žarišči.</p>			
--	--	--	--	--

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / URJENJE IN SPROTNO PONAVLJANJE ALI SPROTNO PREVERJANJE

1. VSEBINSKI POUDAREK:	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
<p>Korejska vojna (6 minut)</p>	<p>Ali kdo ve kaj so krizna središča?</p>	<p>Odgovori (območja konfliktov, območja spopadov)</p>	<p>Frontalna učna oblika; metoda razgovora.</p>	<p>Power Point (str. 7)</p>
	<p>Na območjih, kjer so se med hladno vojno križali interesi velesil so nastala krizna središča, kjer je prihajalo do oboroženih spopadov.</p>	<p>Poslušaj.</p>	<p>Frontalna učna oblika; metoda razlage.</p>	<p>Power Point (str. 7)</p>
	<p>Prvo krizno središče je bilo v Koreji. Po jaltški konferenci je Koreja razdeljena po 38. vzporedniku. Nastanete novi državi: Severna Koreja (interes SZ) in Južna Koreja (interes ZDA).</p>	<p>Poslušaj.</p>	<p>Frontalna učna oblika; metoda razlage.</p>	<p>Power Point (str. 8)</p>
	<p>Kdaj je bila jaltška konferenca? Ali veste kateri državi sta imeli v interesni sferi Severno in Južno Korejo?</p>	<p>Odgovori (SZ in ZDA)</p>	<p>Metoda razgovora.</p>	
	<p>Na meji med državama prihaja do incidentov. Leta 1950 severnokorejske čete prestopijo mejo med državama – incident preraste v vojno. Severno Korejo podpira SZ in Kitajska, Južno Korejo pa ZDA in OZN. Vojna traja do leta 1953, ko sklenejo premirje. Leta 1954 je bil v Ženevi sklenjen mir. Vojna terja veliko žrtev. Velesili sta preizkušali nova orožja.</p>	<p>Poslušaj.</p>	<p>Frontalna učna oblika; metoda razlage.</p>	<p>Power Point (str. 8)</p>

Kljub temu, da je vojne konec, napetosti med državama ostajata še danes.			
Morda kdo ve kakšna so bila nova orožja, ki sta jih uporabljale velesile? Pokaže sliko helikopterja.	Pogleda sliko in odgovori na vprašanje (helikopterji in reakcijska letala).	Frontalna učna oblika; metoda razgovora; metoda slikovne demonstracije.	Power Point (str. 9)
Prosim, da sedaj preberete navodila in vsak sam rešite 1. nalogo na učno-delovnem listu. Na voljo imate 2 minuti. Potem bomo odgovore preverili.	Poslušaj navodila. Reši 1. nalogo na učno-delovnem listu.	Frontalna učna oblika; metoda razlage. Individualna učna oblika.	Učno-delovni list.
Preverimo odgovore. (Učitelj pokliče enega izmed učencev, da pove rešitve. Pomaga oziroma popravi pri odgovorih. Opozori na pravilen zapis besed). Snov si pri tem vsebinskem poudarku ni potrebno prepisovati, saj jo imate v celoti zapisano in rešeno na učno-delovnem listu.	Eden izmed učencev pove rešitve. Poslušaj.	Frontalna učna oblika; metoda razgovora. Metoda razlage.	Učno-delovni list; rešitve.

2. VSEBINSKI POUDAREK:	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
Vietnamska vojna (4 minute)	Oglejmo si videoposnetek. Pozorni bodite na to katere države so omenjene in imena posameznikov. Predvaja video posnetek.	Poslušaj navodilo in gleda video posnetek.	Frontalna učna oblika; Metoda razlage; metoda gibljivih slik.	Video posnetek, Power Point (str. 10).
	Torej katere države so bile omenjene in kateri možje?	Odgovori (Ho Ši Minh, Woodrow Wilson, Francija,	Frontalna učna oblika;	Power Point (str. 10)

	Vietnam)	metoda dela z gibljivimi slikami.	
Vietnam je bil pred 2. sv. vojno francoska kolonija, med 2. svetovno vojno ga zasede Japonske. Po 2. sv. vojni želi Francija ponovno pridobiti oblast. Leta 1945 Vietnam razglasi neodvisnost pod vodstvom Ho Ši Minha. Pride do vojne v kateri je francoska vojska poražena. Leta 1954 Vietnam razdelijo na: Komunistični Severni Vietnam in Južni Vietnam.	Poslušā.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	Power Point (str.11)
Ali smo se danes kje že srečali z delitvijo države?	Odgovori (Da. Pri Koreji).	Frontalna učna oblika; metoda razgovora.	Power Point (str. 11)
Komunisti v Južnem Vietnamu se združijo v gibanje Vietkong in začnejo z odporom proti oblasti. Leta 1964 oblasti na pomoč priskoči ZDA. Vojna traja do leta 1973, ko je podpisan sporazum v Parizu. Enote ZDA so se umaknile iz Vietnama. Protivojni odpor ameriške in svetovne javnosti ter vrsta protestov. 1976 sta se oba Vietnama združila v Socialistično republiko Vietnam.	Poslušā.	Frontalna učna oblika; metoda razlage.	Power Point (str. 11)
Sedaj lahko snov prepisete v zvezke.	Poslušā navodila.	Frontalna učna oblika; metoda razlage.	Power Point (str. 11) Zvezek
Drugo nalogo na učno-delovnem listu bomo rešili kar skupaj. Kdo bo odgovoril na vprašanje?	Odgovori na vprašanje (protesti in pritisk javnosti).	Frontalna učna oblika; metoda razgovora.	Učno-delovni list; Power Point (str. 12)
Fotografija deklice je sprožila vrsto protivojnih protestov. ZDA uporabile kemično orožje – napalm. To je	Poslušā.	Metoda razlage; metoda	

lahko vnetljiva zmes iz bencina in aluminijevih snovi, ki gori z močnim plamenom. Deklico na sliki je oškropil napalm.		slikovne demonstracije.	
--	--	-------------------------	--

3. VSEBINSKI POUDAREK:	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
KUBANSKA KRIZA (2 minuti)	Oglejte si sliko na Power Pointu. Ali kdo ve, kdo je na sliki?	Poslušaj vprašanje, si ogled sliko, odgovori na vprašanje: Fidel Castro.	Frontalna učna oblika; metoda dela s slikovnimi viri.	Power point (str. 13)
	Fidel Castro je oblast prevzel s komunistično revolucijo leta 1959. Po tem je bil Castro predsednik Kube do leta 2008, pod njegovim vodstvom je postala enostrankarska socialistična država. Ker pa je bila Kuba v interesni sferi ZDA, so te z vojaškimi akcijami poskušale onemogočiti nov kubanski režim, a so bile neuspešne.	Poslušaj in sledi razlagi.	Frontalna učna oblika; metoda razlage.	Power Point (str. 14)
	Oglejte si video, ki povzema napad ZDA na Kubo – izkrcanje v Prašičjem zalivu. Ob ogledu videa poskušajte sproti reševati tretjo nalogo na delovnem listu. Video je v angleščini, tako da bomo na koncu razložili/prevedli/razčistili, če česa ne boste razumeli.	Poslušaj navodila.	Frontalna učna oblika; metoda razlage.	Video. Učno-delovni list.
	Predvajam video.	Gledaj in poslušaj video, sproti rešuj nalogo na delovnem listu.	Individualna učna oblika.	Video. Učno-delovni list.
	Ste uspeli rešiti nalogo? (Učitelj pokliče enega učenca, naj prebere odgovore, če je potrebno ga kje dopolni/popravi ...)	En učenec poroča rešitve tretje naloge na učno-delovnem listu, ostali poslušajo.	Frontalna učna oblika; metoda razgovora.	Učno-delovni list.
	Ker so bili vojaški napadi na Kubo neuspešni, so se ZDA poslužile gospodarske blokade, kar pa je povzročilo to, da se je Kuba še bolj oprla na Sovjetsko zvezo. Ta je želela	Poslušaj in sledi razlagi.	Frontalna učna oblika; metoda razlage,	Power Point (str. 15)

	leta 1962 Kubo spremeniti v svoje vojaško oporišče, začeli so graditi celo raketno oporišče.		metoda slikovne demonstracije.	
	Kakšnega incidenta se je svet v naraščanju tega konflikta najbolj bal? Se je potem zgodil, kdo in kako ga je preprečil?	Najbolj so se bali/bila je velika verjetnost za jedrski spopad. Z dosego dogovora sta ga preprečila predsednik ZDA John F. Kennedy in predsednik sovjetske vlade Nikita Hruščov.	Frontalna učna oblika; metoda razgovora.	Power Point (str. 15)
	Sedaj lahko prepisete povzetek v zvezke.	Poslušajo navodila.	Frontalna učna oblika; metoda razlage.	Power Point (str. 14,15)
	(Učitelj prikaže drsnico, na kateri je zapis učne snovi).	Si prepisejo zapis učne snovi v zvezek.	Individualna učna oblika.	Power Point (str. 14,15)

4. VSEBINSKI POUČENJE:	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
RAZMERE NA BLIŽNJEM IN SREDNJEM VZHODU (8 minut)	Sedaj vstopamo v vsebinski poučaje, ki je zelo kompleksen in sega daleč v zgodovino, je pa tudi danes še vedno aktualen. Za lažjo predstavitev tega problema, si bomo za uvod v tematiko najprej ogledali video. Ob ogledu poskušajte že sproti reševati četrto nalogo na učno-delovnem listu, ki jo bomo potem skupaj preverili. Predvajam video.	Poslušaj. Spremlja video in sproti rešuje nalogo na učno-delovnem listu.	Frontalna učna oblika; metoda razlage. Individualna učna oblika.	Power Point (str. 16), video posnetek, učno-delovni list.
	Mi lahko na podlagi videa morda kdo pove, kaj je problematika, s katero se bomo ukvarjali v tem vsebinskem poučanju oz. o katerem kriznem žarišču bomo govorili?	Govorili bomo o Bližnjem vzhodu./ o Bližnjem in Srednjem vzhodu./ o razmerah v	Frontalna učna oblika; metoda razgovora.	/

	Palestini./ o nastanku Izraela.		
Na hitro preverimo še odgovore na četrto nalogo na učno-delovnem listu. (Učitelj vpraša, če se kdo javi, če se nihče ne javi, nekoga izbere, če učenec česa ne ve, ga učitelj dopolni, mu pomaga).	Bere odgovore na četrto nalogo na učno-delovnem listu.	Frontalna oblika; metoda razgovora.	Učno-delovni list, rešitve.
Tako kot smo torej videli v videu, so bile razmere v zgodovini, kot tudi še danes na Bližnjem vzhodu zelo napete. Če ste opazili, sem video začela predvajati pri 4:25, kar pomeni, da je pred drugo svetovno vojno že ogromno zgodovine, ki je vplivala na to, da je območje Palestine danes v takšnih razmerah, kakor je. Žal nimamo časa, da bi se poglobljali v celotno zgodovino tega območja, kar bi ta tematika zaradi svoje kompleksnosti sicer zahtevala. Ampak za približno razumevanje konfliktov še v sedanosti začnimo pri drugi svetovni vojni.	Poslušam.	Frontalna oblika; metoda razlage, metoda slikovne demonstracije.	Power Point (str. 16)
Kaj mislite, zakaj je po vojni v Palestino začelo prihajati na tisoče Judov?	Zaradi preganjanja/holokavsta/sovraštva/iskali so domovino, kamor bi spadali.	Metoda razgovora.	
Katera organizacija je leta 1947 predlagala ustanovitev dveh držav – palestinske in judovske? Ali je bil predlog uspešen, sta se res oblikovali ti dve državi? Ali je šlo vse skupaj po mirni poti oz. ali je oblikovanje teh držav prineslo mir v regijo?	OZN. Da. Ne.	Frontalna oblika; metoda razgovora.	Power Point (str. 17)
Maja 1948 so torej Judi razglasili ustanovitev države Izrael. Temu so palestinski Arabci in njihovi sosednjaki iz sosednjih držav nasprotovali, zato so napadli Izrael, a so bili poraženi. Izrael je tako zasedel velik del ozemlja, ki ga je OZN sicer pripisal palestinski državi. S tem je malo manj kot milijon Palestincev	Poslušam.	Frontalna oblika; metoda razlage, metoda slikovne demonstracije.	Power Point (str. 17)

<p>ostalo brez doma, kar je pripeljalo do tako imenovane bližnjevzhodne krize. Judi so na zasedenih ozemljih začeli oblikovati svoje naselbine, čemur so Palestinci seveda nasprotovali in vsa ta nesoglasja in napetosti trajajo še vse do danes.</p>			
<p>Ali bi mi kdo znal povedati, kateri velesili pa sta bili ves čas nekako vmešani v te arabsko-izraelske spopade? Katero stran je podpirala ena in katero druga?</p>	<p>ZDA in Sovjetska zveza. ZDA so podpirale Izrael, SZ pa je sčasoma podprla arabske države.</p>	<p>Frontalna oblika; metoda razgovora.</p>	<p>Power Point (str. 17)</p>
<p>Mogoče kdo prepozna zastavo na sliki? Katera organizacija jo je uporabljala?</p>	<p>PLO – Palestinska osvobodilna organizacija.</p>	<p>Frontalna oblika; metoda dela s slikovnimi viri.</p>	<p>Power Point (str. 18)</p>
<p>Zaradi stiske s časom bomo preskočili en del napetosti, ki so se še pojavljale in si pogledali leto 1993, ko sta se PLO in Izrael na pobudo ZDA začela pogovarjati o rešitvi krize. Ta se je zasilno razrešila tako, da je PLO priznala Izrael, ta pa je Palestincem zagotovil avtonomijo. Seveda pa, kot vemo, so napetosti na tem območju še danes velike, predvsem preglavice povzročajo razne skupine skrajnežev.</p> <p>Če se na hitro ogledamo samo še situacijo na Srednjem vzhodu. Tudi tu sta imeli prej omenjeni velesili velik vpliv, predvsem je šlo za prevlado nad območji bogatimi z naftnimi nahajališči. V Iranu je 1978 prišlo do revolucije pod vodstvom Homeinija, ki je odstranil oblast, ki so jo podpirale ZDA. Med leti 1980-88 sta se zaradi naftnih interesov spopadla Irak in Iran, leta 1990 pa je Irak napadel Kuvajt, zato sta ZDA in OZN posredovali proti Iraku v tako imenovani zalivski vojni.</p>	<p>Poslušaj.</p>	<p>Frontalna oblika; metoda razlage, metoda slikovne demonstracije.</p>	<p>Power Point (str. 19, 20)</p> <p>Power Point (str. 21)</p>
<p>Sedaj lahko učno snov še prepisete v zvezek. (Učitelj prikaže drsnico, na kateri je zapis učne snovi).</p>	<p>Poslušajte navodila, si prepisujejo zapis učne snovi v zvezek.</p>	<p>Frontalna učna oblika; metoda razlage.</p>	<p>Power Point (str. 19, 20, 21)</p>

			Individualna učna oblika.	
--	--	--	---------------------------	--

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE ALI PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
5 minut.	Za hitro ponovitev boste v parih rešili ponavljalne liste. Imate približno tri minute, potem bomo skupaj preverili odgovore. Če vam česa ne bo uspelo rešiti, boste to imeli za domačo nalogo in bomo odgovore preverili pri naslednji uri.	Poslušava navodila.	Frontalna oblika; metoda razlage.	Ponovitevni delovni list.
	Prosim, da se na hitro razdelite v pare in kar rešujete ponavljalne liste.	Se razdelijo v pare in rešujejo ponovitevni delovni list.	Parna učna oblika.	Ponovitevni delovni list.
	Tako, tri minute je preteklo, bi prosila, da pari poročate, kako ste rešili naloge, začnimo kar po vrsti. Če kaj ne bo jasno, bomo poskušali skupaj dopolniti. (Učitelj pokaže, kateri par začne poročanje in kako gre nato po vrsti).	Poslušava. Pari poročajo oz. berejo odgovore na vprašanja na ponovitvenih delovnih listih, ostali poslušajo.	Frontalna učna oblika; metoda razlage. Metoda razgovora.	Ponovitevni delovni list, rešitve.
	Za domačo nalogo boste dobili liste za formativno spremljanje znanja. Prosim, da jih doma vsi rešite, tako, da bomo prihodnjo uro lahko preverili, v kolikšni meri ste dosegli zastavljene cilje učne ure.	Poslušava.	Frontalna oblika; metoda razlage.	Listi za formativno spremljanje znanja pri učencih.

III. SEZNAM PRILOG

PRILOGA 1 :	Power Point.
PRILOGA 2 :	Učno-delovni list.
PRILOGA 3 :	Učno-delovni list (rešitve).
PRILOGA 4:	Ponovitveni list.
PRILOGA 5:	Ponovitveni list (rešitve).
PRILOGA 6:	Ponovitveni list (minimalni standard).
PRILOGA 7:	Formativno spremljanje znanja pri učencih.

PRILOGA 1: Power Point

1. Drsnica

Učna priprava za OŠ

Lara Hana Maček in Klavdija Kelher

red. prof. dr. Danijela Trškan

Didaktika zgodovine I

2. Drsnica

Besedna mreža

I S M O A E I V E K
E E M I A M E I O K
O V Z H O D A I K U
N I E R B S I N J B
E E E N O P N T V A
S T R T K O R E J A
I N P I O P K R E Z
T A I T R A O E U P
T M H J H D A S J I
I V K D S I E I U V

3. Drsnica

Rešitve

I S M O A E I V E K
E E M I A M E I O K
O V Z H O D A I K U
N I E R B S I N J B
E E E N O P N T V A
S T R T K O R E J A
I N P I O P K R E Z
T A I T R A O E U P
T M H J H D A S J I
I V K D S I E I U V

4. Drsnica

NOVA KRIZNA ŽARIŠČA

5. Drsnica

Vsebinski poudarki:

1. Korejska vojna.
2. Vietnamska vojna.
3. Kubanska kriza.
4. Razmere na Bližnjem in Srednjem vzhodu.

6. Drsnica

Učni cilji:

Ob koncu ure boste znali:

- ✓ našteti krizna žarišča hladne vojne
- ✓ pojasniti vzroke in posledice sodobnih spopadov
- ✓ opisati dogajanje na vsakem posameznem kriznem žarišču in našteti vzroke za spopade
- ✓ pojasniti podobnosti in razlike med posameznimi kriznimi žarišči
- ✓ pokazati krizna žarišča ob zemljevidu

7. Drsnica

Na območjih, kjer so se med hladno vojno križali interesi velesil so nastala krizna središča, kjer je prihajalo do oboroženih spopadov.

8. Drsnica

Korejska vojna

- Po jaltski konferenci je Koreja razdeljena po 38. vzporedniku.
- Nastanete novi državi: **Severna Koreja** in **Južna Koreja**.
- Leta **1950** severnokorejske čete prestopijo mejo med državama – **incident preraste v vojno**.

Vir: <https://www.pbslearningmedia.org/resource/1d561db0-05bb-4838-8048-fc045db69c14/the-korean-war/> (Dostop: 20. 5. 2022)

9. Drsnica

- Severno Korejo podpira **SZ** in **Kitajska**, Južno Korejo pa **ZDA** in **OZN**.
- Vojna traja do leta **1953**, ko sklenejo premirje.
- Napetosti med državama ostajata še danes.

Vir: <https://www.warethemighty.com/mighty-history/korean-war-helicopters-military-history/> (Dostop: 20. 5. 2022)

10. Drsnica

Vietnamska vojna

Vir: <https://www.history.com/topics/vietnam-war/ho-chi-minh-1> (Dostop: 20. 5. 2022)

<https://www.youtube.com/watch?v=7tNTh6KIXXU>

11. Drsnica

Vir: <https://www.nationalgeographic.com/photos/vietnam-war/> (Dostop: 20. 5. 2022)

- Leta 1945 Vietnam razglasi neodvisnost pod vodstvom **Ho Ši Minha**.
- Pride do vojne v kateri je francoska vojska poražena.
- Leta 1954 Vietnam razdelijo na: **Komunistični Severni Vietnam in Južni Vietnam**.
- Komunisti v Južnem Vietnamu se združijo v **gibanje Vietkong** in začnejo z odporom proti oblasti.
- Leta 1964 oblasti na pomoč priskoči **ZDA**.
- Vojna traja do **leta 1973**, ko je podpisan sporazum v Parizu.

12. Drsnica

Vir: <https://e.vnexpress.net/news/life/culture/vietnam-war-photo-of-napalm-struck-girl-most-powerful-image-in-50-years-3999163.html> (Dostop: 20. 5. 2022)

13. Drsnica

Vir: <https://slal.net/novica/svet/umrl-ja-fidel-castro-430524> (Dostop: 20. 5. 2022)

14. Drsnica

Kubanska kriza

- Na Kubi leta 1959 s komunistično revolucijo prevzame oblast **Fidel Castro**.
- ZDA z vojaškimi akcijami poskušajo onemogočiti nov kubanski režim.

➤ <https://www.youtube.com/watch?v=n2X36tiDAuU>

15. Drsnica

Vir: https://www.foto-foto.com/171/463629600_480w/06_1.jpg
[Dostop: 20. 5. 2022]

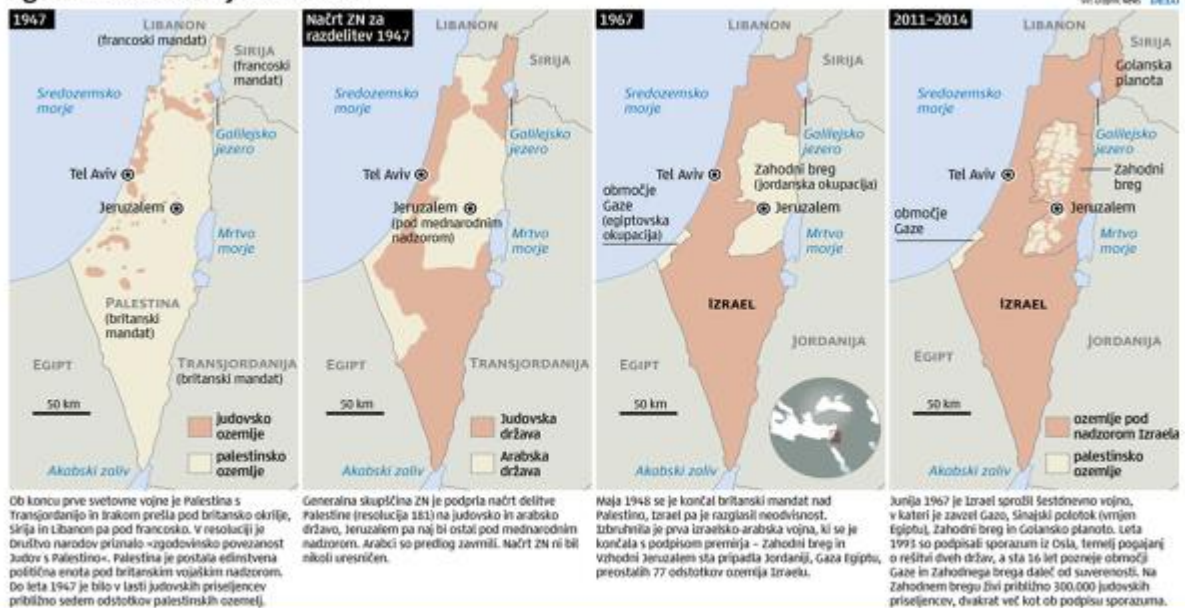
- Odločijo se za **gospodarsko blokado**, Kuba se opre na Sovjetsko zvezo.
- SZ želi Kubo spremeniti v svoje vojaško oporišče.
- Neuspela invazija na v **Praščjem zalivu**.
- Velika nevarnost jedrskega spopada.
- Predsednik ZDA John **Kennedy** in predsednik sovjetske vlade Nikita **Hruščov** dosežeta dogovor.
- SZ odpokliče ladje in začne odstranjevati rakete.

16. Drsnica

https://www.youtube.com/watch?v=m19F4IHTVGc&ab_channel=PastToFuture

17. Drsnica

Zgodovinsko krčenje Palestine

18. Drsnica

Vir: [https://www.plo.org/](#) [Dostop: 20. 5. 2022]

19. Drsnica

Razmere na Bližnjem in Srednjem vzhodu

- Po drugi svetovni vojni se v **Palestino** seli na tisoče Judov.
- OZN 1947 predlaga ustanovitev dveh držav – **judovske in palestinske**.
- Maja 1948 je na območju Palestine razglašena **država Izrael**.
- Palestinski Arabci jo napadejo, a so poraženi.
- Izrael zasede velik del palestinskega ozemlja.
- Malo manj kot milijon Palestincev ostane brez domov – začne se t.i. **bližnjevzhodna kriza**.
- Kriza traja še danes, problematične so predvsem skupine skrajnejšev.

20. Drsnica

Vir: https://en.wikipedia.org/wiki/State_of_Palestine
(Dostop: 20. 5. 2022)

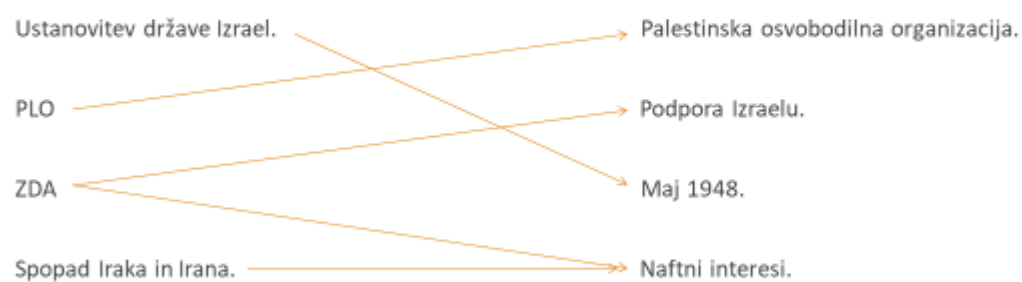
- Na strani Izraela **ZDA**, na strani arabskih držav **SZ**.
- Palestinci ustanovijo Palestinsko osvobodilno organizacijo – **PLO**.
- 1993 se PLO in Izrael na pobudo ZDA začeta pogovarjati o rešitvi krize.
- PLO prizna Izrael, Izrael Palestincem zagotovi avtonomijo.

21. Drsnica

Srednji vzhod

- 1978 revolucija v Iranu.
- 1980-1988 spopad Iraka in Irana zaradi naftnih interesov.
- 1990 Irak napade Kuvajt, posredujeta ZDA in OZN v **zalivski vojni**.

4. naloga

PRILOGA 2: NOVA KRIZNA ŽARIŠČA – učno-delovni list

1. Korejska vojna

Dopolni besedilo.

Kjer so se križali interesi velesil, je tudi med hladno vojno prihajalo do oboroženih spopadov.

Območja, kjer se je to dogajalo imenujemo _____.

Koreja, ki je bila od leta 1910 japonska kolonija, je bila po jaltski konferenci razdeljena po ____

_____. Nastali sta _____ in _____. Prva je

spadala v _____ interesno sfero, druga pa v interesno sfero _____. Napetosti na

meji so prerasle v vojno junija _____, ko so severnokorejske čete prestopile mejo. Severno

Korejo sta podprli _____ in _____, Južno Korejo pa _____ in

_____. Vojna je trajala do leta _____, terjala je veliko žrtev, velesilam pa je služila

tudi za preizkušanje _____.

2. Vietnamska vojna

Ob pomoči slike razloži, kaj je bil eden od glavnih razlogov za prenehanje vojne v Vietnamu.

Vir: <https://e.vnexpress.net/news/life/culture/vietnam-war-photo-of-napalm-struck-girl-most-powerful-image-in-50-years-3999163.html>

3. Kubanska kriza

Kakšen je bil namen izkrcanja v Prašičjem zalivu? _____.

Kdaj se je izkrcanje zgodilo? _____.

Na čigavo pomoč so računali napadalci po izkrcanju? _____.

Pod čigavo administracijo se je napad zgodil? _____.

Je bila operacija uspešna in zakaj (ne)? _____.

Kako je izkrcanje vplivalo na nadaljnje ameriško-kubanske odnose?

_____.

4. Razmere na Bližnjem in Srednjem vzhodu

Ustrezno poveži.

Ustanovitev države Izrael.

Palestinska osvobodilna organizacija.

PLO

Podpora Izraelu.

ZDA

Maj 1948.

Spopad Iraka in Irana.

Naftni interesi.

PRILOGA 3: NOVA KRIZNA ŽARIŠČA – učno-delovni list (rešitve)

1. Korejska vojna

Dopolni besedilo.

Kjer so se križali interesi velesil, je tudi med hladno vojno prihajalo do oboroženih spopadov.

Območja, kjer se je to dogajalo imenujemo ____ KRIZNA _____ ŽARIŠČA ____.

Koreja, ki je bila od leta 1910 japonska kolonija, je bila po jaltski konferenci razdeljena po _38._

____ VZPOREDNIKU _____. Nastali sta _____ SEVERNA _____ KOREJA _____ in

____ JUŽNA _____ KOREJA _____. Prva je spadala v _____ SOVJETSKO _____ interesno

sfero, druga pa v interesno sfero ____ ZDA _____. Napetosti na meji so prerasle v vojno junija

____ 1950 _____, ko so severnokorejske čete prestopile mejo. Severno Korejo sta podprli

____ SOVJETSKA ZVEZA _____ in _____ KITAJSKA _____, Južno Korejo pa

____ ZDA _____ in _____ OZN _____. Vojna je trajala do leta ____ 1953 _____, terjala je

veliko žrtev, velesilam pa je služila tudi za preizkušanje _____ NOVIH OROŽIJ _____.

2. Vietnamska vojna

Ob pomoči slike razloži, kaj je bil eden od glavnih razlogov za prenehanje vojne v Vietnamu.

____ EDEN GLAVNIH RAZLOGOV ZA PRENEHANJE VOJNE V VIETNAMU JE BIL PRITISK JAVNOSTI IN PROTESTI V ZDA, KI SO SE PO OBJAVI TE IN PODOBNIH FOTOGRAFIJ ŠE POOSTRILI ____.

Vir: <https://e.vnexpress.net/news/life/culture/vietnam-war-photo-of-napalm-struck-girl-most-powerful-image-in-50-years-3999163.html>

3. Kubanska kriza

Kakšen je bil namen izkrcanja v Prašičjem zalivu? ___ ONEMOGOČITI NOV KUBANSKI REŽIM POD CASTROM_____.

Kdaj se je izkrcanje zgodilo? _____15. APRIL 1961_____.

Na čigavo pomoč so računali napadalci po izkrcanju? _____NA POMOČ DOMAČINOV, NEZADOVOLJNIH S CASTROVO VLADO_____.

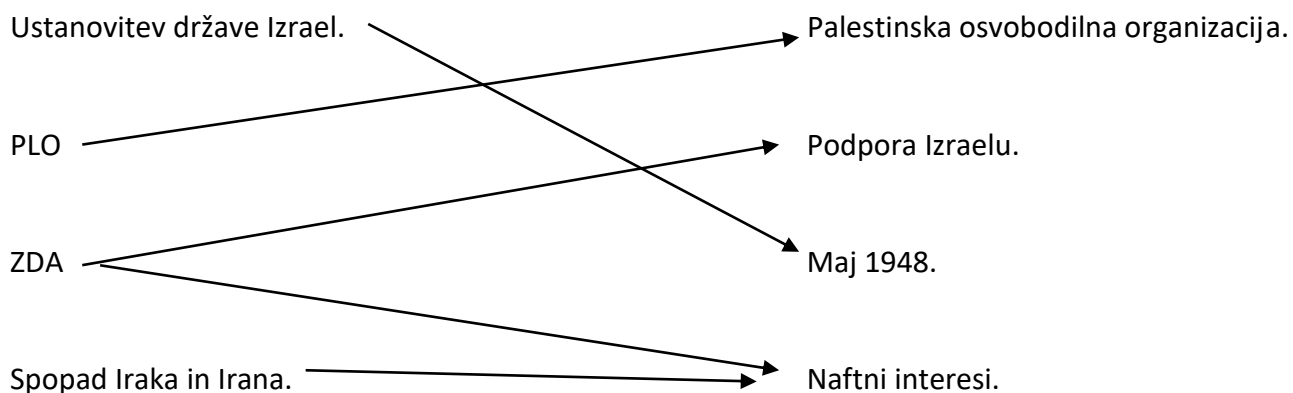
Pod čigavo administracijo se je napad zgodil? _____POD ADMINISTRACIJO JOHNA F. KENNEDYJA_____.

Je bila operacija uspešna in zakaj (ne)? _____NE. KER NISO DOBILI PRIČAKOVANE POMOČI, NE S STRANI DOMAČINOV, NE S STRANI VOJSKE ZDA_____.

Kako je izkrcanje vplivalo na nadaljnje ameriško-kubanske odnose? _____ODNOSE JE IZKRCANJE ŠE ZAOSTRILO IN JIH ZAZNAMovalo ZA DESETLETJA_____.

4. Razmere na Bližnjem in Srednjem vzhodu

Ustrezno poveži.

PRILOGA 4: NOVA KRIZNA ŽARIŠČA – Ponovitveni delovni list

1. naloga:

Kaj so krizna žarišča?

Kako in na katera dela je bila po jaltski konferenci razdeljena Koreja?

Katere države so v vojni podprle Severno in katere Južno Korejo?

Kdaj in kako se je korejska vojna končala? Kako je država razdeljena danes?

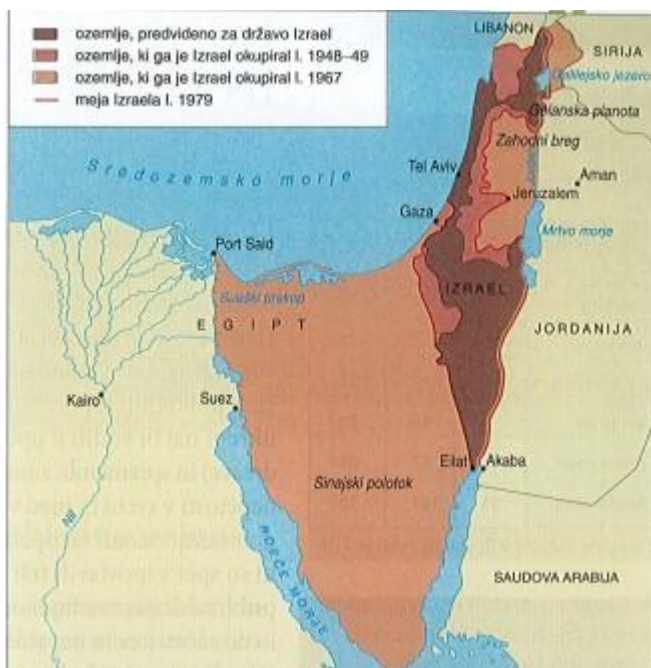
2. naloga:

Obkroži črko pred pravilno trditvijo:

- a) Vietnamska vojna je trajala do leta 2008.
- b) H koncu vietnamske vojne je prispeval protivojni odpor ameriške in svetovne javnosti.
- c) Leta 1976 sta se oba Vietnamu združila v Socialistično republiko Korejo.

3. Naloga:

Ob pomoči zemljevida v nekaj povedih razloži bližnjevzhodno krizo.

Vir: Krumpak, A. (2018). *Naš vek: zgodovina za 9. razred osnovne šole. 1. izdaja*. Ljubljana: Modrijan, str. 71.

PRILOGA 5: NOVA KRIZNA ŽARIŠČA – Ponovitveni delovni list (rešitve)

1. naloga:

Kaj so krizna žarišča? Območja, kjer prihaja do oboroženih spopadov zaradi križanja interesov velesil.

Kako in na katera dela je bila po jaltski konferenci razdeljena Koreja? Po 38. Vzporodniku; na Severno in Južno Korejo.

Katere države so v vojni podprle Severno in katere Južno Korejo? Severno Korejo sta podprli SZ in Kitajska, Južno pa ZDA in OZN.

Kdaj in kako se je korejska vojna končala? Kako je država razdeljena danes? Vojna se je končala s premirjem leta 1953. Danes je Koreja še vedno razdeljena med Severno in Južno po 38. vzporodniku.

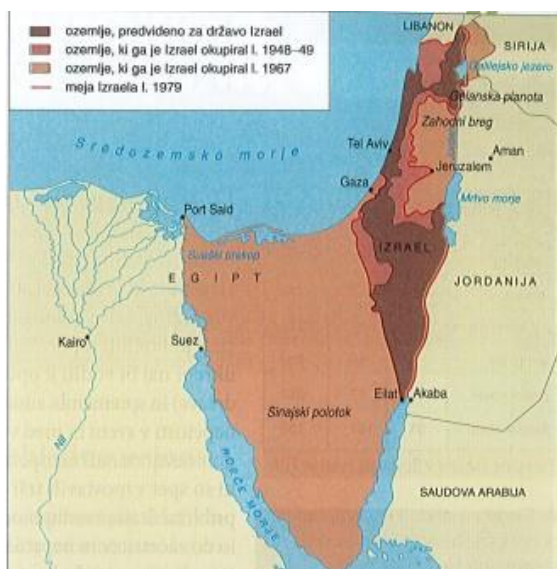
2. naloga:

Obkroži črko pred pravilno trditvijo, nepravilni pa popravi:

- a) Vietnamska vojna je trajala do leta 2008. (1973)
- b) H koncu vietnamske vojne je prispeval protivojni odpor ameriške in svetovne javnosti.**
- c) Leta 1976 sta se oba Vietnamu združila v Socialistično republiko Korejo. (Vietnam)

3. naloga:

Ob pomoči zemljevida v nekaj povedih razloži bližnjevzhodno krizo.

Bližnjevzhodna kriza ima dolgo zgodovino, v sodobnosti pa se je začela z preseljevanjem Judov v Palestino po drugi svetovni vojni. OZN je zaradi konfliktov predlagala ustanovitev dveh ločenih držav – judovske in palestinske, na območju Palestine. Arabci so se temu uprli, a so vojno izgubili, zato je velik del palestinskega ozemlja zavzela država Izrael (ustanovljena maja 1948). Malo manj kot milijon Palestincev je ostalo brez domov, kar je povzročilo bližnjevzhodno krizo.

V spopade sta se vmešali tudi ZDA in SZ. Leta 1993 sta PLO (Palestinska osvobodilna organizacija) in Izrael sicer dosegla rešitev krize, a napetosti trajajo še vse do danes.

PRILOGA 6: NOVA KRIZNA ŽARIŠČA – Ponovitveni delovni list (minimalni standard) z rešitvami

1. naloga:

Razloži, kaj pomeni izraz krizna žarišča. (Območje križanja interesov velesil, kjer prihaja do oboroženih spopadov).

Na katera dva dela je bila razdeljena Koreja? (Na Severno in Južno).

Kateri velesili sta se vmešali v korejsko vojno? (ZDA in Sovjetska zveza).

2. naloga:

Obkroži črko pred pravilno trditvijo:

- a) Vietnamska vojna je trajala do leta 2008.
- b) H koncu vietnamske vojne je prispeval protivojni odpor ameriške in svetovne javnosti.**
- c) Leta 1976 sta se oba Vietnamca združila v Socialistično republiko Korejo.

3. naloga:

Ob pomoči zemljevida razloži, katera nova država, kjer so bivali večinsko Judi je bila ustanovljena na območju Palestine? Ali so se Palestinci s tem strinjali? Konflikt med katerima državama označujemo z izrazom bližnjevzhodna kriza? (Izrael. Ne. Med Palestino in Izraelom.)

PRILOGA 7: Formativno spremljanje znanja pri učencih

ZNAM:			
1. Našteti krizna žarišča hladne vojne.			
2. Pokazati krizna žarišča ob zemljevidu.			
3. Opisati dogajanje na vsakem posameznem kriznem žarišču in naštet vzroke za spopade.			
4. Pojasniti podobnosti in razlike med posameznimi kriznimi žarišči.			
5. Pojasniti vzroke in posledice sodobnih spopadov.			

Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine I

SEMINARSKA NALOGA

**UČNA PRIPRAVA:
POLITIČNI ZAHOD IN VZHOD V DRUGI POLOVICI 20. STOLETJA**

IME IN PRIIMEK: **NIK KRYŽANOWSKI**

DATUM: 9. 5. 2022

I. OSNOVNI PODATKI:

Šola:	Osnovna šola	
Razred:	9. razred	
Datum:	19. 5. 2022	
Predmet:	Zgodovina	
Učna tema	Širša tema iz učnega načrta:	Politične značilnosti 20. stoletja
	Poglavje iz učbenika:	Politične značilnosti 20. in 21. stoletja
Učna enota – naslov učne ure:	Politični zahod in vzhod v drugi polovici 20. stoletja	
Učne oblike:	Frontalna učna oblika, individualna učna oblika.	
Učne metode:	Metoda razlage, metoda razgovora, metoda slikovne demonstracije, metoda demonstracije gibljivih slik, metoda dela s slikovnimi viri.	
Učne tehnike:	Nevihta možganov	
Cilji iz učnega načrta:	Učenci: - »primerjajo politične, družbene in gospodarske značilnosti Evrope in sveta v času blokovske delitve, - razlikujejo politične razmere v času hladne vojne in po njej«. (Učni načrt, 2011, str. 22).	
Cilji učne ure oz. pričakovani učni dosežki	Izobraževalni učni cilji	<i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i> - oceniti položaj po drugi svetovni vojni, - pojasniti posledice kaznovanja vojnih zločincev, - pojasniti pomen Marshallovega načrta in Trumanove doktrine, - navesti pomembne značilnosti hladne vojne, - razlikovati zahodni in vzhodni blok držav, - pojasniti pomen Severnoatlantske zveze in Varšavskega pakta.
	Funkcionalni učni cilji	<i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i> - pokazati države med zahodnim in vzhodnim blokom na zemljevidu, - opisati bistvene informacije iz zemljevidov in slik, - vizualno si predstaviti blokovsko razdeljen svet med zahodom in vzhodom.

	Vzgojni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - obsoditi zločine proti človeštvu in kršenju človekovih pravic, - kazati spoštovanje do preteklosti in spoštovati vse države na zahodu in vzhodu, - spoštovati medsebojne stike, da ne pride do ponovnih vojn.
Učne etape:	Uvajanje Obravnavanje nove učne snovi/Urjenje Ponavljjanje	
Vsebinski poudarki:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opustošena Evropa 2. Kaznovanje vojnih zločincev 3. Marshallow načrt in Trumanova doktrina 4. Hladna vojna in oboroževalna tekma (med ZDA in SZ) 5. Severnoatlantska zveza in Varšavski pakt 	
Učna sredstva:	Učila:	<ul style="list-style-type: none"> - Učbenik (Krumpak, 2018, str. 63-67) - učno-delovni list - ponovitveni list - PowerPoint predstavitev (prezentacija)
	Učni pripomočki:	<ul style="list-style-type: none"> - LCD projektor - računalnik
Medpredmetne povezave z vsebinami:	<p>Geografija: politične spremembe na zemljevidih; Slovenski jezik: reševanje različnih nalog; Tehnika in tehnologija: novi izumi; Državlјanska vzgoja in etika: mednarodne in vojaške organizacije; Fizika: nova tehnična odkritja v vesolju; Matematika: novi izumi in tehnična odkritja; Biologija: moderen tip kmetijskega gospodarstva.</p>	
Novi pojmi s pojasnilom:	<p>Doktrina – »nazor, načelo« (https://fran.si/iskanje?View=1&Query=doktrina, 13. 4. 2022).</p> <p>Genocid - »načrtno uničevanje narodnostnih, rasnih ali verskih skupin.« (https://fran.si/iskanje?View=1&Query=genocid, 13. 4. 2022).</p> <p>Hladna vojna – »sovražna meddržavna politika brez oboroženih spopadov in z medsebojnim vojaškim ravnotežjem, zlasti v odnosu med Združenimi državami in Sovjetsko zvezo v času od druge svetovne vojne do padca komunizma v začetku 90. let 20. stoletja.« (https://fran.si/iskanje?View=1&Query=vojna, 13. 4. 2022).</p> <p>Kapitalizem - »gospodarsko-družbena ureditev, v kateri so proizvodjalna sredstva v privatni lasti.«</p>	

	<p>(https://fran.si/iskanje?View=1&Query=kapitalizem, 13. 4. 2022).</p> <p>Komunizem - »nazor, ideologija, ki si prizadeva za brezrazredno gospodarsko-družbeno ureditev in odpravo izkoriščanja.« (https://fran.si/iskanje?View=1&Query=komunizem, 13. 4. 2022).</p>	
Viri in literatura za učno pripravo:	Učni načrt	<p>Učni načrt. Program osnovna šola. Zgodovina. (2011). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Osnovna-sola/Ucni-nacti/obvezni/UN_zgodovina.pdf (12. 4. 2022).</p>
	Učna priprava	<p>Krumpak, A. (2018). Naš vek: zgodovina za 9. razred osnovne šole. 1. izdaja. Ljubljana: Modrijan.</p> <p>Palumbo, Pietro. 20. stoletje, zbirka Človek in čas. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1998.</p> <p>Repe, Božo. Naša doba: oris zgodovine 20. stoletja: učbenik za 4. razred gimnazije – 2. Izdaja, dotis – Ljubljana: DZS, 1997.</p> <p>Repe, Božo. Sodobna zgodovina: zgodovina za 4. letnik gimnazije. – 3 izdaja. Ljubljana: Modrijan, 2007.</p> <p>Raziskujem preteklost 9. Delovni zvezek za zgodovino za 9. razred osnovne šole / Milan Burkeljca ... [et al.] ; [ilustracije Iztok Sitar ; zemljevidi Monde Neuf ; slikovno gradivo The Bridgeman Art Library ... et al.]. - 2. izd. - Ljubljana: Rokus Klett, 2013.</p> <p>Raziskujem preteklost 9. Priročnik za učitelje za zgodovino za 9. razred osnovne šole / Jerica Dobnik... [et al.]. - Ljubljana: Rokus, 2006.</p> <p>Zgodovina. Velika ilustrirana enciklopedija. (ur. Mitja Pucer). 1. ponatis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2015.</p>
	PowerPoint	<p>DRSNICA 1 Berlin po letu 1945. https://www.history.com/news/end-wwii-race-to-berlin-1945-atomic-scientists (13. 4. 2022).</p> <p>DRSNICA 3 Berlin po letu 1945. https://www.theatlantic.com/photo/2011/10/worl</p>

[d-war-ii-the-fall-of-nazi-germany/100166/](#) (13. 4. 2022).

DRSNICA 6

Kaznovanje vojnih zločincev v Nürnbergu.
<https://www.delo.si/sobotna-priloga/rok-lampe-nurnberski-procesi-in-njihova-dediscina/> (13. 4. 2022).

DRSNICA 8

Jambor z zastavami. Palumbo, Pietro. 20. Stoletje, str. 31.

Maršalov plakat. Repe, Božo. Naša doba, str. 235.

DRSNICA 9

Harry Truman.
https://sl.wikipedia.org/wiki/Harry_S._Truman#/media/Slika:HarryTruman.jpg (13. 4. 2022).

DRSNICA 11

Zahodni in vzhodni blok v svetu. Repe, Božo. Sodobna zgodovina, str. 208.

DRSNICA 12

Plakat za Tretji svetovni mladinski mirovni festival v Berlinu leta 1951. Repe, Božo. Sodobna zgodovina, str. 208.

Vesoljska tekma med zahodom in vzhodom, Palumbo, Pietro. 20. Stoletje, str. 33.

Reklamni letaki SZ. Palumbo, Pietro. 20. Stoletje, str.33.

DRSNICA 13

Ideja o združenih Evropi. Repe, Božo. Naša doba, str. 228.
Oboroževalna tekma, Zgodovina. Velika ilustrirana enciklopedija, str. 407.

DRSNICA 17

Kennedyjev govor v Berlinu leta 1963.
<https://www.theguardian.com/world/from-the-archive-blog/2018/apr/20/why-jfk-is-in-europe-archive-june-1963> (13. 4. 2022).

DRSNICA 21

Atlantski pakt. Repe, Božo. Sodobna zgodovina, str. 209.

		<p>Varšavski pakt. Repe, Božo. Sodobna zgodovina, str. 209.</p>
	<p>Učno-delovni listi</p>	<p>Zemljevid Evrope. https://docplayer.si/183211929-1-del-poglavje-4-svet-po-drugi-svetovni-vojni-sodelovanje-in-nasprotje.html (14. 4. 2022)</p> <p>Stalin kot hobotnica. https://www.popsci.com/article/technology/brief-history-octopi-taking-over-world/ (25. 4. 2022).</p> <p>Vprašanja na učno - delovnem listu so vzeta delno iz:</p> <p>Raziskujem preteklost 9. Delovni zvezek za zgodovino za 9. razred osnovne šole / Milan Burkeljca ... [et al.] ; [ilustracije Iztok Sitar ; zemljevidi Monde Neuf ; slikovno gradivo The Bridgeman Art Library ... et al.]. - 2. izd. - Ljubljana: Rokus Klett, 2013., str. 32-38.</p> <p>in delno iz:</p> <p>Raziskujem preteklost 9. Priročnik za učitelje za zgodovino za 9. razred osnovne šole / Jerica Dobnik ... [et al.]. - Ljubljana: Rokus, 2006., str. 122-127.</p> <p>Tabela podatkov Opustošenje po vojni: Raziskujem preteklost 9. Delovni zvezek za zgodovino za 9. razred osnovne šole / Milan Burkeljca ... [et al.] ; [ilustracije Iztok Sitar ; zemljevidi Monde Neuf ; slikovno gradivo The Bridgeman Art Library ... et al.]. - 2. izd. - Ljubljana: Rokus Klett, 2013., str. 32.</p> <p>Tabela podatkov Zemljevid Evrope po letu 1945 in vprašanja v povezavi z železno zaveso:</p> <p>Raziskujem preteklost 9. Delovni zvezek za zgodovino za 9. razred osnovne šole / Milan Burkeljca ... [et al.] ; [ilustracije Iztok Sitar ; zemljevidi Monde Neuf ; slikovno gradivo The Bridgeman Art Library ... et al.]. - 2. izd. - Ljubljana: Rokus Klett, 2013., str. 37.</p> <p>Raziskujem preteklost 9. Priročnik za učitelje za zgodovino za 9. razred osnovne šole / Jerica Dobnik ... [et al.]. - Ljubljana: Rokus, 2006., str. 125.</p>

		<p>Iskanje napak – popravljanje našačnih besed Raziskujem preteklost 9. Priročnik za učitelje za zgodovino za 9. razred osnovne šole / Jerica Dobnik ... [et al.]. - Ljubljana: Rokus, 2006., str. 127.</p> <p>Karikatura – Stalin kot hobotnica in vprašanja Raziskujem preteklost 9. Priročnik za učitelje za zgodovino za 9. razred osnovne šole / Jerica Dobnik ... [et al.]. - Ljubljana: Rokus, 2006., str. 126.</p>
	Ponovitveni listi	<p>Zemljevid Evrope. https://lahkihnog-naokrog.si/2017/07/vzhodna-evropa-kje-je-to.html (14. 4.2022).</p> <p>Vprašanja so povzeta delno iz:</p> <p>Raziskujem preteklost 9. Delovni zvezek za zgodovino za 9. razred osnovne šole / Milan Burkeljca ... [et al.] ; [ilustracije Iztok Sitar ; zemljevidi Monde Neuf ; slikovno gradivo The Bridgeman Art Library ... et al.]. - 2. izd. - Ljubljana: Rokus Klett, 2013., str. 32-38.</p> <p>in delno iz:</p> <p>Raziskujem preteklost 9. Priročnik za učitelje za zgodovino za 9. razred osnovne šole / Jerica Dobnik ... [et al.]. - Ljubljana: Rokus, 2006., str. 122-127.</p>
	Diferenciran ponovitveni listi	<p>Vprašanja so povzeta delno iz:</p> <p>Raziskujem preteklost 9. Delovni zvezek za zgodovino za 9. razred osnovne šole / Milan Burkeljca ... [et al.] ; [ilustracije Iztok Sitar ; zemljevidi Monde Neuf ; slikovno gradivo The Bridgeman Art Library ... et al.]. - 2. izd. - Ljubljana: Rokus Klett, 2013., str. 32-38.</p> <p>in delno iz:</p> <p>Raziskujem preteklost 9. Priročnik za učitelje za zgodovino za 9. razred osnovne šole / Jerica Dobnik ... [et al.]. - Ljubljana: Rokus, 2006., str. 122-127.</p>
	Videoposnetki	Drsnica 17

		<p>Kennedyjev govor v Berlinu leta 1963. https://www.youtube.com/watch?v=yBQvKXIDiuc (13. 4. 2022).</p> <p>Drsnica 17 Kennedyjev govor v Berlinu leta 1963. https://www.youtube.com/watch?v=y1NzrR4GYqs (13. 4. 2022).</p> <p>Drsnica 17 Berlin v juliju 1945. https://www.youtube.com/watch?v=R5i9k7s9X_A (13. 4. 2022).</p>
--	--	--

II. POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
5 minut	<i>Ogledali si bomo kratek videoposnetek. Pozorno ga spremljate in na koncu bomo ugotovili, o čem bo danes potekala učna ura.</i>	Poslušajo. Gledajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Metoda demonstracije gibljivih slik.	Drsnica 1.
	<i>Danes bomo govorili o družbeno-političnih in gospodarskih dogodkih med zahodnim in vzhodnim blokom v drugi polovici 20. stoletja.</i>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 2.
	<i>Poleg sebe imate lahko učbenik in morda zvezek, če si boste pisali razlago. Prosim, da izključite telefone in ne motite pouka. Razdelil vam bom učno-delovne liste, ki jih boste reševali</i>			Drsnica 2.

	<p><i>sproti, na koncu pa jih bomo tudi pregledali.</i></p> <p><i>Razdelim učno-delovne liste.</i></p> <p><i>Vsebina bo razdeljena na pet delov: Opustošena Evropa, Kaznovanje vojnih zločincev, Marshallov načrt in Trumanova doktrina, Hladna vojna in oboroževalna tekma med SZ in ZDA, Severnoatlantska zveza in Varšavski pakt.</i></p> <p><i>Napovedal bom učne cilje, ki jih boste ob koncu ure ponovili.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>oceniti položaj po drugi svetovni vojni,</i> - <i>pojasniti posledice kaznovanja vojnih zločincev,</i> - <i>pojasniti pomen Marshallovega načrta in Trumanove doktrine,</i> - <i>navesti pomembne značilnosti hladne vojne,</i> - <i>razlikovati zahodni in vzhodni blok držav,</i> - <i>pojasniti pomen Severnoatlantske zveze in Varšavskega pakta.</i> 	<p>Razdelijo liste.</p> <p>Poslušajo.</p> <p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>Učno-delovni list.</p>
--	--	---	---	---------------------------

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / URJENJE IN SPROTNO PONAVLJANJE ALI SPROTNO PREVERJANJE

1. VSEBINSKI POUDAREK: Opustošena Evropa (7 minut)	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
	<p><i>Začeli bomo s posledicami druge svetovne vojne. Na splošno je bilo 50 milijonov mrtvih, 45 milijonov ljudi razseljenih ali pregnanih. Uničene so bile prometna, električna, komunikacijska in gospodarska infrastruktura. Mesta so bila</i></p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Metoda slikovne demons</p>	<p>Drsnica 3.</p>

	<p><i>porušena ali opustošena. Bila je lakota in vsestransko pomanjkanje. Na sliki je prikazan Berlin po letu 1945.</i></p>		tracije.	
	<p><i>Vzemite učno-delovni list. Skupaj bomo rešili naloge od 1- 5. Druga svetovna vojna je bila spopad, ki je prinesel največ žrtev in uničenja v zgodovini. Najbolj prizadeti sta bili Evropa in Japonska.</i></p> <p><i>1. Navedi posledice druge svetovne vojne.</i></p> <p><i>2. Katera država ni imela civilnih žrtev? Zakaj?</i></p> <p><i>3. Mnogi ljudje so se po vojni selili. Navedi dva vzroka, ki sta povzročila njihove selitve.</i></p> <p><i>Pomagajte si s tabelo na učno-delovnem listu. 4. Katera država je imela največ vojaških žrtev? Zakaj?</i></p> <p><i>5. Katere države so imele veliko žrtev med civilisti?</i></p> <p><i>Odgovore dopišite v učni delovni list.</i></p>	<p>Vzamejo si učno-delovne liste, sproti rešujejo.</p> <p>Odgovorijo:</p> <p><i>1. Veliko žrtev med vojaki in civilisti, genocid nad Judi, uničena naselja, industrijski obrati in polja, prizadeto gospodarstvo, radioaktivno sevanje zaradi uporabe atomske bombe, selitve ljudi, pomanjkanje živil, lakot, uničene prometne povezave, veliko je ranjenih, zaprtih in pregnanih.</i></p> <p><i>2. ZDA, ker so boji potekali zunaj njenega državnega ozemlja.</i></p> <p><i>3. Iskali so boljše pogoje za življenje, saj sta povsod zaradi uničenja vladali</i></p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.</p>	<p>Drsnica 4,5.</p>

		<p><i>revščina in lakota. Veliko ljudi je iskalo svoje svojce, ki so bili v vojnem času razseljeni. Mnogi ljudje so se selili tudi zaradi spremembe političnega sistema v državi.</i></p> <p><i>4. Sovjetska zveza, ker je do leta 1943 nosila glavno breme bojevanja proti Nemčiji, saj je branila edino fronto proti Nemčiji v Evropi.</i></p> <p><i>5. Sovjetska zveza, Nemčija in Poljska.</i></p>		
	<p><i>Ali ste razumeli snov. Na kratko bomo ponovili.</i></p> <p><i>Povejte mi dve posledici druge svetovne vojne.</i></p> <p><i>Katera država ni imela civilnih žrtev in zakaj?</i></p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Odgovorijo: - pomanjkanje živil in lakota.</p> <p>- ZDA, ker so boji potekali zunaj njenega ozemlja.</p>	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.	

2. VSEBINSKI POUDAREK: Kaznovanje vojnih zločincev (7 minut)	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
	<p><i>Julija 1945 so se zavezniki sestali v Potsdamu. Delitev Nemčije in Avstrije na britansko, ameriško, francosko in sovjetsko okupacijsko cono. Najbolj znano sodišče v Nürnbergu. Sodili so tudi na Japonskem, v Franciji, Jugoslaviji, na Norveškem idr. Na sliki je dogodek proti obsojencem v Nürnbergu.</i></p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage. Metoda slikovne demonstracije.</p>	<p>Drsnica 6.</p>
	<p><i>Vzemite učno delovni list. Skupaj bomo poskušali rešiti naloge od 7-9.</i></p> <p><i>7. Kakšne so bile obtožbe zaveznikov na sodišču v Nürnbergu?</i></p> <p><i>8. Pojasni, zakaj v Nürnbergu niso sodili vsem vodilnim nacistom.</i></p> <p><i>9. Ali so zavezniki ravnali prav, ko so sodili nacističnim voditeljem? Utemelji svoj odgovor.</i></p> <p><i>Odgovore dopišite v učno-delovni list.</i></p>	<p>Vzamejo si učno-delovne liste, sproti rešujejo.</p> <p>Odgovorijo:</p> <p><i>7. Obtoženi so bili za medvojne zločine zoper človeštvo, tudi genocid.</i></p> <p><i>8. Ker so naredili samomor (Hitler, Himmler, Goebbels).</i></p> <p><i>9. Na primer: Da, ravnali so prav, saj so ti voditelji bili najbolj odgovorni za nacistično politiko in se ničesar ni zgodilo brez njihovega dovoljenja.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.</p>	<p>Drsnica 7.</p>

3. VSEBINSKI POUDAREK: Marshallow načrt in Trumanova doktrina (7 minut)	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
	<p><i>Poudarek bo na gospodarski pomoči ZDA, torej Marshallowega načrta in Trumanove doktrine. Marshall je predlagal finančno pomoč evropskim državam in razširitev gospodarskega sodelovanja z ZDA. Gospodarska pomoč naj bi pomagala ohraniti meščanske politične ureditve v evropskih državah.</i></p> <p><i>Vzhodnoevropske države so zavrnilo načrt. Nastala po prošnji grške vlade za finančno, gospodarsko in vojaško pomoč ZDA.</i></p> <p><i>Trumanova pomoč naj bi zajela sovjetski vpliv v Grčiji in Turčiji, ki so ju ZDA imele za vojaško interesno sfero. Truman je trdil, da se je treba bojevati proti širjenju komunizma, saj bo sicer ogrožena ameriška nacionalna varnost. Na PPT vidite prvo sliko - Vse zastave na jamboru (umetnik Rijn Dirksen). Živi zamisel o veliki združeni Evropi, ki jo simbolizira jadrnica s polnimi jadri, sestavljeni iz zastav evropskih držav. Druga slika prikazuje delavca- prispevek za neodvisno Avstrijo. Tretja slika prikazuje predsednika Trumana.</i></p>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage, metoda slikovne demonstracije.	Drsnica 8,9.
	<p><i>Vzemite učno-delovni list. Rešili bomo naloge od 9 – 11. Poskušajte sami rešiti, potem pa bomo skupaj pogledali.</i></p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Rešujejo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Individualna učna oblika.</p>	Učno-delovni list.

	<p>9. Kaj je bil namen Trumanove doktrine?</p> <p>10. Kaj je bil namen Marshallovega plana?</p> <p>11. Ali je Jugoslavija zavrnila ali sprejela ameriško pomoč?</p> <p>Odgovore dopišite v učno-delovni list.</p>	<p>Odgovorijo:</p> <p>9. Truman je spodbudil program pomoči državam, v katerih je bil po vojni ogrožen večstrankarski sistem.</p> <p>10. Marshall je oblikoval program, ki je predvideval finančno in materialno pomoč v vojni prizadetim državam, ki so se odpovedale komunističnemu sistemu.</p> <p>11. Jugoslavija, ki je bila takoj po vojni v tesnih stikih s SZ, je pomoč najprej odklonila. Po sporu s SZ (spor z informbirojem) pa je v okviru Marshallovega plana dobila nekaj pomoči.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.</p>	<p>Drsnica 10.</p>
--	---	---	---	--------------------

4. VSEBINSKI POUDAREK: Hladna vojna in oboroževaln a tekma (med ZDA in SZ) (7 minut)	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
	<p><i>Govorili bomo o hladni vojni in oboroževalni tekmi (med ZDA in SZ). Churchill je omenil izraz Železna zavesa od Baltika do Trsta. Svet je zašel v posebno umestno stanje, ki ga označujemo kot hladna vojna. Za poveljno obdobje je bila značilno nasprotje med SZ in ZDA, ki je trajala do 90-let, do konca socializma in razpada SZ. Mednarodni odnosi so bili krhki, to je bilo dolgo obdobje napetosti med velesilama, ZDA in SZ, in njunimi zavezniki. Na sliki vidite države zahodnega in vzhodnega bloka v svetu. Druga slika prikazuje plakat za Tretji svetovni mladinski mirovni festival v Berlinu 1951. Obe strani sta skušali ideološko vplivati na mlade po svetu, ZDA s svojo kulturo, SZ pa prek raznih mednarodnih in mirovnih mladinskih organizacijah. Tretja slika prikazuje vesoljsko tekmo med Vzhodom in Zahodom. Nekaj podobic v SZ prikazuje uspehe sovjetskega osvajanja vesolja. Četrta slika prikazuje reklamne letake za uvožene potrošne dobrine – revolucionarna novost za SZ, v 60-letih v Moskvi.</i></p> <p><i>Oboroževalna tekma. Prva slika prikazuje idejo o združenju Evrope, ki se bo izognila drobljenju. Druga slika prikazuje graf oboroževalne tekme med ZDA in SZ.</i></p>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage, metoda slikovne demonstracije.	Drsnica 11,12,13.

	<p><i>Vzemite učno – delovni list. Rešili bomo naloge od 12 – 16. Poskušajte najprej sami rešiti naloge, potem pa bomo skupaj preverili.</i></p> <p><i>12. Preučite zemljevid Evrope leta 1945 in preglednico dopolni tako, da vpišete imena držav, ki pripadajo posameznemu bloku.</i></p> <p><i>13. Kako je Churchill poimenoval to mejo?</i></p> <p><i>14. Zakaj je uporabil ta izraz?</i></p> <p><i>15. Kaj označuje izraz oboroževalna tekma?</i></p> <p><i>16. Sovjetska zveza: Družbena ureditev: Vojaški pakt: Gospodarska pomoč:</i></p> <p><i>Združene države Amerike: Družbena ureditev: Vojaški pakt: Gospodarska pomoč:</i></p> <p><i>Odgovore dopišite v učni delovni list.</i></p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Rešujejo.</p> <p>Odgovorijo:</p> <p><i>12. Vzhodni blok Sovjetska zveza, Madžarska, Poljska, Češkoslovaška, Romunija, Bolgarija, Albanija, Vzhodna Nemčija (Nemška demokratična republika), do leta 1948 tudi Jugoslavija. Zahodni blok Francija, Velika Britanija, Italija, Španija (kapitalistična, a do leta 1975 diktatura), Avstrija, Zahodna Nemčija (Zvezna republika Nemčija), Norveška, Švedska, Danska, države Beneluxa, Irska, Portugalska.</i></p> <p><i>13. Železna</i></p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Individualna učna oblika.</p> <p>Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.</p>	<p>Učno-delovni list.</p> <p>Drsnica 14,15,16.</p>
--	---	---	--	--

		<p><i>zavesa</i></p> <p><i>14. Z izrazom je želel poudariti delitev in razlike med obema blokoma (močno zavarovano mejo, ohlajene odnose, razlike v družabnem sistemu).</i></p> <p><i>15. Tekmovanje ZDA in SZ v oboroževanju. Obe državi sta želeli čim hitreje priti do izpopolnjenega orožja (atomske in vodikove bombe, novih raket, tipov letal ...).</i></p> <p><i>16. Sovjetska zveza: Družbena ureditev: Komunizem (socializem) Vojaški pakt: Varšavski pakt Gospodarska pomoč: Svet za vzajemno gospodarsko pomoč</i></p> <p><i>Združene države Amerike: Družbena ureditev: Kapitalizem in demokracija Vojaški pakt: Severnoatlantski pakt (NATO) Gospodarska pomoč: Trumanova</i></p>		
--	--	---	--	--

		<i>doktrina, Marshallov načrt</i>		
	<p>Ogledali si bomo Kennedyjev govor leta 1963 v Berlinu.</p> <p><i>16. Kakšen je bil Kennedyjev videz? Kakšni so bili njegovi javni nastopi?</i></p> <p><i>Odgovore dopišite v učno-delovni list.</i></p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Odgovorijo:</p> <p><i>- Kennedy je bil šarmanten in očarljiv, zato zelo priljubljen pri ženskem občinstvu. Bil je tudi priljubljen v medijih. Njegovi nastopi so bili dobro pripravljeni. Bil je dober govornik, njegovi govori so bili zelo popularni.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda demonstracije gibljivih slik.</p> <p>Metoda dela z gibljivimi slikami.</p>	<p>Drsnica 17,18.</p>
	<p><i>Ogledali si bomo nalogo 17. Iskanje napak. Poglejte s in popravite, če so kakšne napake v besedilu, nato bomo skupaj pregledali.</i></p> <p>(Pokličem učenca.)</p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Rešujejo nalogo.</p> <p>Odgovorijo:</p> <p><i>- Ob koncu II. svetovne vojne</i></p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Individualna učna oblika.</p> <p>Frontalna učna oblika. Metoda</p>	<p>Drsnica 19.</p>

		<p>se je zaradi dobrih odnosov slabih odnosov med velikimi tremi začela hladna vojna. Ti odnosi so se pokazali že na konferenci v Bolgariji Potsdamu leta 1945. Največji nasprotnici v hladni vojni sta bili Velika Britanija ZDA in Sovjetska zveza. Svet se je razdelil na dva bloka: zahodni in severni vzhodni. Zahodni blok je ustanovil vojaško zvezo Nato. Slovenija še ni je njena članica od leta 2004.</p>	<p>razgovora.</p>	
	<p>Ogledali si bomo nalogo 18. karikaturu Stalina kot hobotnice.</p> <p>Po katerih znakih vemo, da hobotnica predstavlja Stalina?</p> <p>Kam naj bi po mnenju zahoda Stalin širil svoj vpliv?</p> <p>Zakaj sta obe velesili želeli premoč v svetu?</p> <p>V čem sta si bili politiki SZ in ZDA podobni?</p> <p>Odgovore dopišite v učni-delovni list.</p>	<p>Odgovorijo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Po obrazu, po rdeči barvi, po kladivu in srpju. - Po celotnem svetu. - Zaradi interesnih območjih, obvladovanje v svetu, nadzor nad manjšimi območji. - Obe sta želeli čim prej priti do izpopolnjenega orožja. Npr. novih raket, 	<p>Frontalna učna oblika. Metoda dela s slikovnimi viri.</p>	<p>Drsnica 20.</p>

		<i>tipov letal, atomskih in vodikovih bomb.</i>		
	<p><i>Zdaj bomo še enkrat preverili, ali ste razumeli snov.</i></p> <p><i>Kateri dve državi sta bili najmočnejši? Katera na Zahodu in katera na Vzhodu?</i></p> <p><i>Od kje do kje je potekala železna zavesa?</i></p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Odgovorijo: - ZDA na Zahodu, SZ na Vzhodu.</p> <p>- Od Baltika do Trsta.</p>	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.	

5. VSEBINSKI POUDAREK: Severnoatlantska zveza in Varšavski pakt (7 minut)	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
	<p><i>Ogledali si bomo še slike Severnoatlantske zveze in Varšavskega pakta. Po propadu komunističnih sistemov v 90-letih se je NATO-va vloga spremenila. S tem, ko se je širila proti Vzhodu je povzročilo njihovo članstvo v NATU nesoglasja med SZ oz. Rusijo in zahodnimi državami. Zaradi zahodnih vojaških povezovanj je SZ ustanovila svojo vojaško zvezo Varšavski pakt. Vanj ni bilo vključene Jugoslavije.</i></p>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage in slikovne demonstracije.	Drsnica 21.
	<p><i>Vzemite učno delovni list. Rešili bomo nalogo 19.</i></p> <p><i>Kaj pomenita slednji kratici?</i></p> <p><i>19. NATO: Varšavski pakt:</i></p> <p><i>Odgovore dopišite v učno-delovni list.</i></p>	<p>Vzamejo učno-delovni list, sproti rešujejo.</p> <p>Odgovorijo: - NATO: Severnoatlantska zveza (ustanovljena 1949) si prizadeva za skupno vojaško</p>	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.	Drsnica 21.

		<p><i>obrambo in ohranitev miru.</i></p> <p><i>- Varšavski pakt: vojaško zavezništvo (ustanovljeno 1955) Sovjetske zveze in komunističnih držav v vzhodni Evropi.</i></p>		
--	--	---	--	--

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE ALI PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
5 minut	<p><i>Torej kot ste videli je vojna zahtevala veliko žrtev. Po vojni opustošena Evropa si ni mogla pomagati sama. Na pomoč so ji priskočile ZDA – Marshall in Truman. Po vojni so se začele stopnjevati napetosti med ZDA in SZ, torej med Zahodom in Vzhodom. Bilo je vojaško ravnotežje in oboroževalne tekme. Evropa je bila z železno zavezo razdeljena na zahodne-demokratske in vzhodne-socialistične države. Bile so nenehne napetosti, zato sta obe velesili ustanovili ZDA – Nato in SZ – Varšavski pakt.</i></p>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlag e.	Drsnica 13.
	<p><i>Na hitro bomo ponovili snov.</i></p> <p><i>Razdelil vam bom ponovitveni list. Prosim, odgovorili bomo na</i></p>	Poslušajo. Razdelijo si liste.	Frontalna učna oblika. Metoda razlag e.	Ponovitveni list.

	<p><i>pet vprašanj. Odgovore dopišite v ponovitveni list.</i></p>			
	<p><i>1. Navedite posledice druge svetovne vojne? Navedite razlog za selitve.</i></p> <p><i>2. Kaj je bil namen kaznovanja vojnih zločincev?</i></p> <p><i>3. Poglejte si spodnji zemljevid. Označite, katere države so bile vključene v Zahodni blok in katere države so bile vključene v Vzhodni blok. Okvirno naredite črto železne zavese.</i></p> <p><i>4. Kaj je bil namen Marshallovega načrta in Trumanove doktrine? Pomagajte si s spodnjima slikama.</i></p> <p><i>5. Kaj sta NATO in Varšavski pakt?</i></p>	<p>Sproti rešujejo naloge.</p> <p>Odgovorijo:</p> <p><i>1. Veliko žrtev med vojaki in civilisti, genocid nad Judi, uničena naselja, industrijski obrati in polja, prizadeto gospodarstvo, radioaktivno sevanje zaradi uporabe atomske bombe, selitve ljudi. Iskali so boljše pogoje za življenje, saj sta povsod zaradi uničenja vladali revščina in lakota.</i></p> <p><i>2. Obtoženi so bili za medvojne zločine zoper človeštvo, tudi genocid. Zavezniki so ravnali prav, saj so nacistični voditelji bili najbolj odgovorni za nacistično politiko in se ničesar ni zgodilo brez njihovega dovoljenja.</i></p>	<p>Individualna učna oblika.</p> <p>Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.</p>	<p>Drsnica 23, 24, 25.</p>

		<p><i>3. Vzhodni blok Sovjetska zveza, Madžarska, Poljska, Češkoslovaška, Romunija, Bolgarija, Albanija, Vzhodna Nemčija (Nemška demokratična republika), do leta 1948 tudi Jugoslavija.</i></p> <p><i>Zahodni blok Francija, Velika Britanija, Italija, Španija (kapitalistična, a do leta 1975 diktatura), Avstrija, Zahodna Nemčija (Zvezna republika Nemčija), Norveška, Švedska, Danska, države Beneluksa, Irska, Portugalska</i></p> <p><i>4. Gospodarska pomoč naj bi pomagala ohraniti meščanske politične ureditve v evropskih državah. Finančno pomoč je namenjena evropskim državam in razširitev gospodarskega</i></p>		
--	--	--	--	--

		<p>sodelovanja z ZDA. T. doktrina: Nastala po prošnji grške vlade za finančno, gospodarsko in vojaško pomoč ZDA. Pomoč naj bi zajela sovjetski vpliv v Grčiji in Turčiji, ki so ju ZDA imele za vojaško interesno sfero.</p> <p>5. Varšavski pakt – pakt znotraj SZ in njenih vzhodnih zaveznic. Služil je tudi za notranje discipliniranje članic.</p> <p>NATO – zveza znotraj ZDA in njenih zahodnih zaveznic. Šlo je za globalno protisovjetsko in protikomunistično politiko.</p>		
	<p><i>Ugotavljam, da ste se kar nekaj zapomnili. Pokazali ste, da ste dosegli učne cilje, ki sem jih napovedal na začetku učne ure (ocenim na tri stopenjski lestvici).</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - oceniti položaj po drugi svetovni vojni, - pojasniti posledice kaznovanja vojnih zločincev, - pojasniti pomen Marshallovega načrta in Trumanove doktrine, - navesti pomembne značilnosti hladne vojne, - razlikovati zahodni in vzhodni 	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlag e.	Drsnica 26.

	<i>blok držav, - pojasniti pomen Severnoatlantske zveze in Varšavskega pakta.</i>			
--	---	--	--	--

III. SEZNAM PRILOG

PRILOGA 1 :	Učno-delovni list - prazen
PRILOGA 2 :	Učno-delovni list - izpolnjen
PRILOGA 3 :	Ponovitveni list - prazen
PRILOGA 4:	Ponovitveni list - izpolnjen
PRILOGA 5 :	Diferenciran ponovitveni list - prazen
PRILOGA 6:	Diferenciran ponovitveni list - izpolnjen
PRILOGA 7:	PowerPoint

PRILOGA 1: Učno-delovni list - prazen

Politični zahod in vzhod v drugi polovici 20. stoletja

Opustošena Evropa

Druga svetovna vojna je bila spopad, ki je prinesel največ žrtev in uničenja v zgodovini. Najbolj prizadeti sta bili Evropa in Japonska.

1. Navedi posledice druge svetovne vojne.
2. Katera država ni imela civilnih žrtev? Zakaj?
3. Mnogi ljudje so se po vojni selili. Navedi dva vzroka, ki sta povzročila njihove selitve.
4. Katera država je imela največ vojaških žrtev? Zakaj?
5. Katere države so imele veliko žrtev med civilisti?

Sovjetska zveza 13,6 mio vojaki 7,7 mio civilisti
ZDA 292.131 vojaki — civilisti
Velika Britanija 271.311 vojaki 60.595 civilisti
Francija 205.707 vojaki 173.260 civilisti
Poljska 320.000 vojaki 4,2 mio civilisti
Jugoslavija 410.000 vojaki 1,28 mio civilisti
Japonska 1,14 mio vojaki 953.000 civilisti
Nemčija 3,3 mio vojaki 2,8 mio civilisti
Število žrtev vojne v nekaterih državah (mio = milijon)

Kaznovanje vojnih zločincev

6. Kakšne so bile obtožbe zaveznikov na sodišču v Nürnbergu?

7. Pojasni, zakaj v Nürnbergu niso sodili vsem vodilnim nacistom.

8. Ali so zavezniki ravnali prav, ko so sodili nacističnim voditeljem? Utemelji svoj odgovor.

Marshallov načrt in Trumanova doktrina

9. Kaj je bil namen Trumanove doktrine?

10. Kaj je bil namen Marshallovega plana?

11. Ali je Jugoslavija zavrnila ali sprejela ameriško pomoč?

Hladna vojna in oboroževalna tekma (med ZDA in SZ)

12. Preuči zemljevid Evrope leta 1945 in preglednico dopolni tako, da vpišete imena držav, ki pripadajo posameznemu bloku.

Posebno ime za mejo med obema blokoma je prvi uporabil politik Winston Churchill v govoru leta 1946.

13. Kako je Churchill poimenoval to mejo?

14. Zakaj je uporabil ta izraz?

»Od Szczecina ob Baltiškem morju do Trsta ob Jadranu se je spustila čez celino železna zavesa. Za njo so ostale vse države srednje in vzhodne Evrope. Kljub maloštevilnosti so prišle na oblast komunistične partije in povsod uvajajo totalitarni režim.«

15. Kaj označuje izraz oboroževalna tekma?

16. Dopolni manjkajoče podatke.

Sovjetska zveza
Družbena ureditev:
Vojaški pakt:
Gospodarska pomoč:

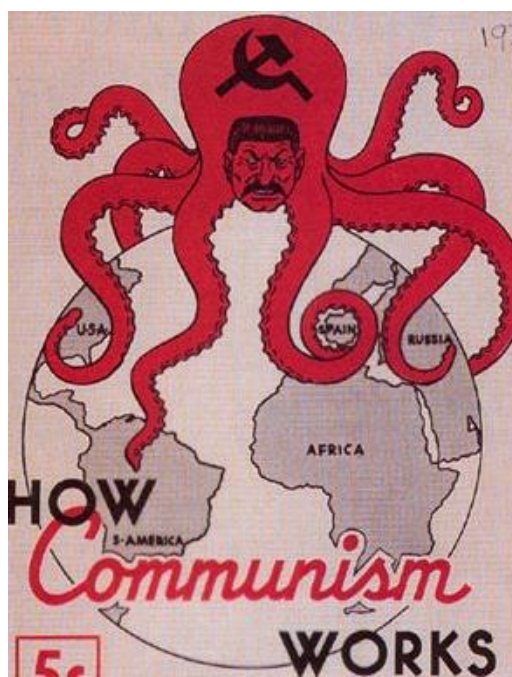
Združene države Amerike
Družbena ureditev:
Vojaški pakt:
Gospodarska pomoč:

17. Kakšen je bil Kennedyjev videz? Kakšni so bili njegovi javni nastopi?

18. Iskanje napak

Ob koncu II. svetovne vojne se je zaradi dobrih odnosov med velikimi tremi začela hladna vojna. Odnosi so se pokazali že na konferenci v Bolgariji leta 1945. Največji nasprotnici v hladni vojni sta bili Velika Britanija in Sovjetska zveza. Svet se je razdelil na dva bloka: zahodni in severni. Zahodni blok je ustanovil vojaško zvezo Nato. Slovenija še ni njena članica.

19. Oglejte si karikaturu Stalina kot hobotnico. Analizirajmo vsebino in sporočilo karikature:

Ti

- Po katerih znakih vemo, da hobotnica predstavlja Stalina?
- Kam naj bi po mnenju zahoda Stalin širil svoj vpliv?
- Zakaj sta obe velesili želeli premoč v svetu?
- V čem sta si bili politiki SZ in ZDA podobni?

Severnoatlantsko zavezništvo in Varšavski pakt

19. Kaj pomenita slednji kratici?

NATO:

Varšavski pakt:

PRILOGA 2: Učno-delovni list - izpolnjen

Politični zahod in vzhod v drugi polovici 20. stoletja

Opustošena Evropa

Druga svetovna vojna je bila spopad, ki je prinesel največ žrtev in uničenja v zgodovini. Najbolj prizadeti sta bili Evropa in Japonska.

1. Navedi posledice druge svetovne vojne

- veliko žrtev med vojaki in civilisti
- genocid nad Judi
- uničena naselja, industrijski obrati in polja
- prizadeto gospodarstvo
- radioaktivno sevanje zaradi uporabe atomske bombe
- selitve ljudi
- pomanjkanje živil, lakota
- uničene prometne povezave
- veliko je ranjenih, zaprtih in pregnanih

2. Katera država ni imela civilnih žrtev? Zakaj?

ZDA, ker so boji potekali zunaj njenega državnega ozemlja.

3. Mnogi ljudje so se po vojni selili. Navedi dva vzroka, ki sta povzročila njihove selitve.

- Iskali so boljše pogoje za življenje, saj sta povsod zaradi uničenja vladali revščina in lakota.
- Veliko ljudi je iskalo svoje svojce, ki so bili v vojnem času razseljeni.
- Mnogi ljudje so se selili tudi zaradi spremembe političnega sistema v državi.

4. Katera država je imela največ vojaških žrtev? Zakaj?

Sovjetska zveza, ker je do leta 1943 nosila glavno breme bojevanja proti Nemčiji, saj je branila edino fronto proti Nemčiji v Evropi.

5. Katere države so imele veliko žrtev med civilisti?

Sovjetska zveza, Nemčija in Poljska.

Sovjetska zveza 13,6 mio vojaki 7,7 mio civilisti
ZDA 292.131 vojaki — civilisti
Velika Britanija 271.311 vojaki 60.595 civilisti
Francija 205.707 vojaki 173.260 civilisti
Poljska 320.000 vojaki 4,2 mio civilisti
Jugoslavija 410.000 vojaki 1,28 mio civilisti
Japonska 1,14 mio vojaki 953.000 civilisti
Nemčija 3,3 mio vojaki 2,8 mio civilisti
Število žrtev vojne v nekaterih državah (mio = milijon)

Kaznovanje vojnih zločincev

6. Kakšne so bile obtožbe zaveznikov na sodišču v Nürnbergu?

Obtoženi so bili za medvojne zločine zoper človeštvo, tudi genocid.

7. Pojasni, zakaj v Nürnbergu niso sodili vsem vodilnim nacistom.

Ker so naredili samomor (Hitler, Himmler, Goebbels).

8. Ali so zavezniki ravnali prav, ko so sodili nacističnim voditeljem? Utemelji svoj odgovor.

Na primer: Da, ravnali so prav, saj so ti voditelji bili najbolj odgovorni za nacistično politiko in se ničesar ni zgodilo brez njihovega dovoljenja.

Marshallov načrt in Trumanova doktrina

9. Kaj je bil namen Trumanove doktrine?

Ameriški predsednik Truman je spodbudil program pomoči državam, v katerih je bil po vojni ogrožen večstrankarski sistem.

10. Kaj je bil namen Marshallovega plana?

Ameriški zunanji minister Marshall je oblikoval program, ki je predvideval finančno in materialno pomoč v vojni prizadetim državam, ki so se odpovedale komunističnemu sistemu.

11. Ali je Jugoslavija zavrnila ali sprejela ameriško pomoč?

Jugoslavija, ki je bila takoj po vojni v tesnih stikih s SZ, je pomoč najprej odklonila. Po sporu s SZ (spor z infombirojem) pa je v okviru Marshallovega plana dobila nekaj pomoči.

Hladna vojna in oboroževalna tekma (med ZDA in SZ)

12. Preuči zemljevid Evrope leta 1945 in preglednico dopolni tako, da vpišete imena držav, ki pripadajo posameznemu bloku.

Vzhodni blok

Sovjetska zveza, Madžarska, Poljska, Češkoslovaška, Romunija, Bolgarija, Albanija, Vzhodna Nemčija (Nemška demokratična republika), do leta 1948 tudi Jugoslavija.

Zahodni blok

Francija, Velika Britanija, Italija, Španija (kapitalistična, a do leta 1975 diktatura), Avstrija, Zahodna Nemčija (Zvezna republika Nemčija), Norveška, Švedska, Danska, države Beneluksa, Irska, Portugalska.

Posebno ime za mejo med obema blokoma je prvi uporabil politik Winston Churchill v govoru leta 1946.

13. Kako je Churchill poimenoval to mejo?

Železna zavesa

14. Zakaj je uporabil ta izraz?

Z izrazom je želel poudariti delitev in razlike med obema blokoma (močno zavarovano mejo, ohlajene odnose, razlike v družabnem sistemu).

»Od Szczecina ob Baltiškem morju do Trsta ob Jadranu se je spustila čez celino železna zavesa. Za njo so ostale vse države srednje in vzhodne Evrope. Kljub maloštevilnosti so prišle na oblast komunistične partije in povsod uvajajo totalitarni režim.«

15. Kaj označuje izraz oboroževalna tekma?

Tekmovanje ZDA in SZ v oboroževanju. Obe državi sta želeli čim hitreje priti do izpopolnjenega orožja (atomske in vodikove bombe, novih raket, tipov letal ...).

16. Dopolni manjkajoče podatke.

Sovjetska zveza

Družbena ureditev: Komunizem (socializem)

Vojaški pakt: Varšavski pakt

Gospodarska pomoč: Svet za vzajemno gospodarsko pomoč

Združene države Amerike

Družbena ureditev: Kapitalizem in demokracija

Vojaški pakt: Severnoatlantski pakt (NATO)

Gospodarska pomoč: Trumanova doktrina, Marshallov načrt

17. Kakšen je bil Kennedyjev videz? Kakšni so bili njegovi javni nastopi?

Kennedy je bil šarmanten in očarljiv, zato zelo priljubljen pri ženskem občinstvu. Bil je tudi priljubljen v medijih. Njegovi nastopi so bili dobro pripravljene. Bil je dober govornik, njegovi govori so bili zelo popularni.

18. Iskanje napak

Ob koncu II. svetovne vojne se je zaradi ~~dobrih odnosov~~ **slabih odnosov** med velikimi tremizačela hladna vojna. Ti odnosi so se pokazali že na konferenci v ~~Belgiji~~ **Potsdamu** leta 1945. Največji nasprotnici v hladni vojni sta bili ~~Velika Britanija~~ **ZDA in Sovjetska zveza**. Svet se je razdelil na dva bloka: zahodni in ~~severni~~ **vzhodni**. Zahodni blok je ustanovil vojaško zvezo Nato. Slovenija ~~še ni~~ **nje članica od leta 2004**.

19. Oglejte si karikaturu - Stalina kot hobotnico.

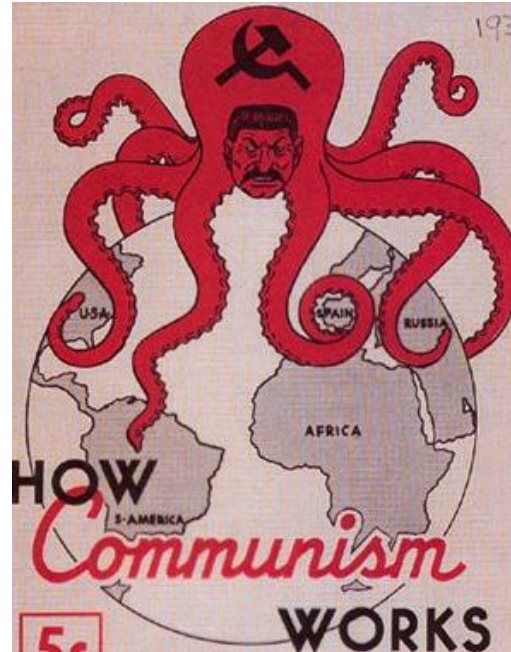
Analizirajmo vsebino in sporočilo karikature:

Po katerih znakih vemo, da hobotnica predstavlja Stalina?

Po obrazu, po rdeči barvi, po klavnu in srpu.

Kam naj bi po mnenju zahoda Stalin širil svoj vpliv?

Po celotnem svetu.

Zakaj sta obe velesili želeli premoč v svetu?

Zaradi interesnih območij, obvladovanje v svetu, nadzor nad manjšimi območji.

V čem sta si bili politiki SZ in ZDA podobni?

Obe sta želeli čim prej priti do izpopolnjenega orožja. Npr. novih raket, tipov letal, atomskih in vodikovih bomb.

Severnoatlantsko zavezništvo in Varšavski pakt

20. Kaj pomenita slednji kratici?

NATO: Severnoatlantska zveza (ustanovljena 1949) si prizadeva za skupno vojaško obrambo in ohranitev miru.

Varšavski pakt: vojaško zavezništvo (ustanovljeno 1955) Sovjetske zveze in komunističnih držav v vzhodni Evropi.

PRILOGA 3: Ponovitveni list - prazen

Politični zahod in vzhod v drugi polovici 20. stoletja

1. Navedite posledice druge svetovne vojne? Navedite razlog za selitve.

2. Kaj je bil namen kaznovanja vojnih zločincev?

3. Poglejte si spodnji zemljevid. Označite, katere države so bile vključene v Zahodni blok in katere države so bile vključene v Vzhodni blok. Okvirno naredite črto železne zavese.

4. Kaj je bil namen Marshallovega načrta in Trumanove doktrine? Pomagajte si s spodnjima slikama.

5. Kaj sta NATO in Varšavski pakt?

Priloga 4: Ponovitveni list - izpolnjen

Politični zahod in vzhod v drugi polovici 20. Stoletja

1. Pojasnite posledice druge svetovne vojne? Navedite razlog za selitve.

Veliko žrtev med vojaki in civilisti, genocid nad Judi, uničena naselja, industrijski obrati in polja, prizadeto gospodarstvo, radioaktivno sevanje zaradi uporabe atomske bombe, selitve ljudi.

Iskali so boljše pogoje za življenje, saj sta povsod zaradi uničenja vladali revščina in lakota.

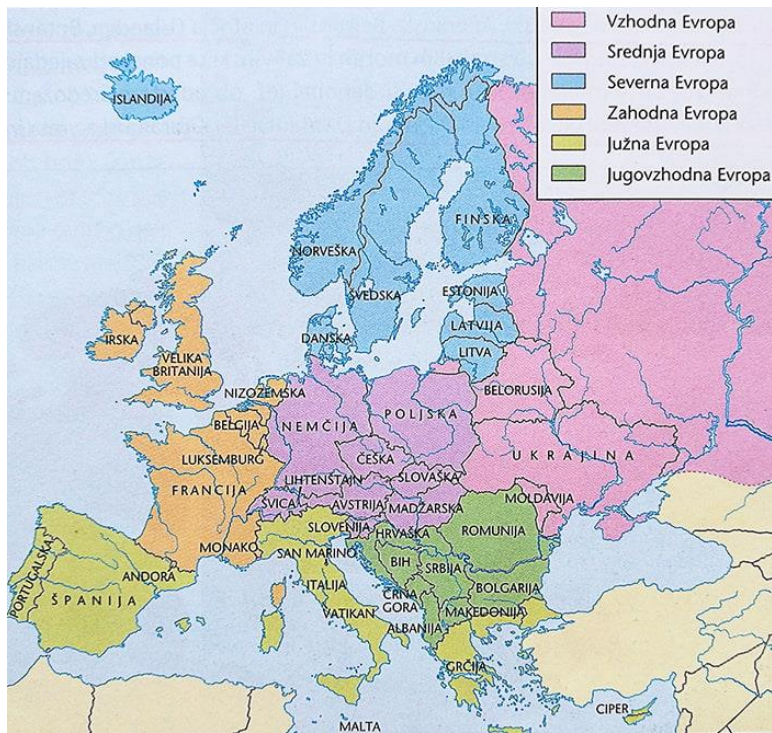

2. Kaj je bil namen kaznovanja vojnih zločincev? Utemelji.

Obtoženi so bili za medvojne zločine zoper človeštvo, tudi genocid. Zavezniki so ravnali prav, saj so nacistični voditelji bili najbolj odgovorni za nacistično politiko in se ničesar ni zgodilo brez njihovega dovoljenja.

3. Poglejte si spodnji zemljevid. Označite katere države so bile vključene v Zahodni blok in katere države so bile vključene v Vzhodni blok. Okvirno naredite črto železne zaves.

Vzhodni blok

Sovjetska zveza, Madžarska, Poljska, Češkoslovaška, Romunija, Bolgarija, Albanija, Vzhodna Nemčija (Nemška demokratična republika), do leta 1948 tudi Jugoslavija.

Zahodni blok

Francija, Velika Britanija, Italija, Španija (kapitalistična, a do leta 1975 diktatura), Avstrija, Zahodna Nemčija (Zvezna republika Nemčija), Norveška, Švedska, Danska, države Beneluksa, Irska, Portugalska

4. Kaj je bil namen Marshallovega načrta in Trumanove doktrine? Pomagajte si s spodnjima slikama.

Gospodarska pomoč naj bi pomagala ohraniti meščanske politične ureditve v evropskih državah. Finančno pomoč je namenjena evropskim državam in razširitev gospodarskega sodelovanja z ZDA.

Trumanova doktrina je nastala po prošnji grške vlade za finančno, gospodarsko in vojaško pomoč ZDA. Pomoč naj bi zajela sovjetski vpliv v Grčiji in Turčiji, ki so ju ZDA imele za vojaško interesno sfero.

5. Navedi pomen Varšavskega pakta in Severnoatlantske zveze.

Varšavski pakt – pakt znotraj SZ in njenih vzhodnih zaveznic. Služil je tudi za notranje discipliniranje članic.

NATO – zveza znotraj ZDA in njenih zahodnih zaveznic. Šlo je za globalno protisovjetsko in protikomunistično politiko.

Priloga 5: Diferenciran ponovitveni list - prazen

Politični zahod in vzhod v drugi polovici 20. Stoletja

1. Opišite tri posledice druge svetovne vojne.
2. Koliko je bilo okvirno žrtev v drugi svetovni vojni?
3. Kje so se sestali zavezniki za kaznovanje vojnih zločincev?
4. Kje so podpisali sporazum o dokončnem uničenju nacizma?
4. Katero je bilo znano sodišče v Nemčiji proti vojnim zločincem?
5. Kaj je Marshallov načrt ?
6. Kaj je Trumanova doktrina?
7. Kaj je hladna vojna (med ZDA in SZ)?
8. Kaj je železna zavesa?
9. Kaj je oboroževalna tekma (med ZDA in SZ)?
10. Kaj je NATO?
11. Kaj je Varšavski pakt?

Priloga 6: Diferenciran ponovitveni list - izpolnjen

Politični zahod in vzhod v drugi polovici 20. Stoletja

1. Opišite tri posledice druge svetovne vojne.

Selitev med ljudi, genocid nad Judi, lakota.

2. Koliko je bilo okvirno žrtev v drugi svetovni vojni?

Več kot 50 milijonov žrtev.

3. Kje so se sestali zavezniki za kaznovanje vojnih zločincev?

V Potsdamu.

3. Kje so podpisali sporazum o dokončnem uničenju nacizma?

V Potsdamu.

4. Katero je bilo znano sodišče v Nemčiji proti vojnim zločincem?

V Nürnbergu.

5. Kaj je Marshallov načrt?

Načrt, ki zagotavlja finančno pomoč evropskim državam in razširitev gospodarskega sodelovanja z ZDA.

6. Kaj je Trumanova doktrina?

Treba se je bojevati proti širjenju komunizma, saj bo sicer ogrožena ameriška nacionalna varnost. Vojaška ZDA interesna sfera je bila v Grčiji in Turčiji.

7. Kaj je hladna vojna (med ZDA in SZ)?

Hladna vojna – nemirna državna politika in tekma med ZDA in SZ od konca druge svetovne vojne do propada komunizma.

8. Kaj je železna zavesa?

Železna zavesa – Churchillova trditev od Baltika do Trsta, »meja med Zahodom in Vzhodom«.

9. Kaj je oboroževalna tekma (med ZDA in SZ)?

Tekmovanje med ZDA in SZ v oboroževanju.

10. Kaj sta NATO in Varšavski pakt? NATO – vojaška zveza med ZDA in zahodnimi državami oz. ostalimi državami, ki si želijo vzpostaviti mir in si prizadeva za skupno vojaško obrambo članic.

Varšavski pakt – vojaško zavezništvo SZ in komunističnih držav v vzhodni Evropi.

Priloga 7: PowerPoint

Drsnica 1

Uvodni videoposnetek

- Kaj predstavlja videoposnetek (ali slika)?
- <https://www.youtube.com/watch?v=R5i9k7s9XA>

Drsnica 2

Politični zahod in
vzhod v drugi
polovici 20. stoletja

Drsnica 3

Opustošena Evropa

- 50 milijonov mrtvih.
- 45 milijonov ljudi razseljenih ali pregnanih.
- Uničene: prometna, električna, komunikacijska in gospodarska infrastruktura.
- Opustošena ali porušena mesta.
- Lakota in vsestransko pomanjkanje.

Drsnica 4

1. Navedi posledice druge svetovne vojne
 - - veliko žrtev med vojaki in civilisti
 - - genocid nad Judi
 - - uničena naselja, industrijski obrati in polja
 - - prizadeto gospodarstvo
 - - radioaktivno sevanje zaradi uporabe atomske bombe
 - - selitve ljudi
 - - pomanjkanje živil, lakota
 - - uničene prometne povezave
 - - veliko je ranjenih, zaprtih in pregnanih

Drsnica 5

2. Katera država ni imela civilnih žrtev? Zakaj?

ZDA, ker so boji potekali zunaj njenega državnega ozemlja.

3. Mnogi ljudje so se po vojni selili. Navedi dva vzroka, ki sta povzročila njihove selitve.

- - Iskali so boljše pogoje za življenje, saj sta povsod zaradi uničenja vladali revščina in lakota.
- - Veliko ljudi je iskalo svoje svojce, ki so bili v vojnem času razseljeni.
- - Mnogi ljudje so se selili tudi zaradi spremembe političnega sistema v državi.

4. Katera država je imela največ vojaških žrtev? Zakaj?

- Sovjetska zveza, ker je do leta 1943 nosila glavno breme bojevanja proti Nemčiji, saj je branila edino fronto proti Nemčiji v Evropi.

5. Katere države so imele veliko žrtev med civilisti?

- Sovjetska zveza, Nemčija in Poljska.

Drsnica 6

Kaznovanje vojnih zločincev

- Julija 1945 so se zavezniki sestali v Potsdamu.
- Delitev Nemčije in Avstrije na britansko, ameriško, francosko in sovjetsko okupacijsko cono.
- Najbolj znano sodišče v Nürnbergu.
- Sodili so tudi na Japonskem, v Franciji, Jugoslaviji, na Norveškem idr.

Drsnica 7

- 6. Kakšne so bile obtožbe zaveznikov na sodišču v Nürnbergu?
Obtoženi so bili za medvojne zločine zoper človeštvo, tudi genocid.
- 7. Pojasni, zakaj v Nürnbergu niso sodili vsem vodilnim nacistom.
- *Ker so naredili samomor (Hitler, Himmler, Goebbels).*
- 8. Ali so zavezniki ravnali prav, ko so sodili nacističnim voditeljem? Utemelji svoj odgovor.
- *Na primer: Da, ravnali so prav, saj so ti voditelji bili najbolj odgovorni za nacistično politiko in se ničesar ni zgodilo brez njihovega dovoljenja.*

Drsnica 8

Marshallov načrt in Trumanova doktrina

- *George Marshall: ameriški general in zunanji minister.*
- *Predlagal je finančno pomoč evropskim državam in razširitev gospodarskega sodelovanja z ZDA.*
- *Gospodarska pomoč naj bi pomagala ohraniti meščanske politične ureditve v evropskih državah.*
- *Vzhodnoevropske države so zavrnilе načrt.*

Drsnica 9

- Harry Truman: 33. predsednik ZDA
- Nastala po prošnji grške vlade za finančno, gospodarsko in vojaško pomoč ZDA.
- Pomoč naj bi zajela sovjetski vpliv v Grčiji in Turčiji, ki so ju ZDA imele za vojaško interesno sfero.
- Truman je trdil, da se je treba bojevati proti širjenju komunizma, saj bo sicer ogrožena ameriška nacionalna varnost.

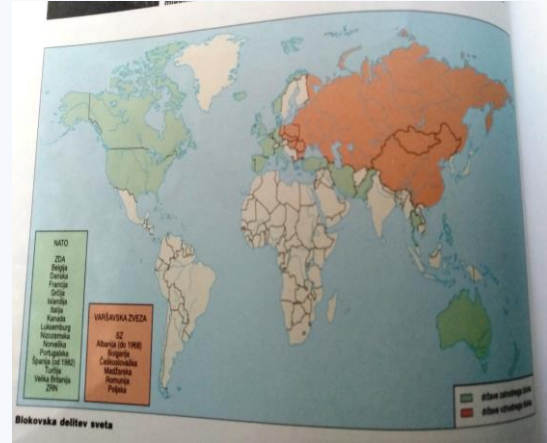
Drsnica 10

- 9. Kaj je bil namen Trumanove doktrine?
- Ameriški predsednik Truman je spodbudil program pomoči državam, v katerih je bil po vojni ogrožen večstrankarski sistem.
- 10. Kaj je bil namen Marshallovega plana?
- Ameriški zunanji minister Marshall je oblikoval program, ki je predvideval finančno in materialno pomoč v vojni prizadetim državam, ki so se odpovedale komunističnemu sistemu.
- 11. Ali je Jugoslavija zavrnila ali sprejela ameriško pomoč?
- Jugoslavija, ki je bila takoj po vojni v tesnih stikih s SZ, je pomoč najprej odklonila. Po sporu s SZ (spor z informbirojem) pa je v okviru Marshallovega plana dobila nekaj pomoči.

Drsnica 11

Hladna vojna in oboroževalna tekma (med ZDA in SZ)

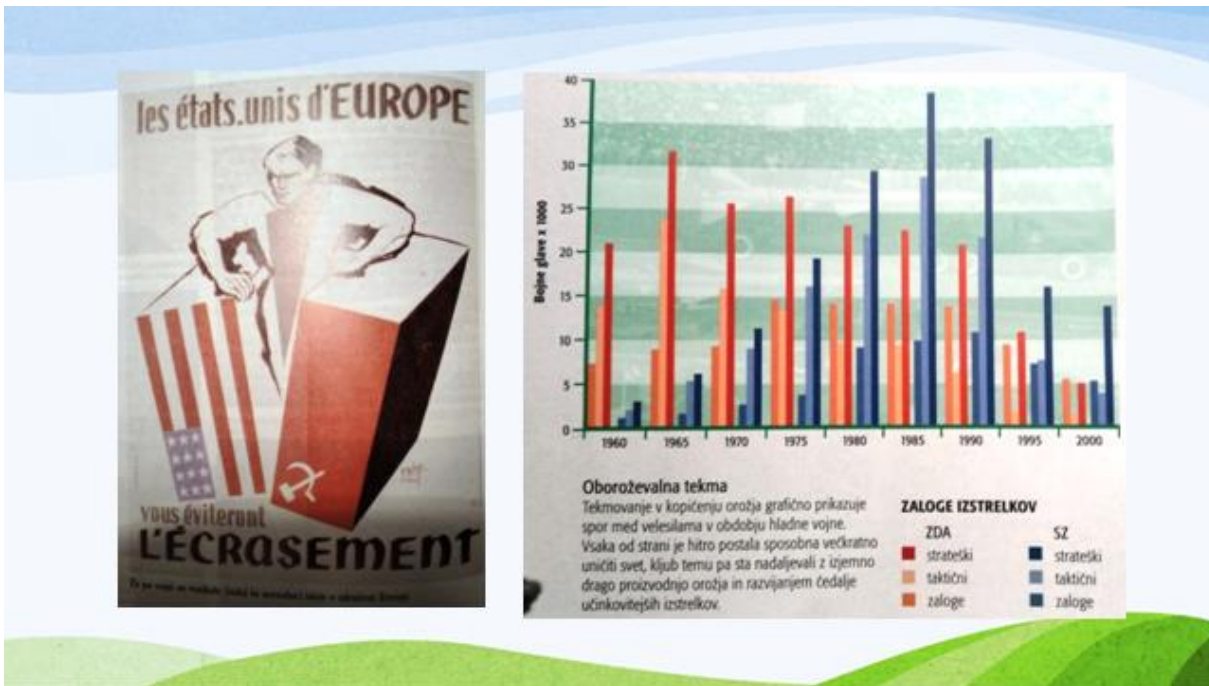
- W. Churchill: Železna zavesa od Baltika do Trsta.
- Svet je zašel v posebno umestno stanje, ki ga označujemo kot hladna vojna.
- Za povojno obdobje je bila značilno nasprotje med SZ in ZDA, ki je trajala do 90-let, do konca socializma in razpada SZ.
- Mednarodni odnosi so bili krhki, to je bilo dolgo obdobje napetosti med velesilama, ZDA in SZ, in njunimi zavezniki.

Drsnica 12

Drsnica 13

Drsnica 14

- 12. Preuči zemljevid Evrope leta 1945 in preglednico dopolni tako, da vpišete imena držav, ki pripadajo posameznemu bloku.
- Vzhodni blok
- Sovjetska zveza, Madžarska, Poljska, Češkoslovaška, Romunija, Bolgarija, Albanija, Vzhodna Nemčija (Nemška demokratična republika), do leta 1948 tudi Jugoslavija.
- Zahodni blok
- Francija, Velika Britanija, Italija, Španija (kapitalistična, a do leta 1975 diktatura), Avstrija, Zahodna Nemčija (Zvezna republika Nemčija), Norveška, Švedska, Danska, države Beneluksa, Irska, Portugalska.

Drsnica 15

13. Kako je Churchill poimenoval to mejo?

- *Železna zavesa*

14. Zakaj je uporabil ta izraz?

- *Z izrazom je želel poudariti delitev in razlike med obema blokoma (močno zavarovano mejo, ohlajene odnose, razlike v družabnem sistemu).*

15. Kaj označuje izraz oboroževalna tekma?

- *Tekmovanje ZDA in SZ v oboroževanju. Obe državi sta želeli čim hitreje priti do izpopolnjenega orožja (atomske in vodikove bombe, novih raket, tipov letal ...).*

Drsnica 16

- *16. Sovjetska zveza*

- *Družbena ureditev: Komunizem (socializem)*

- *Vojaški pakt: Varšavski pakt*

- *Gospodarska pomoč: Svet za vzajemno gospodarsko pomoč*

-

- *Združene države Amerike*

- *Družbena ureditev: Kapitalizem in demokracija*

- *Vojaški pakt: Severnoatlantski pakt (NATO)*

- *Gospodarska pomoč: Trumanova doktrina, Marshallov načrt*

Drsnica 17

- <https://www.youtube.com/watch?v=y1NzrR4GYqs> (krajši posnetek)
- <https://www.youtube.com/watch?v=yBQvKXIDiuc> (daljši posnetek)

Drsnica 18

- 17. Kakšen je bil Kennedyjev videz? Kakšni so bili njegovi javni nastopi?
- Kennedy je bil šarmanten in očarljiv, zato zelo priljubljen pri ženskem občinstvu. Bil je tudi priljubljen v medijih. Njegovi nastopi so bili dobro pripravljani. Bil je dober govornik, njegovi govori so bili zelo popularni.

18. Iskanje napak

- *Ob koncu II. svetovne vojne se je zaradi ~~dobrih~~ odnosov slabih odnosov med velikimi tremi začela hladna vojna. Ti odnosi so se pokazali že na konferenci v ~~Belgariji~~ Potsdamu leta 1945. Največji nasprotnici v hladni vojni sta bili ~~Velika Britanija~~ ZDA in Sovjetska zveza. Svet se je razdelil na dva bloka: zahodni in severni-vzhodni. Zahodni blok je ustanovil vojaško zvezo Nato. Slovenija ~~še ni~~ je njena članica od leta 2004.*

19. Karikatura

- *Po katerih znakih vemo, da hobotnica predstavlja Stalina?*
- *Po obrazu, po rdeči barvi, po kladivu in srp.*
- *Kam naj bi po mnenju zahoda Stalin širil svoj vpliv?*
- *Po celotnem svetu.*
- *Zakaj sta obe velesili želeli premoč v svetu?*
- *Zaradi interesnih območjih, obvladovanje v svetu, nadzor nad manjšimi območji.*
- *V čem sta si bili politiki SZ in ZDA podobni?*
- *Obe sta želeli čim prej priti do izpopolnjenega orožja. Npr. novih raket, tipov letal, atomskih in vodikovih bomb.*

Severnoatlantska zveza in Varšavski pakt

Podpisovanje Atlantskega pakta 4. aprila 1949
Ob zvokih Gershwinove glasbe je enajst evropskih držav in ZDA sklenilo zvezo, ki naj bi bila predvsem regionalne narave, dejansko pa je šlo za globalno protisovjetsko in protikomunistično politiko. Podpis pakta je v še razrušeni Evropi zbudil mešane občutke, marsikje so njegovo rojstvo pospremili z demonstracijami.

Podpis Varšavskega pakta 15. maja 1955
Na konferenci predsednikov vlad Albanije, Bolgarije, Češkoslovaške, Madžarske, Nemške demokratične republike, Poljske, Romunije in SZ je bila podpisana pogodba o prijateljstvu, sodelovanju, medsebojni pomoči in skupni vojski, ustanovljeno je bilo tudi skupno vojaško poveljstvo. Pakt je služil SZ tudi za notranje discipliniranje članic.

20. Kaj pomenita slednji kratici?

- **NATO: Severnoatlantska zveza** (ustanovljena 1949) si prizadeva za skupno vojaško obrambo in ohranitev miru.
- **Varšavski pakt: vojaško zavezništvo** (ustanovljeno 1955) Sovjetske zveze in komunističnih držav v vzhodni Evropi.

Ponovitveni list

- 1. Veliko žrtev med vojaki in civilisti, genocid nad Judi, uničena naselja, industrijski obrati in polja, prizadeto gospodarstvo, radioaktivno sevanje zaradi uporabe atomske bombe, selitve ljudi.
- Iskali so boljše pogoje za življenje, saj sta povsod zaradi uničenja vladali revščina in lakota.
- 2. Obtoženi so bili za medvojne zločine zoper človeštvo, tudi genocid. Zavezniki so ravnali prav, saj so nacistični voditelji bili najbolj odgovorni za nacistično politiko in se ničesar ni zgodilo brez njihovega dovoljenja.

- 3. Vzhodni blok
- Sovjetska zveza, Madžarska, Poljska, Češkoslovaška, Romunija, Bolgarija, Albanija, Vzhodna Nemčija (Nemška demokratična republika), do leta 1948 tudi Jugoslavija.
- Zahodni blok
- Francija, Velika Britanija, Italija, Španija (kapitalistična, a do leta 1975 diktatura), Avstrija, Zahodna Nemčija (Zvezna republika Nemčija), Norveška, Švedska, Danska, države Beneluxa, Irska, Portugalska

Drsnica 25

- 4. Gospodarska pomoč naj bi pomagala ohraniti meščanske politične ureditve v evropskih državah. Finančno pomoč je namenjena evropskim državam in razširitev gospodarskega sodelovanja z ZDA.
- T. doktrina: Nastala po prošnji grške vlade za finančno, gospodarsko in vojaško pomoč ZDA. Pomoč naj bi zajela sovjetski vpliv v Grčiji in Turčiji, ki so ju ZDA imele za vojaško interesno sfero.
- 5. Varšavski pakt – pakt znotraj SZ in njenih vzhodnih zaveznic. Služil je tudi za notranje discipliniranje članic.
- NATO – zveza znotraj ZDA in njenih zahodnih zaveznic. Slo je za globalno protisovjetsko in protikomunistično politiko.

Drsnica 26

Učni cilji in ocena

- – oceniti položaj po drugi svetovni vojni,
- – pojasniti posledice kaznovanja vojnih zločincev,
- – pojasniti pomen Marshallovega načrta in Trumanove doktrine,
- – navesti pomembne značilnosti hladne vojne,
- – razlikovati zahodni in vzhodni blok držav,
- – pojasniti pomen Severnoatlantske zveze in Varšavskega pakta.

Univerza v Ljubljani

**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine I

SEMINARSKA NALOGA

**UČNA PRIPRAVA:
RAZMERE V EVROPI MED DRUGO SVETOVNO VOJNO**

IME IN PRIIMEK: URŠA DEŽMAN

DATUM: 19. 5. 2022

I. OSNOVNI PODATKI:

Šola:	Osnovna šola	
Razred:	9.b	
Datum:	19. 5. 2022	
Predmet:	Zgodovina	
Učna tema	Širša tema iz učnega načrta:	Politične značilnosti 20. stoletja
	Poglavje iz učbenika:	Politične značilnosti 20. in 21. stoletja
Učna enota – naslov učne ure:	Razmere v Evropi med drugo svetovno vojno	
Učne oblike:	Frontalna učna oblika, individualna učna oblika	
Učne metode:	Metoda razlage, metoda razgovora, metoda besedne demonstracije, metoda slikovne demonstracije, metoda dela s pisnimi viri, metoda dela s slikovnim gradivom.	
Učne tehnike:	Brainstorming.	
Cilji iz učnega načrta:	Učenci: -»opišejo glavne značilnosti druge svetovne vojne in njene posledice«. (Učni načrt, 2011. str. 22.)	
Cilji učne ure oz. pričakovani učni dosežki	Izobraževalni učni cilji	<i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i> - navesti različne oblike odpora proti okupatorju, - ovrednotiti pomen odporniških gibanj, - pojasniti zakaj so se nekateri odločili za sodelovanje z okupatorjem, - opisati kako je vojna prizadela civiliste, - ovrednotiti pomen vojne propagande, - pojasniti razvoj dogodkov, ki so v Nemčiji pripeljali do holokavsta, - opisati načine, s katerimi so v Nemčiji izvajali holokavst.
	Funkcionalni učni cilji	<i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i> -s pomočjo zemljevida naštetih glavna delovna in uničevalna taborišča, -razbrati bistvene informacije iz različnih pisnih in slikovnih virov.
	Vzgojni učni cilji	<i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i> - pokazati sposobnost za razumevanje in spoštovanje drugačnosti in različnosti ver, kultur in skupnosti, - obsoditi zločine proti človeštvu, genocide, holokavst in druge oblike kršenja človekovih pravic, - obsoditi politične sisteme, ki kršijo človekove pravice.
Učne etape:	Uvajanje	

	Obravnavanje nove učne snovi, urjenje Zaključno ponavljanje in preverjanje	
Vsebinski poudarki:	1. Odziv na okupatorja 2. Življenje civilistov med drugo svetovno vojno 3. Holokavst	
Učna sredstva:	Učila:	Učno delovni list, PPT predstavitev z zapisom učne snovi, pisni ponovitveni list.
	Učni pripomočki:	Tabla, flomaster, računalnik, projektor, projekcijsko platno.
Medpredmetne povezave z vsebinami:	Geografija (uporaba zemljevida delovnih in uničevalnih taborišč). Slovenščina (Dnevnik Ane Frank).	
Novi pojmi s pojasnilom:	Kolaboracija – sodelovanje z okupatorjem. Kvizling – kolaborant, sodelavec okupatorja. Sabotaža – prikrito dejanje z namenom povzročiti škodo. Antisemitizem – sovražna nastrojenost proti Judom. Geto – ločena in zaprta četrt. Genocid – pomor rasne, verske ali narodne skupnosti.	
Viri in literatura za učno pripravo:	Učni načrt	Učni načrt. Program osnovna šola. Zgodovina. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo, 2011. file:///C:/Users/ursad/Downloads/UP%20UN_zgodovina.pdf (5. 5. 2022).
	Učna priprava	Razpotnik, Jelka; Damjan, Snój. <i>Raziskujem preteklost 9. Učbenik za zgodovino za 9. razred osnovne šole</i> . Ljubljana: Rokus Klett, 2005, str. 77-78, 82-84. Razpotnik, Jelka, Miranda; Damjan, Snój. <i>Raziskujem preteklost 9. Učbenik za zgodovino za 9. razred osnovne šole</i> . Ljubljana: Rokus Klett, 2015, str. 38-39, 42-43. Weber, Tomaž; Novak, Drago. <i>20. stoletje v virih, besedi in sliki</i> . Ljubljana: DZS d. d., 1996, str. 51-63. Škraba, Gabrijela; Rovšek Kosmač, Fani. <i>Zgodovina 9: vaje in naloge za 9. razred osnovne šole</i> . Ljubljana: Debora, 2011, str. 32. Burkeljca, Milan idr. <i>Raziskujem preteklost 9. Delovni zvezek za zgodovino za 9. razred osnovne šole</i> . Ljubljana: Rokus Klett, 2005, str. 72, 77-79. Dolenc, Ervin; Gabrič, Aleš; Rode, Marjan. <i>Koraki v času. 20. stoletje: zgodovina za 9. razred devetletke</i> . Ljubljana: DZS, 2008, str. 80-82. Mazzini, Bregar, Sonja; Pečoler, Lorieta; Štampfi, Petra. <i>Zgodovina 9. Samostojni delovni zvezek za zgodovino v devetem razredu osnovne šole</i> . Ljubljana: Mladinska knjiga, 2019, str. 50 – 55.

	<p>Kern, Ana; Nećak, Dušan; Repe, Božo. <i>Naše stoletje: zgodovina za 8. razred osnovne šole</i>. Ljubljana: Modrijan, 2002, str. 100-103.</p> <p>Frank, Anne. <i>Dnevnik Ane Frank</i>. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2011.</p>
PowerPoint	<p>DRSNICA 4: Odlomek govora generala Petaina. Razpotnik, Jelka; Damjan, Snoj. <i>Raziskujem preteklost 9. Učbenik za zgodovino za 9. razred osnovne šole</i>. Ljubljana: Rokus Klett, 2005, str. 77.</p> <p>DRSNICA 5: Vidkun Quisling. https://www.theguardian.com/world/2022/jan/26/vidkun-quisling-installed-as-nazi-puppet-norway-1942 (5. 5. 2022).</p> <p>DRSNICA 6: Charles de Gaulle. https://www.biography.com/political-figure/charles-de-gaulle (5. 5. 2022).</p> <p>DRSNICA 7: Josip Broz Tito. https://www.redbubble.com/i/art-print/Josip-Broz-Tito-Marshal-Drug-by-TheCrossroad/29534506.1G4ZT (5. 5. 2022).</p> <p>DRSNICA 11: Živilske karte. http://www.os-planina.si/wp-content/uploads/2020/03/ZIVLJENJE-NA-KARTE-2012_mini.pdf (5. 5. 2022).</p> <p>DRSNICA 12: Spodbujanje kmetovanja. https://www.atlasobscura.com/articles/history-of-victory-gardens (5. 5. 2022).</p> <p>DRSNICA 13: Samooskrba v mestih. Mazzini, Bregar, Sonja; Pečoler, Lorieta; Štampfi, Petra. <i>Zgodovina 9. Samostojni delovni zvezek za zgodovino v devetem razredu osnovne šole</i>. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2019, str. 51.</p> <p>DRSNICA 14:</p>

Poslušanje radia.

<https://www.cbc.ca/radio/asithappens/as-it-happens-tuesday-edition-1.5277837/high-stakes-stuff-how-the-bbc-aided-the-resistance-during-ww-ii-using-music-1.5277845> (5. 5. 2022).

Radijski posnetek BBC.

https://www.youtube.com/watch?v=Woy8VPKjC2U&list=PL6VT00WQu6id-mc2F9ByqYiYib06UHTx_&index=60 (5. 5. 2022).

DRSNICA 15:

Spodbujanje kmetovanja.

<https://gardenmuseum.org.uk/collection/dig-for-victory-poster/> (5. 5. 2022).

Opozorjanje na nevarnost sovražnika.

<https://catalog.archives.gov/id/516040> (5. 5. 2022).

DRSNICA 16:

Nevarnost prisluškovanja.

https://www.signsofwar.com/ourshop/prod_6066607-Be-Careful-What-You-Say-A2-Poster.html (5. 5. 2022).

Poziv ženskam.

<https://www.redbubble.com/i/poster/Women-Aircraft-Tank-Factory-WW2-Employment-Propaganda-Poster-by-Battlefield/41558298.LVTDI#&gid=1&pid=2> (5. 5. 2022).

DRSNICA 17:

Racionalizacija živil.

Poziv za vojsko.

<https://www.iwm.org.uk/collections/search?query=&pageSize=30&media-records=records-with-media&style=list&filters%5BwebCategory%5D%5BPosters%5D=on&filters%5BperiodString%5D%5BSecond+World+War%5D=on> (5. 5. 2022).

DRSNICA 18:

Zapis britanskega ministra za obrambo.

Razpotnik, Jelka; Damjan, Snój. *Raziskujem preteklost 9. Učbenik za zgodovino za 9. razred osnovne šole*. Ljubljana: Rokus Klett, 2005, str. 83.

DRSNICA 21:

Ilustracija iz nacistične otroške knjige.
Razpotnik, Jelka; Damjan, Snoj. *Raziskujem preteklost 9. Učbenik za zgodovino za 9. razred osnovne šole*. Ljubljana: Rokus Klett, 2005, str. 83.

DRSNICA 22:

Varšavski geto.
<https://sl.legaltechnique.org/articles/vojna/hrabro-e-serdce-ireni-sendler-bull-novosti-v-fotografijah.html> (5. 5. 2022).

Pričevanje Juda.

Razpotnik, Jelka; Damjan, Snoj. *Raziskujem preteklost 9. Učbenik za zgodovino za 9. razred osnovne šole*. Ljubljana: Rokus Klett, 2005, str. 83.

DRSNICA 23:

Zemljevid taborišč.
Razpotnik, Jelka; Damjan, Snoj. *Raziskujem preteklost 9. Učbenik za zgodovino za 9. razred osnovne šole*. Ljubljana: Rokus Klett, 2005, str. 84.

DRSNICA 24:

Vhod v Auschwitz.
<https://www.washingtonpost.com/posteverything/wp/2015/01/28/auschwitz-is-a-sacred-place-of-jewish-memory-its-no-place-for-a-catholic-church/> (5. 5. 2022).

Otroci ob osvoboditvi Auschwitza.

<https://www.jhi.pl/en/articles/impossible-to-describe-liberation-auschwitz-january-27-1945,4900> (5. 5. 2022).

Ljudje v Auschwitzu.

<https://www.theguardian.com/commentisfree/2018/feb/19/the-guardian-view-on-holocaust-responsibility-poland-cannot-wholly-escape-blame> (5. 5. 2022).

DRSNICA 25:

Ana Frank.
<https://www.ushmm.org/exhibition/anne-frank/htmlsite/index.html> (5. 5. 2022).

	Delovno ponovitveni list	<p>Zemljevid taborišč. Razpotnik, Jelka; Damjan, Snój. <i>Raziskujem preteklost 9. Učbenik za zgodovino za 9. razred osnovne šole</i>. Ljubljana: Rokus Klett, 2005, str. 84. Besedili o življenju v taborišču. file:///C:/Users/ursad/Downloads/Pomo%C4%8D%20za%20u%C4%8Dno%20pripravo%20Raziskujem preteklost 9 prirocnik%20(1).pdf (5. 5. 2022).</p> <p>Propagandno gradivo. https://www.iwm.org.uk/collections/search?query=&pageSize=30&media-records=records-with-media&style=list&filters%5BwebCategory%5D%5BPosters%5D=on&filters%5BperiodString%5D%5BSecond+World+War%5D=on (5. 5. 2022).</p>

II. POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
5 minut	Danes bi vas najprej prosila, da poveste čim več pojmov, asociacij, ki jih vi povezujete s tem oz. kako si vi predstavljate življenje civilistov med drugo svetovno vojno, kako so se odzvali na okupatorja, kakšne so bile razmere. Vaše ideje bom zapisala na tablo.	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	
	Pišem na tablo.	Učenci naštevajo svoje ideje.	Frontalna učna oblika, možganska nevihta.	Tabla, flomaster.
	Ko končamo, skupaj pogledamo rezultate. Glede na napisano, učencem povem o čem bomo danes govorili.	Učenci gledajo tablo in poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	

Danes bomo obravnavali: -kako so se ljudje odzvali na okupatorja, o kolaboraciji in odporu proti okupatorju, -življenje civilnega prebivalstva in pomen propagande, -holokavst. Naslov učne ure je Razmere v Evropi med drugo svetovno vojno.			
Naslov napišite v zvezek.	Učenci poslušajo. Učenci prepíšejo naslov učne ure.	Frontalna učna oblika, metoda razlage. Individualna učna oblika.	PPT, drsnica 1. Računalnik, projektor, projekcijsko platno.
Pa si pogledjmo še cilje današnje učne ure. (navedeni na drsnici 2).	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	PPT, drsnica 2.

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / URJENJE IN SPROTNO PONAVALJANJE ALI SPROTNO PREVERJANJE

1. VSEBINSKI POUDAREK: Odziv na okupatorja	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
	Nemci so na zasedenih območjih organizirali okupacijsko oblast. Okupacijski režim so prilagodili razmeram v okupiranih državah. V nekaterih državah se je okupator oprl na obstoječo državno oblast (Danska, Francija). V nekaterih državah so oblast izročili domačim kolaborantom (Norveška, Hrvaška). V vseh okupiranih državah je bila prava oblast v rokah okupatorja-nacističnih upravnikov in nemške vojske. Marsikje so nastale marionetne države in vlade, sestavljene iz zagovornikov nacizma in fašizma.	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	PPT, drsnica 2.

10 minut

Učence vprašam: Veste kaj je značilno za marionetno državo?	Učenci odgovorijo: deluje kot neodvisna a je pod nadzorom druge države.	Frontalna učna oblika, metoda razgovora.	
Okupacijske oblasti so območja gospodarsko izkoriščala. Odzivi prebivalstva ob napadu okupatorja so bili različni: -predstavniki vlade in politiki, ki so nasprotovali okupaciji so odšli v izgnanstvo, -prebivalstvo je večinoma sprejelo okupatorjevo oblast in čakalo na osvoboditev, -del prebivalcev se je odločil za sodelovanje z okupatorjem. Sodelovanje z okupatorjem imenujemo kolaboracija.	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	
Na predstavitvi si preberite zapis iz govora generala Petaina francoskemu narodu leta 1940. General Petain je bil eden izmed znanih sodelavcev okupatorja, Vichyjska Francija pa lep primer marionetne države.	Učenci poslušajo. Učenci preberejo zapis.	Frontalna učna oblika, metoda razlage. Individualna učna oblika	PPT, drsnica 4.
Učence vprašam: Kaj mislite, da je bil razlog za njegovo sodelovanje z okupatorjem?	Učenci odgovorijo: Njegov razlog je bil političen, da bi se obdržal na oblasti in da bi se končala vojna v Franciji.	Frontalna učna oblika, metoda razgovora.	
Učence vprašam: Imate mogoče še kakšno idejo, zakaj so se ljudje odločili za sodelovanje z okupatorjem?	Učenci odgovorijo: simpatiziranje z nacistično ideologijo, želja po ohranitvi ali pridobitvi oblasti, zaradi dobička, želja po preživetju.	Frontalna učna oblika, metoda razgovora.	

Za sodelovanje z okupatorjem so se odločali zaradi ideoloških, gospodarskih, političnih razlogov ali preprosto zaradi želje po preživetju.	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	
Poglejte si sliko na predstavitvi. Mogoče veste kdo je oseba na sliki?	Učenci pogledajo sliko in odgovorijo: ne.	Frontalna učna oblika, metoda dela s slikovnimi viri.	PPT, drsnica 5.
Na sliki je Vidkun Quisling. Bil je ustanovitelj nacistične stranke na Norveškem in štejejo ga med najbolj znane kolaborante, čeprav je bil na oblasti zgolj 5 dni. Iz njegovega priimka izhaja beseda <i>kvizling</i> , ki je postala drugo ime za kolaboranta.	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	PPT, drsnica 5.
Del prebivalstva se je odločil za upor proti okupatorju in organiziral odporiška gibanja. Moč odpora na zasedenih ozemljih je bila sorazmerna s krutostjo okupacijskega režima. Ta se je od zahoda proti vzhodu stopnjevala.	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	
Učence vprašam: kaj mislite, da je bil glavni namen odporiških gibanj?	Učenci odgovorijo: izgon okupatorja in osvoboditev domovine ali prevzem oblasti.	Frontalna učna oblika, metoda razgovora.	
V večjem delu Evrope so nastajale manjše odporiške skupine. Šlo je za pasivno obliko odpora, okupatorju so povzročale predvsem materialno škodo, posredovale obveščevalne podatke. Organizirale so razno propagandno dejavnost ter bojkote in sabotaže.	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	
Učence vprašam: ali veste kaj je to sabotaža?	Učenci odgovorijo: prikrito dejanje z namenom povzročiti škodo.	Frontalna učna oblika, metoda razgovora.	
Večina skupin se je izogibala spopadam. Bolj aktivne v odporu so bile levo usmerjene in komunistične skupine. To so bila gverilska in partizanska	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	

gibanja, ki so zahtevala vojaško organiziranost in pripravljenost na boj.			
Na predstavitvi si lahko pogledate fotografijo. Na sliki je Charles de Gaulle, ki mu je pod zastavo Svobodne Francije uspelo združiti različne skupine odporiških gibanj. Po kapitulaciji Francije je pobegnil v Veliko Britanijo in od tam preko radia vodil francosko odporiško gibanje.	Učenci poslušajo in si ogledajo sliko.	Frontalna učna oblika, metoda razlage in slikovne demonstracije.	PPT, drsnica 6.
Na okupiranih območjih Sovjetske zveze in na Balkanu je odpor prerasel v partizansko gibanje. Prve enote v Sovjetski zvezi so nastale iz vojakov Rdeče armade, ki so ostali za frontnimi črtami in so se izognili zajetju. Odporiško gibanje na Balkanu se je pojavilo v Grčiji, Albaniji in predvsem Jugoslaviji. Zaradi okupatorjevega nasilja in nasilja domačih kolaborantov so majhni partizanski odredi hitro prerasli v večje vojaške enote, čete in brigade.	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	
Na predstavitvi prikažem sliko Josipa Broza Tita in vprašam učence: ali veste kdo je na sliki?	Učenci gledajo sliko in odgovorijo: Josip Broz Tito.	Frontalna učna oblika, metoda dela s slikovnimi viri.	PPT, drsnica 7.
Tako je, Josip Broz Tito je bil voditelj jugoslovanskega odporiškega gibanja, komunistične revolucije in narodni heroj.	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	
Sedaj pa si PPT prepisite glavne točke.	Učenci poslušajo. Učenci prepisujejo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage. Individualna učna oblika.	PPT, drsnica 8, drsnica 9.

2. VSEBINSKI POUDAREK: Življenje civilistov	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
10 min	<p>Druga svetovna vojna je še bolj kot vojne pred njo prizadela civilno prebivalstvo. Zaradi drugačnega načina bojevanja so bile namreč meje med zaledjem in fronto izbrisane. Boji so potekali povsod. V bombardiranjih so bile poškodovane stanovanjske četrti in gospodarski objekti. Uničena je bila komunikacijska, prometna in električna infrastruktura. Drugi svetovni vojni pravimo tudi totalna vojna.</p> <p>V vseh državah, ki so bile vpletene v vojno, so vlade uvedle vojno gospodarstvo.</p>	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	PPT, drsnica 10.
	Učence vprašam: Kaj je to vojno gospodarstvo?	Učenci odgovorijo: gospodarstvo je bilo prilagojeno vojnim potrebam.	Frontalna učna oblika, metoda razgovora.	
	Tako je, v tistem času je bila najpomembnejša preskrba vojske. Posledica tega je bilo hudo pomanjkanje hrane, kar so najprej občutili civilisti. Da bi omilili pomanjkanje so uvedli racionalizacijo živil.	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	
	Učence vprašam: ali bi znal kdo povedati, kaj pomeni racionalizacija živil?	Učenci odgovorijo: gre za omejevanje živil, ki so bila naprodaj.	Frontalna učna oblika, metoda razgovora.	
	Uvedli so t.i. živilske karte, s katerimi so bili ljudje upravičeni do nakupa določene količine živil. Najprej so bile omejene količine masla, sladkorja in mesa. Seznam teh živil se je med vojno le še podaljševal.	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	
	Na predstavitvi si lahko pogledate fotografijo, ki prikazuje uporabo živilskih kart.	Učenci gledajo fotografijo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage in slikovne demonstra	PPT, drsnica 11.

		cije.	
Države so spodbujale pridelovanje hrane tudi med meščani. Na predstavitvi si poglejte primer spodbujanja države k samooskrbi.	Učenci poslušajo in gledajo slike.	Frontalna učna oblika, metoda razlage in slikovne demonstracije.	PPT, drsnica 12.
Javni parki in zelenice v mestih so se spremenili v vrtove. Poglejte si fotografijo na predstavitvi, ki prikazuje samooskrbo v mestih. Mogoče veste, kje je bila posneta prva fotografija?	Učenci gledajo fotografijo in odgovorijo: Kongresni trg Ljubljana.	Frontalna učna oblika, metoda dela s slikovnimi viri.	PPT, drsnica 13.
Za vojni čas v zaledju je bil značilen nadzor nad informacijam-cenzura. S tem so želeli preprečiti objavo informacij, ki bi lahko koristile nasprotniku. Želeli pa so tudi načrtno vplivati na prebivalstvo in njihovo podporo vojni. Pomembno vlogo pri tem je odigral radio. Britanska postaja BBC je s svojimi prispevki obveščala prebivalstvo in dvigovala njihovo vojno moralo.	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	
Sedaj pa si bomo poslušali primer posnetka postaje BBC.	Učenci poslušajo posnetek.	Frontalna učna oblika, metoda demonstracije zvočnega posnetka.	PPT, drsnica 14.
Pomembno vlogo med vojno je imela tudi propaganda na obeh vojskujočih straneh. Pomembno vlogo so imeli filmi, posluževali pa so se tudi raznih propagandnih letakov in plakatov.	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	
Na predstavitvi si oglejte primere propagandnih plakatov in z njihovo pomočjo ter s tem kar smo se danes že naučili, razmislite, s kakšnim namenom jih je vlada uporabila.	Učenci gledajo plakate in odgovorijo.	Frontalna učna oblika, metoda dela s slikovnimi viri.	PPT, drsnica 15, drsnica 16, drsnica 17.
Tako je. Vlada je s propagando: -opozarjala na nevarnost sovražnih vohunov -spodbujala k samooskrbi	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	

-dvigovala vojno moralo ljudi -spodbujala ženske za delo v tovarnah.			
Druga svetovna vojna je zelo spremenila položaj žensk in vplivala na njihov položaj v družbi. Mnoge so se zaposlile kot javne uslužbenke. Kot prostovoljke so se pridružile posebnim enotam, ki so pomagale pri obdelovanju zemlje ali vzdrževanju. V večjem številu kot v 1. svetovni vojni so ženske nadomestile moške v tovarnah. Izkazale so se za zelo natančne in zanesljive delavke. Do leta 1943 so ženske v Veliki Britaniji pomenile kar 75% delovne sile. Nekatere so vstopile v vojsko, najpogosteje kot medicinske sestre, operaterke ali celo pilotke. Samo v Veliki Britaniji je bilo med vojno v vojski zaposlenih 470.000 žensk.	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	
Na predstavitvi prikažem zapis v knjižici britanskega ministra za obrambo iz leta 1942 in učencem naročim naj zapis preberejo in jih vprašam kako so se po mnenju britanskega ministra izkazale ženske v vojski in kaj so počele.	Učenci preberejo zapis in odgovorijo: ženske so se v vojni izkazale. Branile so skladišča streliva, prenašala sporočila, reševale pilote iz gorečih letal.	Frontalna učna oblika, metoda dela s pisnimi viri.	PPT, drsnica 18.
Ko se je vojna končala, so mnoge ženske opustile svoj poklic in se ponovno posvetile domu in družini. Je pa vojna spremenila odnos do poročenih žensk, ki delajo. Nekatere izmed njih so se v 50. letih, ko so otroci odrasli, ponovno zaposlile.	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	
Sedaj pa si iz PPT prepisite glavne točke.	Učenci poslušajo. Učenci prepisujejo	Frontalna učna oblika, metoda razlage. Individualna učna oblika.	PPT, drsnica 19.

3. VSEBINSKI POUDAREK: Holokavst	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
15 minut	Ko so nacisti prišli na oblast, so začeli postavljati taborišča, ki naj bi služila delu in prevzgoji. V začetku so se v njih znašli predvsem nemški komunisti, socialdemokrati in drugi nasprotniki nacistične ideologije. Nacistična politika rasne čistosti nato v taborišča pripelje prve Jude, homoseksualce, dedno in umsko bolne.	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	
	Na predstavitvi prikažem sliko. Na sliki je ilustracija iz nacistične otroške knjige. Kaj so avtorji želeli z ilustracijo pokazati?	Učenci gledajo fotografijo in odgovarjajo: Želeli so pokazati, da so Židje hudobni.	Frontalna učna oblika, metoda dela s slikovnimi viri.	PPT, drsnica 21.
	Nacistična propaganda je že pred izbruhom vojne Nemce razglasila za večvredno raso, pripadnike nearijskih ras pa za manjvredne. Ob tem so spodbujali protijudovsko razpoloženje - antisemitizem, ki je kasneje preraslo v splošno sovraštvo do Judov.	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	
	Učence vprašam: mogoče veste kako z drugo besedo rečemo sovražni nastrojenosti proti Judom?	Učenci odgovorijo: Ne.	Frontalna učna oblika, metoda razgovora.	
	Sovražni nastrojenosti proti Judom rečemo tudi antisemitizem. Od leta 1933 so začeli načrtno kršiti pravice Judov, ti so posledično izgubili službe in premoženje. Jude so sprva iz okupiranih ozemelj preseljevali v vzhodni del nemške države, zlasti na Poljsko. Tu so Jude ločili od ostalih prebivalcev v posebne mestne četrti, ki so se imenovale geto.	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	
	Učence vprašam: Ali kdo ve, kaj je to geto?	Učenci odgovorijo: geto je ločena in zaprta četrt.	Frontalna učna oblika, metoda razgovora.	
	Na predstavitvi si lahko pogledate	Učenci gledajo	Frontalna učna	PPT, drsnica 22.

fotografijo varšavskega geta, ki je bil največji judovski geto, ki ga je ustanovil Tretji rajh.	fotografijo.	oblika, metoda razlage in slikovne demonstracije.	
Na predstavitvi si preberite del pričevanja Juda, ki je živel v getu. Glede na prebrano, kakšne mislite, da so bile življenjske razmere v getu?	Učenci preberejo zapis in odgovorijo: Življenjske razmere so bile zelo slabe.	Frontalna učna oblika, metoda dela s pisnimi viri.	PPT, drsnica 22.
Ljudje v getih so živeli v zelo slabih razmerah in hudem pomanjkanju. Leta 1942 so nacistični voditelji sprejeli načrt o »dokončni rešitvi judovskega vprašanja«, s katerim so imeli namen jude popolnoma iztrebiti. Po sprejetju te odločitve so se začela delovna taborišča vse bolj spreminjati v uničevalna. Rečemo jim tudi taborišča smrti. Poleg Judov, so želeli uničiti tudi druge manj vredne narode, kot so Slovani in Romi.	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	
Na predstavitvi si lahko pogledate zemljevid delovnih in uničevalnih taborišč. Katera so bila uničevalna taborišča in v katerem delu države so se nahajala?	Učenci gledajo zemljevid in odgovorijo na vprašanja: Auschwitz Kulmhof Treblinka Majdanek Sobibor Belzec Nahajala so se v vzhodnem delu države.	Frontalna učna oblika, Metoda dela s slikovnimi viri.	PPT, drsnica 23.
Največje izmed njih je bilo taborišče Auschwitz. Na predstavitvi prikažem fotografije.	Učenci poslušajo in gledajo fotografijo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage in slikovne demonstracije.	PPT, drsnica 24.
V taboriščih so: -zapornike psihično izčrpavali, -na zapornikih so izvajali poskuse -na koncu so jih usmrtili. Sprva so jih morili s streljanjem, ki pa	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	

<p>se je izkazalo za počasno in preveč stresno. Poslužili so se izpušnega plina in nazadnje insekticida ciklon B, ki so ga uporabili v plinskih celicah. Taboriščnike so pod pretvezo, da jih čaka prhanje, peljali v sobe, ki so izgledale kot umivalnice, iz prh pa je namesto vode prihajal smrtonosen plin. Pred tem so izračunali celotno vrednost jetnikove lastnine (oblek, zob, las in pepela) in jo nato prodali.</p>			
<p>Učencem predvajam posnetek pričevanja preživelega o delovanju plinskih celic v Treblinki.</p>	<p>Učenci poslušajo posnetek.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda demonstracije gibljivih slik.</p>	<p>PPT, drsnica 24.</p>
<p>Trupla so najprej zakopavali, kasneje pa so jih sežigali na grmadah in v krematoriju. Razvili so pravo industrijo smrti. Zmogljivost Belzeca naj bi bila 15.000 žrtev na dan, Treblinke pa 25.000. Nemško iztrebljanje Judov velja za najbolj sistematičen genocid v zgodovini.</p>	<p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage.</p>	
<p>Učenci vprašam: veste kaj je to genocid?</p>	<p>Učenci odgovorijo: ne.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razgovora.</p>	
<p>Genocid je pomor neke rasne, verske ali narodne skupnosti. Imenujemo ga tudi holokavst, kar je v antiki pomenilo žgalno daritev. Judje uporabljajo izraz šoa, kar v hebrejščini pomeni nesreča, katastrofa.</p>	<p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage.</p>	
<p>Ocenjujejo, da je v taboriščih umrlo od 7-10 milijonov ljudi, od tega 6 milijonov Judov.</p>	<p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage.</p>	
<p>Ana Frank je bila v Nemčiji rojena Judinja. Zaradi preganjanja so se s starši preselili na Nizozemsko. Tam se je z družino dve leti skrivala na podstrešju hiše njihovih prijateljev. Nacisti so jih odkrili in odpeljali v taborišče. Ana Frank je v času</p>	<p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage.</p>	<p>PPT, drsnica 25.</p>

skrivanja pisala dnevnik, ki ga je kasneje objavil njen oče.			
Sedaj pa prepišite glavne točke iz PPT predstavitve. (PPT, drsnica)	Učenci poslušajo. Učenci prepisujejo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage. Individualna učna oblika.	PPT, drsnica 26.

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE ALI PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
	Za konec bomo samo še na hitro ponovili in preverili, če smo osvojili zastavljene cilje. Rešite pisni ponovitveni list potem pa bomo skupaj preverili rešitve.	Učenci poslušajo Učenci rešujejo pisni ponovitveni list.	Frontalna učna oblika, metoda razlage. Individualna učna oblika.	Pisni ponovitveni list
	Preverimo rešitve. 1.Kako so se ljudje odzvali na okupatorja? 2. Zakaj so se ljudje odločili za sodelovanje z okupatorjem?	Učenci odgovarjajo: 1.Del prebivalstva se je odločil za sodelovanje z okupatorjem, del za odpor, večina pa je čakala na osvoboditev. 2. Simpatiziranje z nacistično ideologijo, želja po ohranitvi ali	Frontalna učna oblika, metoda razgovora	Pisni ponovitveni list: rešitve.

	<p>3. Kateri sta bili dve glavni obliki odpora in za vsako navedi 1 primer.</p> <p>4. Kaj je bil temeljni cilj odporniških gibanj?</p> <p>5. Zakaj drugi svetovni vojni rečemo tudi totalna vojna?</p> <p>6. Kako je vojna spremenila položaj žensk?</p> <p>7. Kaj je bil namen propagande med vojno?</p> <p>8. Katera so bila uničevalna taborišča?</p> <p>9. kaj označujemo s pojmom holokavst?</p> <p>10. Kako so Nemci izvajali genocid nad Judi in ostalimi manjvrednimi narodi?</p>	<p>pridobitvi oblasti, zaradi dobička, želja po preživetju.</p> <p>3. Aktivna – bojevanje, pasivna – sabotaže.</p> <p>4. Osvoboditev</p> <p>5. Ker so bile meje med zaledjem in fronto popolnoma izbrisane.</p> <p>6. Odšle so delat v tovarne, vojsko, pomagale na poljih.</p> <p>7. Dvigniti vojno moralo, opozoriti na nevarnost sovražnika, pridobiti ženske za delo v tovarnah.</p> <p>8. Auschwitz, Treblinka, Majdanek, Belzec.</p> <p>9. Genocid Judov.</p> <p>10. Poslali so jih v koncentracijska taborišča, kjer so jih izčrpavali z delom, na njih izvajali poskuse in jih na koncu ubili.</p>		
5 minut	Po izvedbi ocenim na tristopenjski	Učenci poslušajo.	Frontalna	

	lestvici (zelo dobro, dobro, slabo), v kolikšni meri so učenci dosegli cilje: navesti različne oblike odpora proti okupatorju, - ovrednotiti pomen odporniških gibanj, - pojasniti zakaj so se nekateri odločili za sodelovanje z okupatorjem, - opisati kako je vojna prizadela civiliste, - ovrednotiti pomen vojne propagande, - pojasniti razvoj dogodkov, ki so v Nemčiji pripeljali do holokavsta, - opisati načine, s katerimi so v Nemčiji izvajali holokavst.		učna oblika, metoda razlage.	
--	--	--	------------------------------	--

III. SEZNAM PRILOG

PRILOGA 1 :	Učno delovni list
PRILOGA 2 :	Izpolnjen učno delovni list
PRILOGA 3 :	Življenje med drugo svetovno vojno-PPT predstavitev z zapisom učne snovi
PRILOGA 4 :	Pisni ponovitveni list
PRILOGA 5 :	Izpolnjen pisni ponovitveni list
PRILOGA 6 :	Diferenciran pisni ponovitveni list
PRILOGA 7 :	Izpolnjen diferenciran pisni ponovitveni list

PRILOGA 1: Učno delovni list

RAZMERE V EVROPI MED DRUGO SVETOVNO VOJNO

1. ODZIV NA OKUPATORJA

2. Izpolni spodnjo tabelo.

KOLABORACIJA			ODPORNišKA GIBANJA		
VZROKI	OBLIKE	PRIMERI	CILJ	OBLIKE	POMEN
_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____

3. V nekaterih državah so se pojavila močna odporniška gibanja. Obkroži te države.

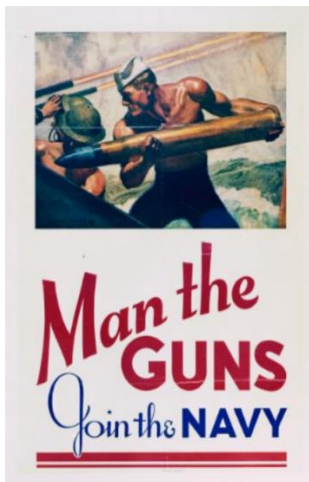
NEMČIJA FRANCIJA DANSKA JUGOSLAVIJA SOVJETSKA ZVEZA

4. Odporniška gibanja so bila aktivna in pasivna. Obkroži tiste oblike, ki jih štejemo za pasivne oblike odporniških gibanj.

SABOTAŽE BOJEVANJE ZBIRANJE INFORMACIJ TISKANJE ČASOPISOV

2. ŽIVLJENJE CIVILISTOV MED VOJNO

5. Zakaj pravimo, da je bila druga svetovna vojna totalna vojna?
6. Med vojno je imela velik pomen propaganda. S pomočjo spodnjih plakatov napišite kakšen je bil namen propagande med vojno.

7. Kako je vojna spremenila položaj žensk?

3. HOLOKAVST

8. S pomočjo zemljevida naštej glavna uničevalna taborišča.

9. S pomočjo spodnjih virov opiši življenje v koncentracijskih taboriščih.

O, mamica,
ne veš, kako mi je. /.../
Le zlobne žene v zelenosivem,
z revolverjem ob strani,
hodijo med nami.
In mi,
kot ovčke se tiščimo skupaj,
dekletca v kratkih krilih,
fantki žalostnih oči,
na dolgi beli cesti
prestrašeni, trepetajoči čakamo...
na kaj?
Ograja žična se odpira.
Kam malčke nas pode?
O mamica, ne vem, ne vem!
Zla slutnja v meni se budi,
mi srček stiska,
roke, noge mi dreveni.
Na tvoje prsi bi se zdaj prižela,
zašepetala ti v uho:
zdi se mi, mamica,
da vsi po vrsti
za pogrebom lastnim stopamo.

(Ela Potočnik, Nenapisano pismo, v:
Auschwitz-Birkenau, Založba Obzorja, Ma-
ribor, 1982)

»Prvi dnevi so se vsakemu taboriščniku najmočneje zarezali v spomin. Tetovira-nje. Nato savna. Striženje in britje. Naga telesa, zdaj povečini še zdrava in obla, se gnetejo, da bi prikrila zadrego ob tako brutalnem posegu v doslej in-timno življenje. Sledi popis zlatih zob, padajo prve batine. Kričanje, zmerjanje in psovanje je način, ki se zdi še grozljiv, a bo postal tako vsakdanja reč, kot bo vsakdanja reč apel in srečanja s smrtjo.«
(Auschwitz-Birkenau, Založba Obzorja, Maribor, 1982)

PRILOGA 2: Izpolnjen učno delovni list

RAZMERE V EVROPI MED DRUGO SVETOVNO VOJNO

ODZIV NA OKUPATORJA

1. Izpolni spodnjo tabelo.

KOLABORACIJA			ODPORNišKA GIBANJA		
VZROKI	OBLIKE	PRIMER	CILJ	OBLIKE	POMEN
Politični Ideološki Gospodarski Želja po preživetju	Različne	Quisling Petain	Osvoboditev , sprememba sistema.	Pasivne in aktivne	Okupatorju so povzročale izgube, pomagale zaveznikom.

2. V nekaterih državah so se pojavila močna odporniška gibanja. Obkroži te države.

NEMČIJA FRANCIJA DANSKA JUGOSLAVIJA SOVJETSKA ZVEZA

3. Odporniška gibanja so bila aktivna in pasivna. Obkroži tiste oblike, ki jih štejemo za pasivne oblike odporniških gibanj.

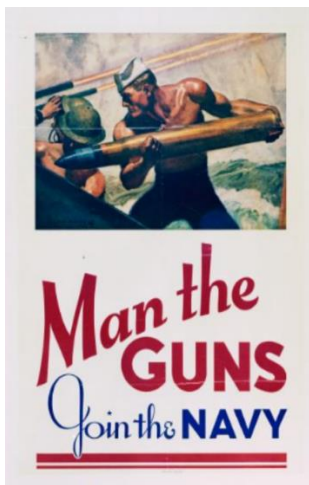
SABOTAŽE BOJEVANJE ZBIRANJE INFORMACIJ TISKANJE ČASOPISOV

ŽIVLJENJE CIVILISTOV MED VOJNO

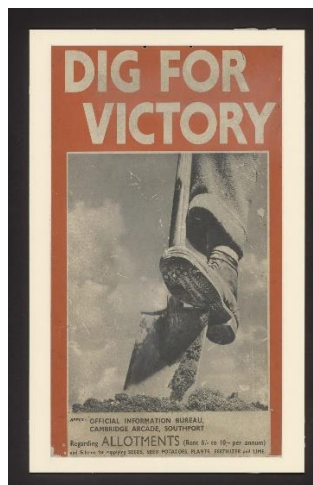
4. Zakaj pravimo, da je bila druga svetovna vojna totalna vojna?

Ker so bile izbrisane meje med fronto in zaledjem.

5. Med vojno je imela velik pomen propaganda. S pomočjo spodnjih plakatov napišite kakšen je bil namen propagande med vojno.

poziv moškim za vstop v vojsko

poziv k samooskrbi

nevarnost sovražnika

Prisluškovanje sovražnika

Poziv ženskam za delo v tovarnah

Racionalizacija

6. Kako je vojna spremenila položaj žensk?

Delo v tovarnah, vojski, pomoč na polju.

HOLOKAVST

7. S pomočjo zemljevida naštej glavna uničevalna taborišča.

Auschwitz; Treblinka, Majdanek, Belzec, Kulmhof, Sobibor.

8. S pomočjo spodnjih virov opiši življenje v koncentracijskih taboriščih.

O, mamica,
ne veš, kako mi je. /.../
Le zlobne žene v zelenosivem,
z revolverjem ob strani,
hodijo med nami.
In mi,
kot ovčke se tiščimo skupaj,
dekletca v kratkih krilih,
fantki žalostnih oči,
na dolgi beli cesti
prestrašeni, trepetajoči čakamo...
na kaj?
Ograja žična se odpira.
Kam malčke nas pode?
O mamica, ne vem, ne vem!
Zla slutnja v meni se budi,
mi srček stiska,
roke, noge mi dreveni.
Na tvoje prsi bi se zdaj prižela,
zašepetala ti v uho:
zdi se mi, mamica,
da vsi po vrsti
za pogrebom lastnim stopamo.
(Ela Potočnik, Nenapisano pismo, v:
Auschwitz-Birkenau, Založba Obzorja, Ma-
ribor, 1982)

»Prvi dnevi so se vsakemu taboriščniku najmočneje zarezali v spomin. Tetovira-
nje. Nato savna. Striženje in britje.
Naga telesa, zdaj povečini še zdrava in
obla, se gnetejo, da bi prikrla zadrego
ob tako brutalnem posegu v doslej in-
timno življenje. Sledi popis zlatih zob,
padajo prve batine. Kričanje, zmerjanje
in psovanje je način, ki se zdi še grozljiv,
a bo postal tako vsakdanja reč, kot bo
vsakdanja reč apel in srečanja s smrtjo.«
(Auschwitz-Birkenau, Založba Obzorja, Ma-
ribor, 1982)

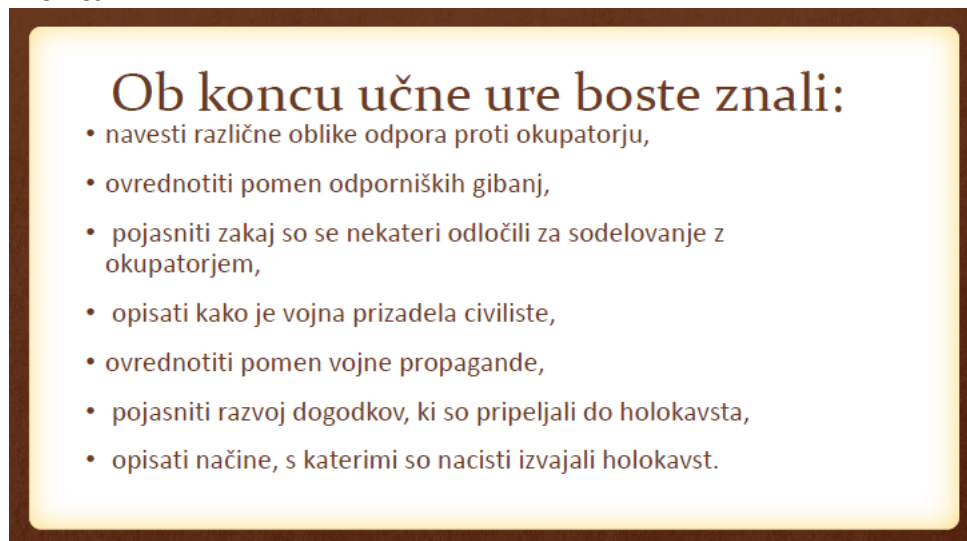
- Slabe bivalne razmere: prenatrpanost v barakah, pomanjkanje hrane,
- Slaba higiena: nečistoča in širjenje bolezni,
- Krutost do zapornikov: zastraševanje, mučenje, pobijanje, nečloveško ravnanje,
- Težki pogoji dela,
- Umiranje zaradi izčrpanosti, in podhranjenosti, ločitev otrok od staršev, ubijanje zapornikov v plinskih celicah.

PRILOGA 3: PowerPoint predstavitev z zapisom učne snovi

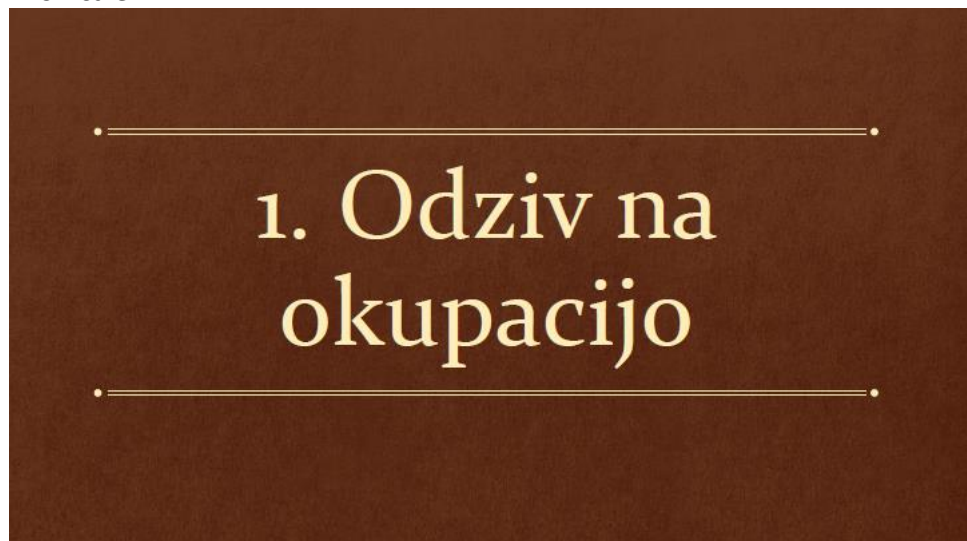
Drsnica 1

Drsnica 2

Drsnica 3

Drsnica 4

“Francozi!

Danes dajem osebo na razpolago Franciji, da omilim njeno nesrečo. /.../ Iz vsega srca vam danes povem, da je treba končati boj. Obrnil sem se to noč na sovražnika, da ga vprašam, ali je voljan govoriti z menoj kot vojakom, da se konča vojno gorje in dogovori način, kako bi se ustavile sovražnosti.”

(Iz govora generala Petaina francoskemu narodu, junija 1940)

Drsnica 5

Vidkun
Quisling

kvizling

Drsnica 6

Charles de
Gaulle

Drsnica 7

Josip Broz Tito

Drsnica 8

Odziv na okupacijo

- **KOLABORACIJA** – sodelovanje z okupatorjem.
- Simpatiziranje z nacistično ideologijo.
- Ohranitev ali pridobitev oblasti.
- Želja po dobičku.
- Želja po preživetju.
- Vidkun Quisling, general Petain.

Drsnica 9

ODPORNišKA GIBANJA

- Izgon okupatorja in osvoboditev domovine.
- Pasivna oblika (sabotaže, materialna škoda, hzbiranje informacij, tiskanje časopisov).
- Aktivna oblika (bojevanje):
 - Francija (Charles de Gaulle).
 - Sovjetska zveza.
 - Jugoslavija (Josip Broz Tito).

2. Življenje civilistov med vojno

Racionalizacija

Živilska karta za mleko

Živilska karta za sladkor

Živilska karta za kruh

Samooskrba

Spodbujanje k predelovanju hrane in samooskrbi.

Drsnica 13

Samooskrba v mestih

Kongresni trg, Ljubljana, 1942.

ZDA, 1943.

Drsnica 14

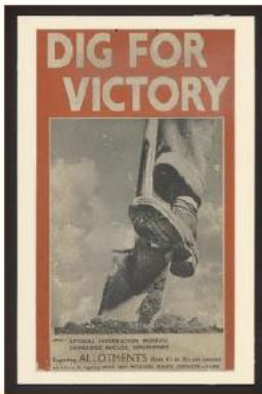

1940: člani francoskega upora poslušajo radijska sporočila iz Londona.

https://www.youtube.com/watch?v=WoySVPKjCzU&list=PL6VT0oWQu6id-mc2FoByqYiYibo6UHTx_&index=60

Drsnica 15

Propaganda

Spodbujanje kmetovanja (levo).

Opozarjanje na nevarnost sovražnika (desno).

Drsnica 16

Propaganda

Opozorjanje na nevarnost prisluškovanja (levo).

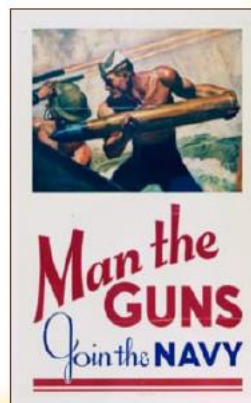
Vabilo ženskam za delo v tovarni (desno).

Drsnica 17

Propaganda

Racionalizacija živil in živilske karte (levo).

Poziv moškimi, da se pridružijo vojski (desno).

Drsnica 18

“Britanske vojaške poveljnice pogosto dajejo ukaze moškimi, moške ubogajo in vedo, da to ni sramotno. Kajti britanske ženske so se med vojno izkazale. Ko so odpovedali motorji, so vojna sporočila prenašale peš. Reševale so pilote iz gorečih letal.”

(zapis v knjižici britanskega ministra za obrambo, 1942)

Drsnica 19

Življenje civilistov

- Totalna vojna: izbrisane meje med fronto in zaledjem.
- Racionalizacija živil: uvedba živilskih kart.
- Pridelovanje hrane.
- Značilna je cenzura (radio).
- Propaganda
- Spremenjen položaj žensk (delo v tovarni, vojski).

Drsnica 20

3. Holokavst

Drsnica 21

Ilustracija iz
nacistične otroške
knjige.

Drsnica 22

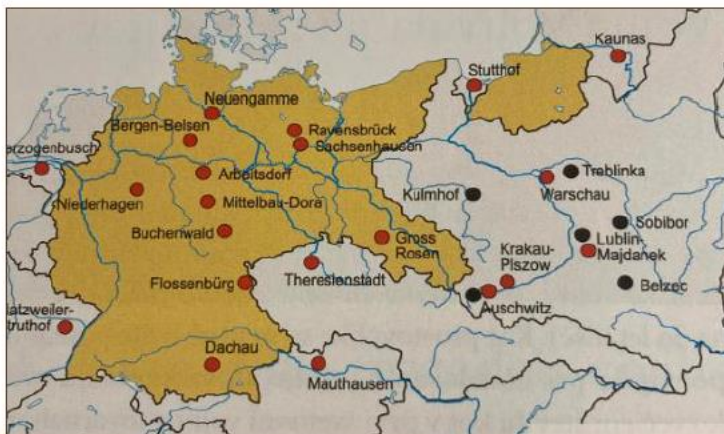
Otroci na ulici varšavskega geta.

“Videti je bilo mogoče umirjajoče ljudi, ležeče sredi ceste. Njihove noge so bile nabrekle, pogosto ozeble. Njihovi obrazi so bili izkrivljeni od bolečin.”

(Iz pričevanja Juda, ki je živel v getu).

Drsnica 23

Zemljevid delovnih in uničevalnih taborišč.

Drsnica 24

Koncentracijsko uničevalno taborišče Auschwitz – Birkenau.

<https://encyclopedia.ushmm.org/content/en/oral-history/abraham-bomba-describes-gassing-operations-at-treblinka>

Drsnica 25

Ana Frank
1929-1945

Drsnica 26

Holokavst

- Protijudovsko razpoloženje – antisemitizem.
- GETO – ločene in zaprte četrti za Jude.
- 1942: načrt o dokončni rešitvi judovskega vprašanja, tudi Slovani in Romi.
- Taboriščnike so:
 - psihično izčrpavali
 - na njih izvajali poskuse
 - jih usmrtili
- Auschwitz, Treblinka, Majdanek, Belzec.

PRILOGA 4: Pisni ponovitveni list

PISNI PONOVI TVENI LIST

1. Kako so se ljudje odzvali na okupatorja?
2. Zakaj so se ljudje odločili za sodelovanje z okupatorjem?
3. Kateri sta bili glavni obliki odpora in za vsako navedi 1 primer.
4. Kateri je bil temeljni cilj odporniških gibanj?
5. Zakaj pravimo, da je bila 2. svetovna vojna TOTALNA VOJNA?
6. Kako je vojna spremenila položaj žensk?
7. Kakšen je bil namen propagande med vojno?
8. Katera so bila glavna uničevalna taborišča?
9. Kaj označujemo s pojmom holokavst?
10. Kako so nacisti izvajali genocid nad Judi in ostalimi manjvrednimi narodi?

PRILOGA 5: Izpolnjen pisni ponovitveni list

PISNI PONOVI TVENI LIST

RAZMERE V EVROPI MED DRUGO SVETOVNO VOJNO

11. Kako so se ljudje odzvali na okupatorja?

Del prebivalstva se je odločil za sodelovanje z okupatorjem, del za odpor, večina pa je čakala na osvoboditev.

12. Zakaj so se ljudje odločili za sodelovanje z okupatorjem?

Simpatiziranje z nacistično ideologijo, želja po ohranitvi ali pridobitvi oblasti, zaradi dobička, želja po preživetju.

13. Kateri sta bili glavni obliki odpora in za vsako navedi 1 primer.

Pasivna oblika: sabotaže, prisluškovanje,..

Aktivna oblika: bojevanje

14. Kateri je bil temeljni cilj odporniških gibanj?

Osvoboditev

15. Zakaj pravimo, da je bila 2. svetovna vojna TOTALNA VOJNA?

Ker so bile meje med fronto in zaledjem popolnoma izbrisane.

16. Kako je vojna spremenila položaj žensk?

Odšle so delat v tovarne, pridružile so se vojski, pomagale na poljih.

17. Kakšen je bil namen propagande med vojno?

Dvigniti vojno moralo, opozoriti na nevarnost sovražnika, pridobiti ženske za delo v tovarnah, opozoriti na nevarnost prisluškovanja.

18. Katera so bila glavna uničevalna taborišča?

Auschwitz, Treblinka, Majdanek, Belzec.

19. Kaj označujemo s pojmom holokavst?

Genocid Judov.

20. Kako so nacisti izvajali genocid nad Judi in ostalimi manjvrednimi narodi?

Poslali so jih v koncentracijska taborišča, kjer so jih izčrpavali z delom, na njih izvajali poskuse in jih na koncu ubili.

PRILOGA 6: Diferenciran pisni ponovitveni list

PISNI PONOVI TVENI LIST

RAZMERE V EVROPI MED DRUGO SVETOVNO VOJNO

1. Zaradi različnih razlogov so se nekateri ljudje odločili za sodelovanje z okupatorjem.

Pojasni spodnja pojma.

KOLABORACIJA-

KVIZLING-

2. Na vseh okupiranih območjih so se pojavila odporiška gibanja, ki so imela različne razsežnosti.

Kateri je bil temeljni cilj odporiških gibanj?

3. V drugi svetovni vojni so bile meje med fronto in zaledjem izbrisane. Vojna je zelo prizadela civiliste; imenujemo jo tudi totalna vojna.

Pomanjkanje živil je bila ena glavnih značilnosti življenja civilistov.

Pojasni pojem RACIONALIZACIJA ŽIVIL.

4. Da bi uničili Jude, so Nemci pripravili načrt o »dokončni rešitvi judovskega vprašanja«. V taboriščih je izgubilo življene milijone Judov in pripadnikov drugih narodov.

Pojasni pojem HOLOKAVST in na kratko opiši na kakšen način so ga nacisti izvajali.

PRILOGA 7: Izpolnjen diferenciran pisni ponovitveni list

PISNI PONOVIŠVENI LIST

RAZMERE V EVROPI MED DRUGO SVETOVNO VOJNO

5. Zaradi različnih razlogov so se nekateri ljudje odločili za sodelovanje z okupatorjem.

Pojasni spodnja pojma.

KOLABORACIJA- sodelovanje z okupatorjem.

KVIZLING- kolaborant, sodelavec okupatorja.

6. Na vseh okupiranih območjih so se pojavila odporiška gibanja, ki so imela različne razsežnosti.

Kateri je bil temeljni cilj odporiških gibanj?

Osvoboditev ozemelj in izgon okupatorja.

7. V drugi svetovni vojni so bile meje med fronto in zaledjem izbrisane. Vojna je zelo prizadela civiliste; imenujemo jo tudi totalna vojna.

Pomanjkanje živil je bila ena glavnih značilnosti življenja civilistov.

Pojasni pojem RACIONALIZACIJA ŽIVIL.

Racionalizacija živil pomeni, da je bila količina živil omejena.

8. Da bi uničili Jude, so Nemci pripravili načrt o »dokončni rešitvi judovskega vprašanja«. V taboriščih je izgubilo življene milijone Judov in pripadnikov drugih narodov.

Pojasni pojem HOLOKAVST in na kratko opiši na kakšen način so ga nacisti izvajali.

Holokavst je genocid nad Judi.

Poslali so jih v koncentracijska taborišča, kjer so jih izčrpavali z delom, na njih izvajali poskuse in jih na koncu ubili.

Avtorji prispevkov:

LUCIJA BEC

URŠA DEŽMAN

KLAVDIJA KELHER

NIK KRYŽANOWSKI

LUCIJA LEBAR

LARA HANA MAČEK

SARA MAROLT

JASNA PINTER

ANJA RAVNIKAR

**Naslov: Prispevki k didaktiki zgodovine,
Letnik XX, št. 2**

ISSN: 1581-8713

ISSN: 1581-8721 (ELEK. VERZIJA)

Urednica: Danijela Trškan

Oblikovalka: Danijela Trškan

*Copyright © Oddelek za zgodovino Filozofske fakultete UL
(za potrebe predmetov Didaktika zgodovine I, Didaktika
zgodovine II, Pedagoška praksa iz zgodovine, Terensko
delo pri zgodovini v osnovni in srednji šoli)*

Ljubljana

2022